Caryl Carnow'a

1

Saat beş buçukta okumakta olduğum kitabı elimden bırakarak müşterileri dükkândan çıkarmaya başladım. Kitabın yazarı Robert B. Parker'di ve kahramanı adının olmamasını müthiş bir kültürfizik düşkünlüğüyle örtmeye çalışan Spenser soyadında bir özel dedektifti. İki bölümden birinde ya Boston çevresinde koşup duruyor ya ağırlık kaldırıyor ya da bir kalp krizi ya da bir fıtıkla sonuçlanacak başka bir uğraş buluyordu. Onu okumak bile beni yormaya başlamıştı doğrusu.

Müşterilerim fazla gürültü çıkarmadan dükkândan kovalandılar, biri yarım saattir incelediği şiir kitabını satın aldı, diğerleri güneşli bir sabah düşmüş çiy gibi eriyip gittiler. Ucuzluk masamı içeri aldım ("Her kitap 40 sent/ 3 kitap I Dolar"), dışarı çıktım, kapımı kilitledim, kapının ve pencerelerin çelik kepenklerini kapayarak kilitledim. Barnegat Kitabevi gece uykusuna yatmıştı.

Dükkânım kapanmıştı. Şimdi sıra çalışmaya gelmişti.

Dükkân Üniversite Meydanı ile Broadway arasında Doğu Onbirinci Sokak'tadır. iki kapı aşağıda da Fino Fabrikası vardır. İçeri girdim, kapının üstündeki çıngıraklar gelişimi müjdeledi, Carolyn Kaiser'in başı arkadaki perdenin arasından göründü.

"Selam, Bern. Rahatına bak. Hemen geliyorum" dedi.

Üzeri minderli bir koltuğa oturarak Hayvan Dergisi adlı bir meslek dergisini karıştırmaya koyuldum. Bir Bouvier de Flandres türü görmeyi umuyordum ama pek şansım yoktu anlaşılan. Hâlâ sayfalan çevirmekteyken Carolyn kucağında viski ve soda rengi çok küçük bir köpekle çıkageldi.

"Bu Bouvier de Flandres değil" dedim.

"Dalga geçme." Carolyn köpeği masanın üzerine koyarak tüylerini kabartmaya başladı. Oysa köpeğin tüyleri zaten çok kabarıktı. "Bunun adı Cesur Prens, Bernie. Finodur."

"Finoların bu kadar küçük olduklarını bilmiyordum."

"Hergün biraz daha küçük imal ediyorlar. Bu bir minyatür ama sıradan minyatürlerden de küçüktür. Sanırım bu alana da artık Japonlar el attılar. Transistörlerle falan birşeyler yapıyorlar herhalde."

Carolyn ilk taşı atmak korkusuyla genellikle böyle küçük şakalar yapamaz. Uzun topuklu ayakkabı giyseydi boyu bir elli iki olurdu ama öyle bir şeyi aklına bile getirmez. Hollanda tipi kesilmiş kumral saçlı, Deift çinisi mavi gözlü ve yapısı sokaklardaki yangın musluklarına benzeyen biridir ki, köpek kuaförlüğü işinde bu pek yararlıdır.

"Zavallı Prens" dedi. "Köpek yetiştiricileri türleri karıştıra karıştıra böyle şeyler üretiyorlar işte. Renklerle de oynuyorlar. Cesur Prens yalnızca bir mini fino değil, aynı zamanda kayısı renkli bir mini fino. Bunun sahibi de nerede kaldı böyle? Saat kaç?"

"Altıya çeyrek var."

"On beş dakika gecikti. On beş dakika daha beklerim, sonra gecikme falan dinlemeden dükkânı kaparım."

"Cesur Prens'i ne yapacaksın? Eve mi alacaksın?"

"Dalga mı geçiyorsun? Kediler onu kahvaltı niyetine yerler. Ubi belki bir arada yaşayabilir ama Archie bir pençede karnını deşer. Hayır, saat altıya kadar gelmezse Prens geceyi bir kafeste geçirir."

Bu sözün üzerine köpeğin zarif bir itiraz sesi çıkarması gerekirdi ama Prens aptal aptal durmaya devam etti. Renginin kayısından çok viski sodayı andırdığını söyleyecek oldum.

"Sakın içkiyi hatırlatayım deme" dedi Carolyn. "Pavlov'un köpeği gibi salyalarım akacak yoksa." Tam o sırada çıngıraklar öttü ve maviye boyalı beyaz saçlı bir kadın köpeğini almaya geldi.

Onlar para işlerini hallederken ben yine dergiye döndüm. Ondan sonra kadın hayvanın tasmasına üzeri taşlı bir kayış bağladı. Birlikte dükkândan çıkarak doğu yönüne döndüler. Herhalde köpekli ve köpeksiz mavi boyalı beyaz saçlı kadın sayısının biraz fazlaca olduğu büyük bir apartman olan Stewart House'a gittiler.

"Finolar" dedi Carolyn. "Kediler yüzünden köpek alamıyorum, kedilerim olmasaydı da köpek alacak değildim ama alsaydım bu asla bir fino olmazdı."

"Finoların ne kusuru var?"

"Bilmem. Aslında normal bir finonun hiçbir kusuru yoktur, iri, siyah ve tüyleri kesilmemiş finolar iyidir. Ama herkesin iri siyah ve tüyleri kesilmemiş bir finosu olsaydı, o zaman benim de makasımı duvara asarak işi terk etmem gerekirdi. Hoş, bu da dünyanın en kötü şeyi olmazdı ya. O minyatür finolardan biriyle yaşayabilir miydin, Bernie?"

"Ben..."

"Elbette yaşayamazdın. Ben de yaşayamazdım. O tür köpeğe sahip iki çeşit insan vardır ve onlar da hiç akıl erdiremediğim iki insan türüdür."

"Kimmiş bunlar?"

"Eşcinsel erkeklerle normal kadınlar. Haydi, çıkalım artık. Bir kayısılı konyak içebilirim sanıyorum. Bir zamanlar bunu içen bir sevgilim vardı. Ya da o sözünü ettiğin viski sodalardan bir tane içebilirim. Ama aslına bakarsan, canım bir martini çekiyor."

Sonunda limonlu Perrier maden suyu içti.

Ama bu da itirazsız olmadı doğrusu. İtirazın büyük bir kısmı açık havaya yönelikti ama köşedeki Bum Rap'te her zamanki masamıza oturduğumuzda pek memnun olmasa da, epey sakinleşmişti. Garson kız her zamanki içkilerimizi mi istediğimizi sorunca Carolyn yüzünü buruşturdu ve Fransız sodası istedi ki, bu hayalgücünü bile çalıştırsanız onun her zamanki içkisi değildi. Benim de günlük işimin sonundaki içkim o değildi ama günlük çalışmam henüz sona ermemişti. Ben de bir Perrier ısmarladım. Garson kafasını kaşıya kaşıya yanımızdan uzaklaştı.

"Gördün mü, Bern? Karakteristik olmayan davranışlar kuşku yaratır."

"Senin yerinde olsam bunu dert edinmezdim."

"Neden gerçek bir içki içermediğimi anlamıyorum doğrusu. Bu geceki olaya daha saatler var. Bir kadeh içsem etkisi o zamana kadar çoktan geçerdi."

"Kuralları biliyorsun."

"Kurallarmış, hah!"

"Kurallar olmasa toplum çürüyüp dağılırdı. Anarşi kol gezerdi. Sokaklarda suçtan geçilmezdi."

"Bernie..."

"Tabii, bu akşamki işi tek başıma da yapabilirim" dedim.

"Hah!"

"Bir kişinin yapamayacağı iş değil. Rahatça altından kalkarım."

"İşi kim buldu sana?"

"Sen buldun" dedim. "Ve yüzde elli hakkın var, Ama bu gece evde de kalsan yüzde ellini alacaksın. Fazladan riske girmeye ne gerek var? Üstelik o zaman martinini de içersin, hatta istersen üç dört tane içersin..."

"Ne demek istediğini anlattın."

"Ben yalnızca..."

"Ne demek istediğini anlattın dedim, Bernie."

Garson kız iki kadeh Perrier'yi getirdiğinde sustuk. Müzik kutusunda Loretta Lynn ve Conway Twitty, Mississippi'li bir kadın ile Louisiana'lı bir erkek hakkında bir düet okuyorlardı. Ya da tam tersi olabilirdi. Önemli değildi.

Carolyn kadehini kavrayarak yüzüme baktı. "Geliyorum" dedi.

"Nasıl istersen."

"Elbette. Ortağız, unuttun mu? Sonuna kadar seninleyim. Sen kadınım diye evde oturup evişi yapmam gerektiğini düşünüyorsun."
"Ben hiç öyle bir şey..."
"Lanet martiniye ihtiyacım yok." Kadehini kaldırdı. "Suçun şerefine içiyorum!" Ve sodayı sanki cinmiş gibi içti.

Bütün olay Bum Rap'te ve hatta o masada başlamıştı. İşten sonra eğer birimizin başka bir işi yoksa, Carolyn'le birer içki içerdik. Bir iki hafta önce de, ikisinin de içinde Perrier sodası olmayan kadehlerimizi yine bugünkü gibi kaldırmıştık.
"İnsanlar nasıl da köpek seçiyorlar" demişti Carolyn. "Wanda Colcannon adında bir müşterimin Bovier türü bir köpeği var."
"Gerçekten çok komik" dedim.
Carolyn yüzüme baktı. "Hikâyeyi dinlemek istemiyor musun, Bern?"
"Özür dilerim."
"Kadın köpekle dükkândan içeri girince doğal bir uyum diye düşündüm. Kadın bir mazohistin düşlerinden çıkma uzun boylu, aksi yüzlü bir sarışın. Lüks giysileri var. Elmacık kemikleri Sosyete Rehberinden çıkma. Çok klas biri yani."
"Anladım."
"Bouvier de çok klas bir köpektir. Bugünlerde çok moda oldu. Amerikan Köpek Derneği ancak bir iki yıl önce bu türü kabul etti. Görünüşünden fiyatı pek belli olmazsa da, gerçekten çok klas köpektir. Ve uzun bacaklı, deri ceketli sarışınla bu kömür karası Bouvier tam birbirleri için yaratılmış gibiydiler."
"Eee?"
"Köpeği adı yüzünden almış."
"Adı neymiş?"
"Adı Astrid ama o Wanda'nın verdiği ad. Köpeği türünün adı yüzünden almış."
"Neden?"
"Çünkü Wanda'nın kızlık adı Flanders'miş."
"Jackie Kennedy'nin kızlık soyadı da Bouvier" dedim. "Ne tür bir köpeği olduğunu bilmiyorum ve bunu pek umursadığımı da sanmıyorum. İyice kafamı karıştırdın doğrusu. Flanders'le Bouvier'nin ne ilgisi var?"
"Bunu bildiğini sanıyordum. Bouvier türü Belçika kökenli. Tam adı Bouviers des Flandres'dır."
"Yaa?"
"Kadın da bu yüzden ilgilenmiş ve bir iki yıl önce henüz yavruyken bir tane almış. Ve doğrusu mükemmel bir seçim olmuş. Wanda Astrid'e deli oluyor, köpek de kadına inanılmaz derecede bağlı. Astrid klas bir hayvan olmasının yanı sıra aşırı zeki ve çok esaslı bir bekçi köpeği."
"Onlar adına pek sevindim" dedim.
"Sevinmen gerekir elbette. Bir yıldır köpeğin bakımını ben yapıyorum, iki ayda bir banyo ve diğer işlemler için getirir, sonra gösterilerden önce tam bakım ve süsleme yapılır. Astrid'i pek o kadar çok yarışmaya çıkarmamışsa da, birkaç ödül ve bir iki mavi kordela almıştır şimdiye kadar."
"Köpek adına çok sevindim" dedim.
"Wanda köpeği gezdirmeye bayılıyor. Astrid yanındayken sokaklarda kendini güvencede hissediyor. Köpek evi beklediği zaman o da kocası da hırsızlar konusunda tasalanmıyorlar."
"Eh, bunu anlayabilirim."
"Astrid onların hırsızlara karşı sigortaları. İki haftaya kadar kızışma dönemine girecek, bu kere yavru almak istiyorlar. Wanda analık deneyiminin köpeğin bir saldırı köpeği olarak yeteneklerini azaltacağı düşüncesinde ama bu işe kararlı. Erkek köpek ise ünlü bir şampiyon. Pennsylvania'da Berks İlçesinde yaşıyor. Reading yakınlarında bir yer sanırım. Ülkenin her yanından dişileri oraya gönderiyorlar ve hayvan bu işten iyi para kazanıyor. Yani sahibi demek istiyorum."

"Yine de köpek için esaslı bir yaşam doğrusu."

"Değil mi? Wanda Astrid'i göndermiyor. Köpeği kocasıyla götürecekler. Köpek çiftleştirirken hayvanları iki gün arka arkaya bir araya getirirsin işi garantiye almak için. Bu yüzden Astrid'le Berks'e gidecekler, gece orada kalacaklar, ertesi gün hayvanları bir daha çiftleştirip dönecekler."

"Eh, üçü için de hoş bir yolculuk olacak desene."

"Özellikle hava güzelse."

"Eh, o da her zaman bir sorundur. Bütün bunları bana anlatmanın bir nedeni olmalı."

"Gerçekten zekisin doğrusu. Bir gece evde olmayacaklar ve Astrid de onlarla gidecek. Astrid onların hırsızlara karşı korunmalarıdır. Lüks butiklerden alışveriş edecek, moda olan safkan köpeklere sahip olacak kadar zengin insanlar. Ve adamın küçük hobisiyle uğraşmasına izin verecek kadar."

"Bu küçük hobisi neymiş?"

"Para koleksiyonu yapıyor."

"Ya!" diyerek kaşlarımı çattım. "Bana soyadını söylemiştin. Flanders değil, o kadının kızlık soyadıydı. Colcannon. Ama adamın adını söylemedin. Bir dakika. Evet, söylemiştin. Adı Herb'di."

"Doğrusu ayrıntıları çok iyi hatırlıyorsun, Bern."

"Herb Colcannon. Herbert Colcannon. Herbert Franklin Colcannon. O ünlü Herbert Colcannon mu yoksa?"

"Aynı adda kaç kişi vardır sence?"

"Geçen sonbaharda bir Bowers ve Ruddy müzayedesinde altın sikkeler almıştı, birkaç ay önce de Stack'tan ne olduğunu unuttuğum bir iki parça aldı. Sikke Dünyası'nda okumuştum. Ama büyük bir olasılıkla malı banka kasasında saklıyordur."

"Bir duvar kasaları var."

"Nereden biliyorsun?"

"Wanda bir kere söz etmişti. Bir gece mücevherlerinden birini takmak istemiş ama kocası kent dışındaymış ve o da şifresini unutmuş. Ona yardımcı olacak bir tanıdığım olduğunu az daha ağzımdan kaçıracaktım ama sonra seni bilmese daha iyi olacağını düşündüm."

"Akıllı bir karar vermişsin. Belki de her şeyini banka kasasında tutmuyordun Belki de sikkelerden bazıları kadının mücevherlerine arkadaşlık ediyorlardır."

Kafam çalışmaya başlamıştı. Nerede oturuyorlardı? Güvenlik nasıldı? Kasayı açabilecek miydim? Açtığımda içinde neler bulacaktım? Bulduklarımı kimin aracılığıyla temiz nakde çevirebilirdim?

"Chelsea'de oturuyorlar" dedi Carolyn. "Telefonları rehberde kayıtlı değil ama bende adresleri var. Telefon numaraları da."

"Çok iyi."

"Öyle. Çocuk yok. Yatılı hizmetçi yok. Yalnız ikisi."

"İlginç."

"Ben de öyle düşündüm. Bu iş tam bizim Dinamik İkili için biçilmiş kaftana benziyor."

"Gerçekten de öyle" dedim. "Sana bir içki ısmarlayayım."

"Eh, zamanı gelmişti."

2

Bir yere izinsiz olarak gündüz ışığında girmek çok daha az kuşku çeker. Sizi karanlık bastıktan sonra görünce hemen polisi arayan meraklı komşular yalnızca damlayan musluğu onarmaya geldiğinizi sanırlar. Bana öğle ile saat dört arasında bir alet çantası ya da bir yazı tahtası verin, mahallenin en sağlam suç savaşçısı bile kapısını açıp iyi günler dileyecektir. Bütün koşullar eşit olduğunda, bir evi soymak için en uygun saat öğleden sonrasının ortalarıdır.

Ama işler ne zaman eşit olur ki? Karanlık, evsahibi için değilse de, hırsız için huzur verici bir örtüdür. Ayrıca bir insanın yasal bir işi varsa, esaslı bir neden göstermeden gün ortasında kapatamaz.

Colcannon'ların programı da bir gece ziyaretini daha uygun kılıyordu. Gece evde olmayacaklarını biliyorduk. Bunun dışında güneş bir kere battıktan sonra evde karşımıza temizlikçi, gündelikçi falan da çıkmayacağından emindik.

Yola çıktığımızda güneş çoktan alçalmaya başlamış ve New Jersey'de bir yerde batmıştı. Bum Rap'tan çıktıktan sonra iki metro değiştirmiş, sonra Yetmişbirinci Sokak'taki evime kadar bir blok yürümüştük. Evde üzerimdeki blucinle kazağı çıkararak keten pantolonumla ceketimi giydim, bir kravat taktım. Ceplerimi gerekli öteberiyle doldurdum, bir iki parça eşyamı ultrasüet evrak çantama yerleştirdim, bir makas alarak bir çift lastik eldivenin avuçlarını kestim. İnsan lastik eldivenle ardında parmakizi bırakmaz ve avuçlarını kesince de ellerini saunada bıraktığı hissine kapılmaz. İnsan sevgilisinin yanındayken terli avuçiçleri hiç hoş değildir, hırsızlıkta ise bundan büsbütün kaçınmak gereklidir. Tabii, arada sırada bir avuçizi bırakmak olasılığı da varsa, arasıra riski olmazsa hırsızlığın da tadı çıkmaz, değil mi ama?

Yola çıkacakken ayakkabılarımı değiştirmediğimi hatırladım. Dükkândayken hem nostalji nedeniyle hem de ayaklarımı rahat ettirmek için Weejun mokasenleri giyiyordum, bu kere gayet kabiliyetli bir görünüşe sahip olan Puma koşu ayakkabılarımı giydim. Hızlı adım yürümeden daha aceleci bir tempoyla hareket etmek niyetinde değilsem de, insan kaderin kendisine ne oyunlar hazırladığını bilemez ve lastik altları, esnek tabanlarıyla Pumalar bir panter kadar sessiz hareket etmemi sağlar sanırım.

Carolyn, West Village'in Perrier madensuyundan daha sert bir şey içmiş bir kimsenin planladığı o daracık sokaklarından birinde oturur. Birkaç ay öncesine kadar Randy Messinger adında bir kadınla yaşıyordu ama Şubat başlarında sonuncu büyük kavgalarını ettikten sonra Randy pılısını pırtısını toplayıp Morton Sokağı'ndaki evine taşınmıştı. Şimdi Mayıs sonlarıydı ve günler uzamaya başlamış ama onların arasında herhangi bir düzelme belirtisi görülmemişti. Carolyn arada sırada Paula'nın Yerinde ya da Düşes'te müthiş birine rastlıyordu ama henüz gerçek aşk karşısına çıkmamıştı ve onun da buna aldırdığı yok gibiydi.

Carolyn kahve hazırladı, bir salata yaptı, bir gün öncesinden kalmış iki dilim pizzayı ısıttı. İkimiz de az yiyip çok kahve içtik. Kediler kendi tabaklarını yalayıp da dizlerimize sürtününce pizzanın kalanını aldılar ve onu da kısa zamanda temizlediler. Rus Mavisi olan Ubi kucağıma yerleşti. Burmalı arkadaşı Archie ise çevremizde dolaşıp gerinerek kaslarını göstermeye koyuldu.

Saat sekiz sularında telefon çaldı. Carolyn uzun bir dedikodulu konuşmaya girdi. Ben bir kitap aldım, sayfalarını çevirdim ama okuduğumdan bir şey anlamadım.

Carolyn telefonu kapayınca rehberi açarak bir numara aradım. Numarayı çevirdim, Abel Crowe dördüncü çalışta açtı. "Ben Bernie" dedim. "Hoşuna gideceğini umduğum bir kitap geçti elime. Bu gece evde olup olmadığını merak ettim de."

"Herhangi bir planım yok."

"Saat on bir on ikide sende olabilirim."

"Çok iyi. Bugünlerde geç yatıyorum zaten." Telefonda Orta Avrupa aksanı nasıl da belli oluyordu. Oysa yüzyüze konuşulduğunda hiç farkedilmezdi. "Sevimli arkadaşın da yanında olacak mı?"

"Herhalde."

"Ona göre hazırlık yaparım öyleyse. Kendine iyi bak, Bernard."

Telefonu kapadım. Carolyn yatağının üzerinde oturmuş, bir ayağını altına almış, kendi lastik eldivenlerinin avuçiçlerini kesiyordu.

"Benim de geleceğimi biliyor mu?"

"Özellikle sordu. Herhalde gelir dedim."

"Bu herhalde de nereden çıktı? Ben Abel'i severim."

Carolyn yataktan indi, eldivenleri gri blucininin arka cebine soktu. Üstündeki yeşil kadife bluzun üstüne lacivert bleyzer ceketini geçirdi. Çok esaslı görünüyordu ve bunu da kendisine söyledim.

Bana teşekkür edip kedilerine döndü. "Sıkı durun, çocuklar" dedi. "Telefon eden olursa adlarını yazın, kendilerini arayacağımı söylersiniz."

Herbert ve Wanda Colcannon Dokuzuncu ve Onuncu caddeler arasında, Onsekizinci Sokak'ta oturuyorlardı. Eğer yolunuz kesilip soyulmak istiyorsanız burası yakın zamanlara kadar gayet iyi bir yerdi ama sonra Chelsea birden moda oluvermişti. İnsanlar eski binaları yenileştirmeye, dupleks daireli apartmanlara ve evlere dönüştürmeye başlamışlardı. Sokaklara o kadar çok ağaç dikilmişti artık ağaçtan yolkesenleri görme imkânı kalmamıştı.

Batı Onsekizinci Sokak 442 numara, zemin katındaki geniş camlı çıkma penceresi ile dört katlı taş bir evdi. Öteki yanındaki 444 numaranın da ondan pek tek farkı bir iki mimari değişiklik ve ön kapının iki yanındaki pirinç atlı araba fenerleriydi. İki evin arasında bir kemerli yol ve kalın demirden bir bahçe kapısı vardı. Kapının üzerindeki numara 442 1/2 idi. Yan taraftaki zil düğmesinin altında mavi bir plastik parça üzerine kabartma harflerle Colcahnon yazılmıştı.

Daha önce Dokuzuncu Cadde'deki bir sokak telefonundan evi aramıştım. Bir telesekreter bana numaramı ve adımı bırakmamı söylemiş ama ben bu davete icabet etmemiştim. Şimdi zili uzun uzun çaldım ve ardından da en az bir dakika bekledim. Yanımda durup ellerini ceplerine sokmuş olan Carolyn ağırlığını bir ayağından diğerine aktarıp duruyordu.

Onun neler hissettiğini tahmin edebiliyordum. Bu yalnızca üçüncü seferiydi. Bir kere Forest Hill Gardens'de, daha yakın zamanda da Yetmişinci Sokak'ta bir daireye girdiğimizde benimle birlikte olmuştu. Bense bu işlerin emektarıydım, başkalarının evine girerek yetişmiştim ama yine de o heyecan duygusunu kaybetmiş değildim. Onu kaybedeceğimi de hiç sanmıyorum ya.

Evrak çantamı sol elime aktararak sağ elimle maymuncuk destemi çıkardım. Demir kapı öyle kolay yutulacak lokma değildi. Kapıcı odasında oturan biri bir düğmeye basarak elektrikle açabilirdi ya da dışardan biri anahtarını kullanabilirdi. İskelet tipi anahtarla açılan eski moda bir kilidi vardı. Ancak bu kilitler belli sayıdaydı ve bende de bir tomar anahtar vardı. Birkaç gün önce kilidi gözden geçirmiş, pek de güç olmayacağını anlamıştım. Öyle de oldu. Denediğim üçüncü anahtar açacak gibi oldu, dördüncüsü de sanki imalat nedeni buymuş gibi kilidin içinde donuverdi.

Kilitten ve çevresindeki madenin üzerinden izlerimi silerek kapıyı bir omuz darbesiyle açtım. Carolyn arkamdan üstü kapalı araba yoluna girerek kapıyı kapadı. Şimdi tuğla duvarlı uzun ve dar bir tüneldeydik ama öteki ucunda bir ışık vardı ve biz de ışığa doğru uçan kelebekler gibi oraya yöneldik. Tünelin öteki ucundan Colcannon'ların oturdukları arabalıktan bozma evle öndeki büyük evin arasına çıkmıştık. Bizi çeken ışık bahçeyi ve ortadaki taş döşeli avluyla çevresindeki çiçek tarhlarını aydınlatıyordu. Geç kalmış zerrinlerle erken açmış laleler doğrusu esaslı bir gösteri seriyordu gözler önüne, güller de açtığı zaman epey gösterişli olacağından hiç kuşkum yoktu.

Küçük bir fıskiyenin yanında bir havuz, onun yanında taştan bir yarım daire biçimli sıra vardı. Orada balıkları mahalle kedilerinden nasıl koruduklarını merak ettim doğrusu. Birkaç dakika orada oturup fıskiyenin şakin şarıltısını dinleyerek balıkları seyretmek isterdim. Ancak bu tür davranışlar için çok gözönünde bir yerdi.

Üstelik saat ilerliyordu. Demir kapıyı açmadan önce saatime bakmıştım -ona yirmi vardı. Bir bakıma önümüzde bütün gece vardı ama zamanımızın ne kadar azını kullanırsak o kadar mutlu olacaktım ve oradan ne kadar çabuk çıkarsak Abel Crowe'a o kadar çabuk gidecektik.

"Noel ağacı gibi aydınlık" dedi Carolyn.

Başımı kaldırarak baktım. Çiçekleri ve balıkları kontrola kendimi verdiğimden doğrusu eve bakmamıştım. Her ne kadar Noel ağacına benzemiyorsa da, boş bir eve de benzediği söylenemezdi. Ev üç katlıydı ve bir zamanlar alt katında atlar ve üstte uşaklarla hizmetçiler barınmışsa da, sonra biri kalkıp tümünü insanların oturacağı bir şekle sokmuştu. Şimdi her üç katın elektrikleri de yanıyordu. Ve bahçeyi aydınlatan yalnızca evden yayılan ışık değildi, çeşmenin bir kaç adım ötesinde de elektrik hattı geçirilmiş bir fener yanmaktaydı.

İnsanlar genelde hırsızlara karşı bir iki ışık açık bırakırlar. Ve sabahın dördünde yanan o ışık bütün dünyaya evde kimsenin olmadığını ilan eder. Bazı insanlar daha kurnaz olup ışıkları yakıp söndüren zaman ayarlı aletler takarlar. Ama gördüğüm kadarıyla Herbert ile Wanda iyice aşırıya kaçmışlardı. Belki de evi soylu Astrid'in korumasından uzak bırakmaları onları bu aşırılığa yöneltmişti. Belki de Herb'in elektrik şirketinde büyük bir hissesi vardı ve Wanda da körlerin telefonda sattıkları o beş yıl ömürlü ampullerden yüklüce bir stok yapmıştı.

Belki de evdeydiler.

İki basamaklı merdiveni çıkarak kulağımı kapıya dayadım. İçerde radyo ya da televizyondan gelen bir gürültü vardı ama canlı insanların konuşmalarını andıran bir şey yoktu. Zili çalarak dikkatle dinledim. İçerdeki seslerde bir değişiklik olmadı. Evrak çantamı bırakarak lastik eldivenlerimi giydim; Carolyn de beni izledi. Evin bilmediğim bir hırsız alarmına bağlı olmaması için Aziz Dismas'a bir dua ettim. Dismas hırsızların koruyucu azizidir ve bugünlerde herhalde kulakları epey çınlıyordun

Ne olur hırsız alarmı olmasın, diye yalvardım Dismas'a. Köpek gerçekten Pennsylvania'ya gitmiş olsun. Hırsızların en güzel düşleri gerçekleşsin, ben de karşılık olarak... karşılık olarak ne yapabilirdim ki?

Maymuncuklarımı çıkartarak işe koyuldum.

Kilitler esaslıydı doğrusu. Kapıda ikisi Segal, biri Rabson olmak üzere üç kilit vardı. En zoru olacağını düşünerek Rabson'u en sona bıraktım ama sonra bir dakikada açınca ben bile şaşırdım. Kilidin dili geri gelirken Carolyn'in derin bir soluk koyverdiğini duydum. Artık kilitler konusunda onun da biraz bilgisi vardı ve kendi başına anahtarsız açtığı da oluyordu; hele kendisine verdiğim Rabson'la çılgına dönene kadar çalışırdı.

Kapıyı aralayarak Carolyn'in geçmesi için yana çekildim. Carolyn başını sallayarak önce benim girmemi işaret etti. Kapıyı açarak haneye tecavüzü tamamladım.

Tanrım, o ne duyguydu ama!

Bana bu duyguyu verecek hırsızlıktan daha iğrenç bir şey olmadığına şükrederim, yoksa herhalde kendimi tutamayıp onu da deneyecektim. Evet, ben bir profesyonelim ve bu işi para için yapıyorum ama kendimi kandırmanın da anlamı yok. Bundan öyle yoğun bir zevk alır, Öyle yoğun bir elektriklenme hissederim ki, birinin evine gizlice girdiğimde kentin ışıklarının azalmamasına şaşarım doğrusu.

Tanrı bilir ya, yaptığım işle gurur duymuyorum. Barnegat Kitabevi'nden geçimimi sağlıyor olsaydım çok daha mutlu olacaktım. Dükkânın masrafını bile karşılayamıyorum aslında ama daha iyi bir işadamı olmayı öğrenme zahmetine girsem belki onu da başarırım. Bay Litzauer o dükkânı bana satıp St. Petersburg'a göç ettiğinde yıllarca oradan ekmek yemişti. Dükkânın beni de geçindirmesi gerekir. O kadar masraflı bir yaşantım yoktur benim. Kumar oynamam, uyuşturucu kullanmam, Güzel insanlarla gönül eğlendirmem. Sabıkalılarla da pek bir alışverişim yoktur. Suç işleyenlerden hiç hoşlanmam. Suçlu bir insan olmam da hiç hoşuma gitmez.

Ama işe bakın ki, hırsızlık yapmaya bayılırım.

Radyo programı, dinleyicilerin telefon edip görüşlerini bildirdikleri o talk-show'lardan biriydi. Orada karşımda durup da bangır bangır bağırmasından hiç hoşlandım diyemem. Işıkların yanık olması iyiydi: biz ışık yakacak olsaydık dikkati çekebilirdi, oysa şimdi karanlık olduğu için küfür edecek de değildik. Ama giriş holünde durduğum yerde lanet radyoyu kapatmaya karar verdim. Dikkatimi dağıtıyordu. İnsan doğru dürüst hırsızlık yapabilmek için iyice düşünmek zorundadır ama o gürültüde kim ne düşündüğünü bilebilirdi ki?

"Şu işe bak, Bern."

"Ne?"

"Kadın o kadar şık giyinir ki. Evinde bu kadar dağınık olacağı kimin aklına gelirdi?"

Neden söz ettiğini anlamak için ardından oturma odasına girdim. Mevsim dışı bir kasırga yolundan çıkmış da, bacadan girip içersini hallaç pamuğu gibi atmıştı sanki. Minderler yerlere atılmıştı. Masadan çekmeceler çıkarılmış, içindekiler yerdeki Aubosson halısı üzerine boşaltılmıştı. Duvarlardan tablolar, raflardan kitaplar çıkarılıp çevreye saçılmıştı.

"Hırsızlar" dedim.

Carolyn yüzüme bakakaldı.

"Bizden önce davranmışlar.

"Hâlâ buradalar mı acaba? Bir an önce çıkalım buradan."

Sokak kapısına gidip baktım. İçeri girdikten sonra kilitleri kapamış, ayrıca da zinciri yuvasına geçirmiştim. Ben geldiğimde kilitler kapalıydı ama zincir yerine takılı değildi.

Çok garip.

Hırsızlar kapıdan girmişler ve benim yaptığım gibi kilitleri kilitlemişlerse, zinciri de takmazlar mıydı? Ve eğer çıkıp gitmişlerse neden dışardan kilitlemek zahmetine girmişlerdi? Bunu genelde ben yapardım ama ben de bir odayı sanki domuz istilasına uğramış gibi bırakmazdım. Buraya giren kapıları sonradan kilitleyen değil, tekmeleyerek kırarak açan biriydi.

Meğer ki...

Olasılıklar pek çoktu. Carolyn'in yanından geçerek radyoyu aramaya başladım. Yemek odasından geçerken maun büfenin de oturma odasındaki masanın akibetine uğradığını gördüm. Mutfak da aynı vahşetten nasibini almıştı. Buzdolabının yanındaki tezgâhın üzerinde duran bir Panasonic transistorlu, yüreğini bangır bangır ortaya dökmekteydi. Carolyn'e dönerek susması için parmağımı dudaklarıma götürdüm, sonra radyoyu petrol fiyatındaki son artışlar hakkındaki bir konuşmanın ortasında kapatıverdim.

Gözlerimi kapatıp arkadan gelen sessizliği dikkatle dinledim. Yere iğne atılsa duyulabilirdi ve yere kimsenin iğne falan atmadığından emindim.

"Gitmişler" dedim.

"Nasıl emin olabilirsin?"

"Eğer burada olsalardı duyardık. Kim olurlarsa olsunlar, bunlar sessiz iş görecek insanlar değil."

"Bir an önce gitsek iyi olacak."

"Daha değil."

"Sen aklını mı kaçırdın, Bern? Eğer gitmişlerse, polis yolda demektir. Polis geliyor olmasa bile çalacak ne bulacağız ki? Bu işi yapan her şeyi götürmüştür."

"İlle de öyle olması gerekmez."

"Eh, gümüşleri aldılar. Biz ne yapacağız, paslanmaz çelikleri mi alacağız?" Mutfaktan çıkıp arkamdan yukarı yürüdü. "Ne bulmayı umuyorsun, Bern?"

"Para koleksiyonunu. Belki de birkaç parça mücevher."

"Nerede?"

"Güzel soru. Duvar kasası hangi odada?"

"Bilmiyorum."

"O zaman aramamız gerek, değil mi?"

Seleflerimiz duvarlardaki bütün tabloları indirdiklerinden fazla aramamız gerekmedi. İkinci kattaki kütüphaneyi ve konuk yatak odasını aradıktan sonra bir kat daha çıktık ve kasayı büyük yatak odasında bulduk. Kasayı örten kır manzarası şimdi tavandaki pencerenin kırık camları arasındaydı. Eve oradan girdikleri anlaşılıyordu. Ganimetlerini yüklenip yine oradan kaçmış olmalılardı. Bu maskaralar aşağıdaki kilitleri hiç açmamışlardı ki, kapatmış olsunlar. Bunlar o Rabson'u bir.yıl uğraşsalar açamazlardı.

Duvar kasasının üstesinden de gelememişlerdi. Ne kadar çalıştıklarını bilemiyordum. Şifreli kilidin çevresinde birinin keskiyle çalıştığı anlaşılıyordu. Kaynak makinesi kullandıklarını gösteren bir iz de yoktu; hoş, olsaydı da pek bir işe yaramayacaktı. Kasa da, kilit de çok esaslıydı doğrusu.

Şifrenin diskiyle oynamaya başladım, Carolyn yanımda durmuş merakla bakıyordu, ama çok geçmeden birbirimizin sinirine dokunmaya başladık. Ben ağzımı açmaya fırsat bulamadan o çevreye bir bakacağını söyledi. Ben de kasayı açınca kendisini çağırmaya söz verdim.

İş biraz uzun sürdü. Lastik eldivenlerimi çıkarmıştım; durumu olduğundan daha da güçleştirmenin anlamı yoktu. Biraz bilgimi biraz sezgilerimi kullanarak önce son numarayı buldum, sonra sırasıyla diğer üçünü tesbit ettim, eldivenlerimi yine giyip dokunduğum yerleri iyice sildim, derin bir soluk alıp Carolyn'e gelmesi için ıslık çaldım.

Carolyn elinde çerçeveli bir resimle geldi. "Bu bir Chagalt litografı. Kurşun kalemle imzalanmış ve numaralı. Birkaç yüz dolar eder sanırım, çalmaya değer mi?"

"Çerçevesinden çıkar da."

"Bence evrak çantasına sığar. Sen bir ilerleme kaydettin mi?"

"Rastgele bir iki sayı deneyeceğim" dedim. Dört numarayı sırasıyla çevirdim, sonra kolu sola çevirerek kasayı açtım.

Eve girdiğimiz yoldan çıktık. Biz de damdan çıkabilirdik ama bunun ne anlamı olurdu ki? Mutfaktan geçerken radyoyu yine açtım. Bir reklamda en büyük yüz rumba ve samba parçasından oluşan üç uzunçalarlık armağan veriliyordu. Ücretsiz bir telefon numarası da verildi ama zahmet edip yazmadım. Kapının zincirini çektim, üç kilidi açtım. Dışarı çıkınca evrak çantasını Carolyn'e vererek maymuncuklarımla üç kilidi yeniden kilitledim. Okulda önemli olan titizlik olduğunu öğretirlerdi ve insan genç yaşta öğrendiklerini hiç unutmaz.

Bahçede fıskiye yine şarıldıyordu. Lastik eldivenlerimi çıkararak arka cebime yerleştirdim. Carolyn de aynı şeyi yaptı. Evrak çantasını aldım, tünelden geçip demir kapının önüne geldik. Dışarı çıkmak için anahtara gerek yoktu, yalnızca içerden çevrilen bir kol vardı. Dışarı çıktık, kapı arkamızdan kapanıp kilitlendi.

Sokağın karşı tarafında uzun boylu, ince yapılı genç bir adam elinde kâğıt mendille köpeğinin pisliğini temizlemeye çalışıyordu. Bize dönüp bakmadı, biz de öteki yöne doğru yollandık.

Dokuzuncu Cadde'nin köşesine geldiğimizde Carolyn, "Biri Concannon'ların yolculuğa çıkacaklarını biliyordu" dedi. "Köpeği götüreceklerini falan. Aksi takdirde çatılarda dolaşan birinin talihli gecesiydi."

"Bu pek mümkün değil" dedim.

"Doğru. Wanda başkasına da söylemiş olmalı. Ben kimseye bir şey söylemiş değilim, Bernie."

"İnsanlar konuşurlar. Ve iyi bir hırsız dinlemesini bilir. Eğer oraya önce biz varsaydık çok daha fazla şey kaldırırdık, ama şimdi de hiç olmazsa yükümüz ağır değil. Ve serbest ve temiz olduğumuzu unutma. O maskaraların o evde yaptıklarından sonra polisçe enselenmeleri uzun

sürmez. Ve biz de iz bırakmadığımıza göre, her şeyi onlara yükleyeceklerdir."

"Bu benim de aklıma gelmişti. Chagall'a ne diyorsun?"

"Doğru dürüst bakmadım bile."

"Benim evimde nasıl durur acaba?"

"Neresinde?"

"Hasır koltuğun üstünü düşünüyordum."

"Air India posterinin olduğu yeri mi?"

"Evet. Seyahat posteri aşamasını atlattım artık. Onu bir şey almak istediğim için aldım, biliyor musun. Oradan boş elle ayrılmak istemedim."

"Biliyorum."

"Sen kasayı açmaya çalışırken çekmeceleri bir yoklayayım dedim ama herifler geriye bir şey bırakmamışlardı. Çok canım sıkıldı."

"Tahmin edebilirim."

"Ben de Chagall'ı çaldım."

"Koltuğun üstüne herhalde çok yakışır, Carolyn."

"Göreceğiz."

3

Abel Crowe, Riverside Caddesi'nde o savaş öncesi yapılmış yüksek apartmanlardan birinde oturuyordu. Taksi bizi binanın önünde bıraktı, biz de köşeyi dönüp Seksen Dokuzuncu Sokak girişine yürüdük. Kapıda kapıcı köprübaşını tutmuş gibi bütün heybetiyle dikilmişti. Yüzü parlak siyah, üniforması kızılcık rengiydi. Üzerinde bir tümamiralin üniformasından çok sırma şerit vardı ve bunları en az onunkine eşdeğer bir gururla taşıyordu.

Adam Carolyn'e şöyle, bir baktıktan sonra beni saç tıraşımdan Puma ayakkabılarıma kadar dikkatle süzdü. Benim adım kendisine bir şey ifade etmediği gibi Abel Crowe'un adı da pek bir korku uyandırmamıştı ama hiç olmazsa düşmanlığı biraz törpülenir gibi oldu. Dahili telefondan yukarıyı aradı, bir iki şey konuştu, sonra dönüp beklendiğimizi söyledi.

"II -D" diyerek elini asansörden yana salladı.

O binalardan çoğunda masrafları kısmak için self-servis asansöre dönülmüştür. Ancak Abel'in binası birkaç yıl önce bir kooperatife satılmıştı ve kiracılar eski standartları korumaktan yanaydılar. Asansörcünün üniforması da kapıcınınkine benziyordu ama üstüne iyi oturmamıştı. Güneş görmemiş soluk yüzlü bir gençti ve çevresindeki hava, votkanın ağızda koku bırakmadığı reklamını yalanlamaktaydı. Ama görevini layıkiyle yapıp .bizi deniz düzeyinden on kat yukarı çıkardı, gideceğimizi söylediğimiz dairenin kapısının açıldığını ve kiracının bizi görmekten memnun olduğunu,gözleriyle gördü.

Bu sonuncu noktada hiç kuşku yoktu.

"Azizim Bernard!" diye bağıran Abel omuzlarımı yakaladı. "Ve sevgili Carolyn!" Beni bırakıp suç ortağımı kucakladı. "Gelebildiğinize ne kadar sevindim bilemezsiniz. Saat on bir buçuk oldu, artık telaşlanmaya başlamıştım doğrusu."

"Ben on birle on iki arası demiştim, Abel."

"Biliyorum, Bernard ama ben yine de saat on buçukta saate bakmaya başladım işte. Ama haydi gelin de rahatımıza bakalım. Size yiyecek güzel şeyler hazırladım. Herhalde içecek birşeyler de istersiniz."

"Elbette" dedi Carolyn.

Abel geride kalarak kapıyı kilitledi, Fox kilidinin dev sürgüsünü kapı pervazındaki yuvasına soktu. Fox bir kaç çeşit polis kilidi üretir. Bendeki tipinde bir buçuk metrelik çelik bir çubuk kırk beş derecelik bir açıyla yere gömülü bir plakadan kapının üzerindeki yuvaya doğru uzanır. Abel'inki biraz daha basit bir mekanizmaysa da, yine de bir ortaçağ koçbaşından daha hafif bir şeyle kapıyı indirmeye niyet edenlere karşı iyi bir sigortaydı. Elli santimlik ve en azından iki santim kalınlığında su verilmiş çelikten bir çubuk kayarak pervazdaki aynı

derecede sağlam yuvasına giriyordu. Daha önceki bir ziyaretimde dairenin servis kapısında da aynı kilitten olduğunu görmüştüm.

Bu kadar iyi korunan bir binanın kiracıların çoğunun böyle sağlam kilitlerle uğraştığını sanmıyordum ama Abel'in kendine göre nedenleri vardı.

Bunlardan biri işiydi. Abel çalıntı mal satardı ve nadir bulunan pul ve para koleksiyonlarını elden çıkarmada New York'ta üstüne yoktu. Mücevher ve sanat eserleri gibi başka şeyler de alırsa da, en çok pul ve paradan hoşlanırdı.

Çalıntı mal satanlar hırsızların doğal hedefleridir. Hırsızların kendilerini besleyen eli ısınmayacaklarını sanırsınız ama işin içyüzü hiç de öyle değildir. Çalıntı mal alan bir kişinin elinde genelde çalmaya değer bir şey bulunur -ya yeni aldığı mallar, ya da işini yürüttüğü nakit para. Ve belki de en önemlisi, bir şeyi çalındığında polise gidemez. Bu nedenle tanıdığım bu tür kişiler hep güvenlikli binalarda otururlar, kapılarına çifte kilit vururlar ve elâltında bir iki silah bulundururlar.

Diğer yandan Abel hangi işte olursa olsun herhalde güvenliğe bu kadar düşkün olacaktı, ikinci Dünya Savaşını Dachau? kampında geçirmişti ve görevi kamp bekçiliği değildi. Öyle bir deneyimin insanda sağlıklı bir paranoya bırakacağını tahmin ederim.

Abel'in ahşap kaplı ve kitap raflarıyla dolu oturma odası batıda Riverside Park'a ve Hudson nehrine bakar. Hemen hemen bir yıl önce 4 Temmuz'da üçümüz Abel'in pencerelerinden Macy mağazasının havai fişek gösterisini seyretmiş, radyodan gösteriye eşlik eden klasik müzik parçasını dinlemiş ve bu sırada bol miktarda pasta börek falan yemiştik.

Şimdi de aynı şekilde oturuyorduk. Carolyn ile benim önümde viski kadehleri, Abel'in önünde üzerinde kalın bir tabaka taze krema olan bir espresso fincanı vardı. WCNC istasyonu bizim için bir Haydn yaylı sazlar kuvarteti çalmaktaydı ve dışarda arabalarla parkın çevresinde jogging yapan insanlardan başka seyredecek bir şey yoktu. Koşucuların bir kısmının ayakkabıları hiç kuşkusuz benimkilerin eşiydi.

Haydn yerini Vivaldi'ye bırakınca Abel boşalmış fincanını sehpanın üzerine yerleştirdi, arkasına yaslanıp pembe ellerini: epey geniş olan karnı üzerinde kavuşturdu. Abel'in kolları ve elleri zayıftı, yüzünde fazla bir et yoktu ama yalnızca koca bir göbeği vardı. O Noel Baba göbeği ve mavi gabardin pantolonunu patlatacakmış gibi duran baldırları zengin yiyeceklere olanı; düşkünlüğünün belirtileriydi.

Kendisinin anlattığına göre savaş sonrasına kadar hiç de! şişman değilmiş. Bir keresinde bana şöyle demişti: "Kamplarda' sürekli olarak et ve patates düşünürdüm. Yağlı sosisler ve iri sığır parçaları hayal ederdim. Domuz pirzolaları. Şişe geçirilmiş, kuzular. Ve bu arada sürekli zayıfladım, derim güneşte kurumaya bırakılmış meşin gibi gerildi kemiklerimin üzerinde. Amerikalılar kampları boşalttıklarında bizi tarttılar. Kimbilir ne akla hizmet için. Şişman insanların çoğu iri kemikli olduklarını iddia ederler. Bazıları da öyledirler herhalde. Ama benim kemiklerim incedir, Bernard. Tartıda tam kırk beş kilo geldim.

"Dachau'dan bir şeyden kesinlikle emin olarak ayrıldım. Yemek yiyecek ve şişkonun biri olacaktım. Ama sonra eskiden bol bol yediğim et ve patatese karşı artık herhangi bir ilgi duymadığımı farkettim. SS'lerin dipçiklerinin beni dişlerimden kurtarmış olmaları yalnızca yarım bir açıklama olabilirdi. Ete karşı içimde bir tiksinti uyanmıştı. Sosis yemeye kalkıştığımda tombul bir Toton parmağı ısırdığımı hayal ediyordum. Ama müthiş bir iştahım vardı. Ancak çok seçici ve belirli bir doğrultuda bir iştah. Şeker istiyordum. Tatlı şeyler istiyordum. İnsanın ne istediğini bilmesi ve onu elde edebilmesi kadar tatmin edici bir şey var mıdır? Bernard eğer param olsaydı bir pastacı tutardım ve adamı günün yirmi dört saati çalıştırırdım."

Abel şimdi de kahvesiyle bir parça Linzer pastası yemişti. "Bernard" dedi. "Ve güzel Carolyn. İkinizi de gördüğüme çok sevindim. Ama gece giderek yaşlanıyor, değil mi? Bana bir şey mi getirdin, Bernard?"

Evrak çantam yakınımdaydı. Spinoza'nın Etika adlı kitabını çıkardım: 1707 Londra baskısı, mavi deri kaplı. Abel kitabı inceledi, uzun ince parmaklarıyla meşinini okşadı, sayfalarını karıştırdı.

"Şunu dinle hele" dedi." 'Akıllı adam kendini az miktarda yiyecek ve içkiyle besler, parfümlerden, bitkilerin güzelliğinden, giyinmekten, müzikten, spor ve tiyatrodan ve insanın başkalarına zarar vermeden kullanabileceği bu tür yerlerden zevk alır.' Eğer Baruh Spinoza bu odada olsaydı ona şu Linzer pastasından, iri bir dilim keserdim ve bundan herhalde büyük keyif alırdı." Sonra baş sayfaya döndü. "Güzel bir kitap. 1707 baskısı. Benim Amsterdam'da basılmış latince bir kopyam var. ilk baskısı 1675' te miydi?"

"1677."

"Benimki 1683 baskısı sanırım. Bendeki İngilizcesi Boyle çevirisi olan Everymans baskısıdır." Parmağını ıslatarak bir iki sayfa çevirdi. "Epey iyi durumda. Biraz su almış, bir iki sayfası kıvrılmış ama yine de iyi sayılır." Bir süre kendi kendine okuduktan sonra kitabı kapattı. "Raflarımda buna bir yer bulabilirim sanıyorum. Fiyatı nedir, Bernard?"

"Bu armağandır."

"Bana mı?"

"Eğer raflarında bir yer bulabilirsen."

Yüzü pembeleşti. "Ama ben böyle bir şey beklemiyordum. Sanki esaslı bir pazarlığa niyetliymişim gibi su lekesinden ve bir iki sayfanın kenarının kıvrılmasından söz ediyorum. Bu eliaçıklığın beni utandırıyor, Bernard. Çok esaslı bir kitap bu, cildi de gerçekten şaheser. Böyle bir şeye sahip olmak bana heyecan verir. Para istemediğine emin misin?"

Başımı salladım. "Dükkâna bir sürü işe yaramaz cilt arasında geldi. İnsanların yıllar boyunca neleri ciltlettiklerini görsen şaşarsın ve ben iyi ciltlenmiş her şeyi satarım. Dekoratörler bunları metreyle satın alırlar. Aralarında Spinoza'yı görünce aklıma sen geldin."

"Çok düşünceli ve çok iyisin. Teşekkür ederim." Derin bir soluk aldı, bıraktı, kitabı kahve fincanının yanına koydu. "Ama gecenin bu saatinde Spinoza seni buraya getirmiş olamaz. Bana başka bir şey de getirdin herhalde?"

"Üç şey getirdim aslında."

"Ve bunlar armağan olmayacak."

"Eh, öyle de denilebilir."

Evrak çantasından küçük kadife bir kese çıkararak kendisine uzattım. Elinde şöyle bir tarttıktan sonra içindekileri avcuna boşalttı. Çok basit ve zarif zümrüt bir çift küpe. Abel göğüs cebinden kuyumcu büyütecini çıkararak gözüne yerleştirdi. O taşları incelerken Carolyn de içki ve pastaların durduğu büfeye gitti. İçkisini tazeledi. Abel'in incelemesi sona erdiğinde o da içkisinin üçte birini içmişti.

"Rengi güzel" dedi Abel. "Kusuru çok az. Kötü mal değil, Bernard ama olağanüstü bir parça da sayılmaz. Aklında bir rakam var mıydı?"

"Benim aklımda asla bir rakam olmaz, Abel."

"Bunları saklamalısın. Carolyn taksın. Güzelim şunlara bizim için bir modellik et bakalım."

"Kulaklarım delik değil."

"Deldirmelisin. Her kadın kulaklarını deldirmeli ve zümrüt küpe takmalı. Bernie, bunlara bin dolardan fazla veremem. O bile yüksek aslında. Perakende satışını beş bin dolar olarak düşünüyorum ki, dört bin daha gerçekçi bir rakam olur. Bin dolar verebilirim, Bernard. Daha yukarı çıkamam."

"O zaman fiyatı bin dolardır."

"Anlaştık." Küpeleri kadife keseye koydu, keseyi Spinoza'nın üstüne bıraktı. "Başka bir şeyin daha var sanırım."

Başımı sallayarak evrak çantasından ikinci kadife keseyi çıkardım. Bu maviydi -içinde küpe olan kapıcının üniformasının rengindeydi- daha büyüktü ve ağzında kapamak için bir kordonu vardı. Abel kordonu çekerek keseden bir kadın kol saati çıkardı. Büyütece neden gerek duyduğunu bilmiyorum ama yine de gözüne takıp iyice baktı.

"Piaget" dedi. "Saatin kaç, Bernard?"

"On ikiyi yedi geçiyor."

"Bay Piaget de seninle saniyesi saniyesine aynı fikirde." Hiç şaşmamıştım; kasadan aldığımda saati kurup ayarlamıştım. "Bir dakika izin verir misin? Son kataloga bakmak istiyorum. Siz bir iki pasta yeyin. Ekler var, Sacher pastası var, Schwarzwalder çörekleri var. İkiniz de şekerli bir şeyler yeyin, ben hemen gelirim."

Dayanamayıp bir ekler aldım. Carolyn sekiz katlı ve katlarının arası çikolata dolu pastadan iri bir dilim kesti. İki fincan kahve ile bizden daha yaşlı Armagnac'tan iki kadeh doldurdum.

Abel döndüğünde bizi yerken görünce sevindi. Saatin perakende fiyatının 4950 dolar olduğunu söyledi. Tahminimden biraz, daha yüksekti. .

"Bin beş yüz dolar verebilirim" dedi. "O da kolay elden çıkarabileceğim için. İyi mi?"

"İyi" dedim.

"İki bin beş yüz dolar etti. Üç parça demiştin. İlk ikisi esaslı parçalardı ama umarım sana fazla bir zamana ve çabaya mal olmamışlardır. Onları kendine saklamak istemediğinden emin misin. Duyduğum kadarıyla kulaklar çabuk ve ağrısız delinebiliyormuş. Saatin bileğini süslemesini istemez miydin, Carolyn?"

"Her köpek yıkadığımda çıkarmam gerekirdi."

"Onu düşünmemiştim işte." Abel gülümsedi. "En iyisi, ben bunları bir kenara ayırayım da, evlendiğinizde size armağan ederim. Düğün armağanları aslında geline alınır ama sana uygun bir şey önce bulmam gerekecek, Bernard. Ne diyorsun, ha, Carolyn? Bunları kaldırayım mı?"

"Çok uzun bir süre beklemek zorunda kalırsın, Abel. Biz yalnızca arkadaşız."

"Ve iş ortağı, öyle mi?"

"O da var."

Abel bir kahkaha atıp arkasına yaslandı, ellerini yine göbeği üstünde kavuşturdu. Yüzünde bir beklenti vardı. Ben de beklettim.

"Üç parça demiştin" dedi.

"İki küpe ve bir saat."

"Ah, yanılmışım desene. Küpeleri tek parça olarak düşünmüştüm. Şu halde toplam iki bin beş yüz dolar."

"Eh, bakmak isteyebileceğin bir şey daha var" diyerek çantadan beş santimetre karelik kahverengi bir zarf çıkarttım.

Abel bana baktı, sonra zarfı aldı. İçinde zarfa ancak sığacak boyda Plexiglas bir kutu, kutunun içinde de bir kâğıt vardı. Abel kâğıdı nadir bulunan sikkelere alışkın birinin dikkatli parmaklarıyla açtı. Bir çizik sikkenin değerini önemli bir ölçüde azaltabilirken ya da bir parmak izi paslanma sürecini başlatabilirken insan sikkeleri ancak kenarlarından hafifçe ama sımsıkı tutmayı öğrenir.

Abel Crowe'un sol elinin baş ve işaret parmakları arasında tuttuğu madeni diskin çapı iki santimden biraz büyüktü. Kısacası bir beş sentlik boyunda ve görünümündeydi. Rengi de beşliğin rengiydi ama onun dışında cebinizdekilerin aksine ayna gibi parlayan bir yüzü vardı.

Yani sizin anlayacağınız bir beşliğe benziyordu ve zaten de beşlikti.

Bütün eksikliği bir yüzünde Thomas Jefferson'un başı, öteki yüzünde de Thomas Jefferson'un eviydi. Abel'in. ilk baktığı yüzünde bir defne dalı ortasında büyük bir V, onun altında da Cents yazısı vardı. Defne

dalınının çevresinde parayı çıkaran ülkenin adı ve düsturu yazılıydı: yukarda United States of America, aşağıda E Pluribus Unum.

Abel kaldırdığı kaşları altından bana baktı, sonra usta bir hareketle parayı parmakları arasında çevirdi. Bu yüzünde sol tarafa bakan bir kadın başı ve kadının tacında da Liberty yazısı görülüyordu. Miss Liberty'yi on üç yıldız çevreliyordu ve başın altında da tarih vardı.

"Gross Gott!" dedi Abel Crowe. Sonra gözlerini kapayarak ya Almanca ya da başka bir dilde anlamadığım uzun bir cümle söyledi.

Carolyn bana şaşkın şaşkın baktı. "Bu iyi mi, kötü mü?" diye sordu.

Bilemediğimi söyledim.

4

Abel kuyumcu büyüteciyle paranın iki yüzüne uzun uzun bakana kadar hiçbir şey söylemedi. Sonra parayı ince kâğıdına sardı, Plexiglas kutusuna yerleştirdi ve kutuyu zarfa koydu, zarfı da sehpanın üzerine bıraktı. Yerinden güçlükle kalkarak bir diyetçi karabasanı ve bir fincan kremalı kahve daha aldı. Yine oturup pastayı yedi, kahvesini içti. Sonra dönüp bana baktı.

"Bu gerçek mi?"

"Ben yalnızca çalarım" dedim. "Gerçek mi, sahte mi bilemem. Profesyonel bir görüş için Walter Breen ya da Don Taxay'a uğrayabilirdim ama vakit epey geçti."

Abel Carolyn'e baktı. "Senin bu para konusunda bir bilgin var mı?"

"Bernie bana bir şey söylemez ki."

"Liberty Başı Nikeli" dedi Abel. "Nikel beş sentlikler bu ülkede ilk kez 1866'da basılmıştır. Özgün deseninde bir kalkan vardı. Hükümet 1883'te bu deseni seçti. İlk çıkan paraların arka yüzünde cents yazısı yoktu. Bu yüzden sikkenin kaç paralık olduğu konusunda bir karışıklık olmuştu. Bazılarının sikke kenarını eğeleyerek altın sikkelere benzetmeleri, sonra altın suyuna batırarak beş dolarlık altın olarak piyasaya sürmeleri işleri daha da karıştırdı."

Abel kahvesinden bir yudum aldı, peçeteyle dudağına bulaşan kremayı sildi. "Para 1912'ye kadar kesintisiz olarak basıldı. 1913'te yerine Buffalo nikeli geçti. Darphanenin ilk yılında bunlarla da sorunları oldu. ilk dökülenlerde bizonun üstünde durduğu yer aşırı kabartma yapılmıştı ve paralar üstüste konamıyordu. Bu kusur düzeltildi ama bu sikkelerin de tarihleri çok erken olarak silinmeye başladı.

"Ancak size de bilmek isteyeceğinizden fazlasını anlatıyorum Son Liberty Nikelleri ya da bilinen diğer adıyla V Nikelleri Philadelphia, Denver ve San Francisco'da 1912'de basılmıştı. Bana getirmek lütfunda bulunduğunuz örneğin tarihi 1913'tür."

"Bu çok önemli olmalı" dedi Carolyn.

"Öyle denebilir. 1913 V Nikelinden bilinen beş tane vardır. Bunların ABD Darphanesi'nin üretimi olduğu bellidir ama Darphane bunu sürekli olarak inkâr etmiştir.

"Ne olduğu açıkça belli. 1913 V Nikeli kalıpları bufalo desenine dönme kararı kesinleşmeden hazırlanmış olmalı. Belki de kalıbı denemek için birkaç tane basılmıştır ya da girişimci bir darphane çalışanı bunları kendisi için basmıştır. Her ne olmuş olursa olsun, beş sikke Darphane'nin arka kapısından çıkmıştır."

Abel derin bir göğüs geçirdi, terliklerinden birini çıkararak ayağının tabanına masaj yaptı. "Çok ağırlık taşıyorum. Bunun kalbimi tehlikeye atacağı söyleniyor. Kalbimin bir şikâyeti yok ama ayaklarım sürekli itiraz ediyorlar.

"Ama her neyse. Biz yine 1913 yılına dönelim. O sırada Philadelphia'daki Darphanede Samuel Brown adında biri çalışıyordu. Bu kişi işinden ayrıldı ve bir daha Buffalo'nun bir sayfiyesi olan Kuzey Tonawanda'da ortaya çıktı. Burada gazeteye ilanlar vererek 1913 Liberty Nikellerini almak istediğini bildirdi ki, o zaman böyle bir paranın

varlığından haberi olan kimse yoktu. Brown daha sonra beş sikke alabildiğini bildirdi ve bilinen beş tane de işte bunlardır. Onları nasıl satın almış olduğunu anladınız sanırım."

"Darphane'den yürütmüş olmalı" dedim. "Ve ilanlar yoluyla da sahipliğini açıklamış oldu."

Abel başını salladı. "Ve böylece de onların reklamını yapmış oldu. E. H. R. Green adı sizce bir anlam taşıyor mu? Albay Edward Green? Annesi Wall Street cadısı Hetty Green'di. Mirası oğluna kalınca adam biri para koleksiyonculuğu olan hobileriyle uğraşma fırsatı buldu. Herhangi bir seyrek bulunan paradan bir taneyle yetinmezdi, hepsinin kendisinde olmasını is terdi. Ve bu adam Samuel Brown'm I9I3 V Nikellerinin beşini birden satın aldı.

"Bunlar ölene kadar onda kaldılar. Ölünce malı mülkü dağıldı ve sikkelerin beşi de Johnson adında bir para tüccarın eline geçti. Bay Johnson da bunları birer birer ayrı ayrı koleksiyonculara sattı. O bu işle meşgulken Fort Worth'ta B. MacMehl adında başka biri yalnızca satın almak istediğini ilan ederek 1913 Nikelini meşhur ediyordu. Mehl her tarafa ilanlar yerleştirerek sikkeye elli dolar vereceğini bildirdi. Sanki paranın herhangi bir cepte olabileceğini ima ediyordu. Bunu yapmasının nedeni seyrek bulunan paralar konulu bir katalogu satmak istemesiydi ve pek çok katalog sattığından hiç kuşkum yok. Ancak böyle yaparak 1913 beş sentliğinin de geleceğini garanti altın almış oldu. Hiçbir Amerikan sikkesi bu kadar reklam edilmiş değildir. Sikkeler hakkında hiçbir bilgisi olmayan Amerikalılar 1913 V Nikelinin değerli olduğunu bilirlerdi."

Bunu ben de biliyordum. Sözünü ettiği ilanları hatırlamıyordum. Benim çocukluğumda hâlâ o ilanlar yayınlanıyordu ve kitabı alan enayilerden biri de bendim. Hiçbirimiz 1913 bej sentliğini ceplerimizde bulamamıştık ama çoğumuz sikke biriktirmeye başlamış ve böylece nümizmatik derneklerinin saflarını çoğaltmıştık. Bir kısmımız da hırsız olmuş, talihimizi başka insanların ceplerindeki bozukluklarda aramaya koyulmuştuk.

"Sikkenin değeri hakkında mantıklı bir açıklama yoktur"' diye Abel devam etti. "Bir deneme sikkesidir, yetkisiz basılmış! bir hayal ürünüdür. Ve bu haliyle de en fazla birkaç bin dolardır. Darphane 1881 ve I882'de çeşitli metaller kullanarak; çeşitli desenlerde örnek beş sentlikler basmıştır. Bunların bin kısmı 1913 beş sentliğinden daha az bulunur ve yalnızca birkaç; yüz dolar eder. 1882'de V Nikelinin aynısı olan ama o yılın tarihini taşıyan bir örnek basılmıştır. Bunun 1913 sikkesinden daha; pahalı olması gerekir. Çünkü bir kere varlığı yasaldır. Ancak o da eğer bulabildiğiniz takdirde birkaç bin dolara alınabilir."

Carolyn'in yüzünde artık büyük bir heyecan vardı ve bunun nedenini anlayabiliyordum. Eğer başka bir sikke birkaç bin dolar ediyorsa ve bizim elimizdeki yanında önemi bile yoksa, o zaman turnayı gözünden vurmuştuk.

Abel, Carolyn'i bekletmekten zevk alıyor gibiydi. Tabağına uzandı, pastasını bitirdi, fincanını alıp kahvesini içti. Carolyn de kendisine bir Armagnac daha doldurdu, bir yudum aldı, Abel'in kahvesini içmesini seyretti, Armagnac'ının geri kalanını bitirdi, yumruklarını sıkıp beline dayadı.

"Haydi, Abel. Kaç para?"

"Bilmiyorum."

"Ne?"

"Bunu bilen yok. Belki de en iyisi bir parkmetreye atmaktır, Bernard, bunu bana neden getirdin?"

"O sırada iyi bir fikir gibi görünmüştü. İstersen alıp götürürüm."

"Götürüp de ne yaparsın?"

"Arabam olmadığı için parkmetreye atmam. Belki ortasına bir delik açarım, Carolyn boynuna takar."

"Bunu yapmanı isteyebilirim."
"Ya da bir başkası satın alır."
"Kim? Kime teklif ederdin? Bernard, kimse sana benim kadar adil davranmaz."
"Zaten o yüzden sana getirdim, Abel."
"Doğru." Abel içini çekti, cebinden bir mendil çıkartıp alnını sildi. "Lanet sikke beni telaşlandırdı. Değeri ne mi? Kim bilebilir ki? Bunlardan beş tane var. Hatırladığım kadarıyla dördü müzelerde, yalnızca biri piyasada özel ellerde. 1913 V Beşliğini yalnızca bir kere gördüm, o da on beş yıl kadar önceydi. J. V. McDermott adında biriydi sahibi. Adam istendiğinde parayı sikke sergilerine koyardı, diğer zamanlarda da cebinde taşıyıp isteyene gösterirdi.
"Sonra el değiştirdiğinde sanırım elli bin dolar getirmişti. Ondan sonra da satışlar oldu. I976'da bir tanesi yüz elli bin dolara satıldı sanırım. Onun McDermott'un ki olup olmadığını bilmiyorum. Olabilirdi de. Daha yakın zamanlarda iki yüz bini dolarlık özel bir satışı duymuştum."
Carolyn kadehini dudaklarına götürdü, içkisini bir yudumda bitirdi. İçinde bir şey kalmadığının farkında değilmiş gibiydi. Hiç görmediğim irilikte açılmış gözleri Abel'in üzerindeydi.
Abel göğüs geçirerek, "Bu sikke için ne istiyorsun, Bernard?" diye sordu.
"Tamahkârlığın sınırları ötesinde bir servet."
"Hoş bir deyim. Senin mi?"
"Benden önce Samuel Johnson söylemişti."
"Klasik bir şey olduğunu tahmin etmiştim. Spinoza tamahkârlığa 'her ne kadar hastalıklar arasında adı geçmezse de bir tür çılgınlıktan başka bir şey değil' demişti. Aklından bir fiyat geçirecek kadar çılgın mısın sen de?"
"Hayır."
"Lanet şeye bir değer biçmek o kadar da güç değildir. John Work Garrett koleksiyonunu sattıklarında bir Brasher sikkesi yedi yüz yirmi beş bin dolara çıkmıştı. Bu sikke bir müzayedede ne getirir? Yarım milyon mu? Olabilir. Mantıklı bir şey değil ama mümkün."
Gözleri cam gibi parlayan Carolyn, Armagnac şişesine uzandı. "Ama bunu müzayedeye koyamazsın. Ben de koyamam. Nereden geldi bu?"
Yalnızca bir an duraksadım. "İki saat öncesine kadar Colcannon adında birinindi."
"H. F. Colcannon mu? Onu duymuştum ama 1913 beşliğini satın aldığını bilmiyordum. Ne zaman almış?"
"Hiçbir fikrim yok"
"Ondan başka ne aldın?"
"İki küpe ile bir saat. Kasasında hukuki bazı evrak ve hisse senetleri dışında bir şey yoktu. Onlara elimi bile sürmedim."
"Başka sikke yok muydu?"
"Hayır."
"Ama..." Kaşlarını çattı. "V Beşliği. Bunu çerçeveletmiş falan değil miydi?"
"Sana verdiğim gibiydi. İnce kâğıda sarılı ve kutusu da bir zarf içinde."
"Garip."
"Ben de öyle düşündüm."
"İnanılmayacak kadar garip. Yeni satın almış olmalı. Evinde kasada mı buldun? Demek servetini banka kasasında saklıyor. Bunun McDermott sikkesi olduğundan emin misin? Yoksa müzelerden biri elindekini satışa mı çıkarmıştı. Müzeler ellerindeki eşyaları sonsuza kadar tutmazlar. Arasıra da bazı parçalan satarlar. Sence Herbert Colcannon bu sikkeyi nereden almış olabilir?"
"Abel, kasasında bulana kadar buna sahip olduğunu bile bilmiyordum."
"Doğru." Abel uzandı, zarfı açıp yarım milyonluk beşliği çıkardı. Büyüteci gözüne yerleştirdi, öteki gözünü kapattı. "Sahte olduğunu

sanmıyorum. Sahteleri de vardır. Biri 1903 ya da 1910, II ve I2'de basılan bir sikkeyi alır, uygun rakamı siler ve üstüne başka bir sikkeden çıkardığı rakamı kaynakla yapıştırır. Ama yepyeni durumda olan bir sikkede bunun izleri kalır ki, burada böyle bir şey görmüyorum. Ayrıca böyle bir işlem yüzlerce dolara mal olur. Bunun gerçek olduğuna eminim. Röntgen ya da uzman bir nümizmatın fikri de yararlı olurdu kuşkusuz."

Hafifçe içini çekti. "Daha uygun bir saat olsaydı, bu binadan çıkmadan sikkenin gerçek olup olmadığını saptayabilirdim. Ama gecenin bu saatinde gerçek olduğunu kabul edelim. Bunu kime satabilirim? Ve kaça? Sahip olduğunu açıklamayacak bir koleksiyoncu bulmak gerekecek. Sikkeyi asla açık olarak satamayacağını bilen biri. Bu türe giren tablo koleksiyoncularına sayısı çok fazladır; yasadışı yollardan elde ettikleri tablolardan kat kat daha fazla zevk alırlar. Ama sikke koleksiyoncuları bir malın estetik güzelliğinden çok ona ilişkin prestij ve kârla ilgilenirler. Bu parçayı kim alırdı? Evet, buna sahip olmak isteyecek koleksiyoncular vardır ama hangisine gidebilirim ve kaç para isteyebilirim?"

Bir kahve daha aldım. Biraz daha oturaklı olması için içine biraz Armagnac koyacakken, Armagnac'ın böyle hafif bir şekilde kullanılmayacak kadar iyi olduğunu düşündüm. Sonra aklıma az önce yarım milyon dolarlık bir sikke çaldığım geldi; onun yanında şişesi otuz dolarlık Fransız konyağının ne önemi, olabilirdi? Kahveme biraz içki boca edip bir yudum aldım; ayak parmaklarıma kadar içim ısındı bir anda.

"Üç seçeneğin var" dedi Abel.

"Ya?"

"Bir: Parayı evine götürebilirsin ve bir daha hiç sahip olamayacağın değerde bir nesnenin gizli sahibi olmanın keyfini yaşarsın. Bu sikke en az iki yüz elli bin dolar değerindedir ve bunun iki katı, hatta daha fazlası bile edebilir. Ve bunu şimdi elimde tutuyorum. Olağanüstü bir şey değil mi? Sen de birkaç saatlik çalışma karşılığında canın istediğinde böyle elinde tutabilirsin."

"Öteki seçeneklerim nedir?"

"İki: Bu gece bana satarsın. Sana kayıtlı olmayan ellilik ve yüzlüklerden bir tomar para para veririm. Buradan çıktığında para cebinde olur."

"Ne kadar, Abel?"

"On beş bin dolar."

"Yarım milyon değerinde bir şeyin karşılığı olarak mı?"

Sözümü duymazlıktan geldi. "Üç: Parayı bana bırakırsın. Mümkün olan fiyata satar, aldığım paranın yarısını sana veririm. Acele etmem ama parayı da mümkün olduğu kadar çabuk elden çıkarmaya çalışırım. Belki de bir müşteri bulurum. Belki de lanet şey çalınıp da satılmaya karşı sigortalıdır, bilemem. O şirketlerle iş yapmak epey güç iştir. Onlara her zaman güvenemezsin. Eğer yeni almışsa Colcannon belki de henüz sigortalatmamıştır. Belki sikkelerini hiç sigortalatmaz. Belki de banka kasasını yeterli bir sigorta olarak görüyordu ve sikkeyi oraya koyacaktı."

Ellerini iki yana açtı. "Belki, belki, belki. Düzinelerce belki. Ben yaşlı bir insanım, Bernard. Parayı al götür ve beni bir başağrısından kurtar. Benim yeteri kadar param var zaten, fazlasını ne yapayım."

"Onu kaça satmaya çalışacaksın?"

"Bilmediğimi söyledim ya. Kaba bir tahminde bulunayım mı? Havadan bir rakam uydurup örneğin yüz bin dolar isteyeceğim. Gayet güzel yuvarlak bir rakam. Son fiyat duruma bağlı olarak bunun altında olabilir. Sen bir rakam söylememi istedin, ben de söyledim işte."

"Yüz bin."

"Belki."

"Ve bizim yarımız elli bin olur."

"Bu hesabı kağıtsız kalemsiz yaptın, Bernard, aferin sana."

"Ya parayı bu akşam almak istersek?"

"Ne demiştim? On beş bin. Ayrıca küpeler ve saat için borcum olan iki biri beş yüz. Toplam on yedi bin beş yüz dolar eder." Onun da kâğıda kaleme ihtiyacı yoktu. İkimiz de matematik dahisiydik. "Bak ne diyeceğim. Bu gece yuvarlak rakamlarla konuşalım. Topuna birden yirmi bin dolar."

"Ya da iki bin beş yüz dolar artı sikke için alacağının yarısı."

"Eğer satabilirsem. Eğer sikke sahte değilse ve onu isteyen birini bulursam."

"Sikkenin rakamını paylaşmanın yanı sıra diğerlerine üç bin dolar verebilir misin?"

Bir an düşündü. "Hayır, bunu yapmak istemem, Bernard."

Carolyn'e baktım. Bir gecelik iş için onar bin doları cebe atıp oradan çıkabilirdik ya da işi şansa bırakırdık. Ne düşündüğünü sordum.

"Sen nasıl istersen, Bern" dedi.

"Merak ettim de..."

"Hayır, senin dediğin olur."

Kafamda bir ses al,parayı git diyordu. Eldeki kuş daldaki iki kuşa bedeldir. Kafamın içindeki ses pek de özgün değildi ama işin esasına inmekte de çok ustaydı.

Ama Colcannon V-Beşliği için on bin dolara fit olan insan olarak bilinmek istiyor muydum? Ve Abel Crowe'un altı haneli bir rakam aldığını düşündükçe on bin dolarımla mutlu olacak mıydım?'

Spinoza'dan yaptığı alıntıya ben de bir karşılık verebilirdim: "Kıskançlık, kurum, cimrilik sarmıştı yürekleri." Dante'nin Cehennem'i, Altıncı Kanto.

Yüreğimi her üçü, midemi de Armagnac ve eklerle sarmıştı. "İki bin beşyüzü alalım" dedim.

"Eğer biraz daha düşünmek istersen..."

"Biraz daha düşünmek istediğim en son şey olabilir" dedim.

Gülümsedi. Yine iyi yürekli bir büyükbabaya benziyordu, namuslu bir insana. Ayağa kalkarak, "Şimdi gelirim" dedi. "Yiyecek de var, kahve ve içki de. Siz keyfinize bakın."

O öteki odaya geçtiğinde biz o geceki işimizi kutlamak için birer kadeh daha içtik. Abel dönüp yirmi beş dolarlıkları saydı. Yüzlük olmadığı için özür diledi. Önemi olmadığını söyledim: "Keşke bunlardan bir milyon tanem olsaydı." Kibarca güldü.

"Sikkemizi iyi kolla" dedim. "Her taraf hırsız dolu."

"Buraya asla giremezler."

"Gordion da o düğümü kimsenin çözemeyeceğine inanıyordu, değil mi? Truvalılar da bir at yüzünden hapı yutmuşlardı."

"Ve gurur insanı tökezletir, değil mi?" Elini güven verircesine omzuma dayadı. "Buradaki kapıcılar güvenlik uzmanıdır. Asansörde her zaman adam vardır. Kapımdaki polis kilitlerini de gördün."

"Ya yangın merdiveni?"

"Binanın ön tarafında olduğu için yangın merdivenini kullanan sokaktan görülür. Merdivene açılan pencere demir parmaklıklıdır. Oradan kimse giremez. Hem sen hiç merak etme, sikkeyi kimsenin aramayı akıl edemediği bir yere saklayacağım. Zaten kimse bende olduğunu bilmeyecek ki."

5

Gecenin geri kalanını neden Carolyn'in evinde geçirdiğimi bilemiyorum. O kadar şeker, kafein ve alkol, bir de bir aylığına yetecek kadar gerilim ve heyecan hem kafayı bulmamızı sağlamış hem de bizleri iyice gerginleştirmişti. İyi ki ikimizin de o anda çok önemli bir karar vermemiz gerekmiyordu doğrusu. Parayı bölüşebilmemiz için onun bana gelmesini istemiştim ama o sabah erkenden bir müşterisi geleceğinden dükkâna yakın olmak istiyordu. West End Caddesi'nde taksi bulamayıp Broadway'e kadar yürümüş, oradan Village'e kadar bir taksiye binmiştik.

Ama sürücü ya Arbor Court'u kendi başına bulamadığından ya da Carolyn'in tarifinden bir anlam çıkaramadığından sonunda pes ederek arabadan indik ve son birkaç bloku yürüdük. Adama verdiğim bahşişi çarçur etmeyeceğini umuyordum. Bundan; yetmiş yıl sonra mutlaka iyi para ederdi.

Carolyn'in evinde Chagall'ı evrak çantamdan çıkararak! hasır koltuğun arkasındaki duvara koyup baktık. (Carolyn'le gelişimin bir nedeni de tablonun oraya kadar çanta içinde gitmesini sağlamaktı.) Carolyn tabloyu asmadan önce bir çerçeve yapıp tutmaya karar verdi. Ben parayı bölüştürürken o da birer içki doldurdu. Payını verince banknotları yelpaze gibi tutup salladı.

"Bir gecelik iş için fena değil, ha?" dedi. "Hırsızlık karşılığı büyük para olmadığını biliyorum ama mesleğin köpek kuaförlüğü olunca iş değişiyor. Bu kadar para almak için kaç köpek yıkamam gerek haberin var mı senin?"

"Herhalde pek çok."

"Hem de nasıl! Hey, bana birkaç dolar borcun var sanırım. Yoksa Chagall'ın parasını mı kestin?"

"Elbette ki, hayır."

"Ama bana bin iki yüz dolar vermişsin, elli dolar eksik yani. Ukalalık etmek istemem ama..."

"Masraflarımızı unutuyorsun."

"Ne? Taksi parasını mı? Sen gidişte verdin, ben dönüşte. Ne masrafı?"

"Spinoza'nın Etika'sını."

"Onun metreyle aldığın kitaplar içinde çıktığını sanıyordum. Yoksa maliyet yerine değerini mi temel olarak alıyorsun? Onda da haklısın, umurumda değil ama..."

"O kitabı ben Elli Yedinci Sokak'taki Bartfield'den aldım. Tam yüz dolara. KDV ödemedim ama"

Yüzüme baktı. "O kitaba yüz dolar mı saydın?" "Elbette. Neden şaştın? Fiyatı normaldi."

"Ama Abel'e dedin ki..."

"Kitabı bedavaya aldığımı söyledim. Bana inandı sanırım. Ve kitap yüzünden küpelerle saate fazladan bir beş yüz dolar aldık. Kitabın armağan edilmesi onun cömertlik damarlarını kabarttı."

"Bu işte anlamadığım ne kadar da çok şey var" dedi.

"Kimsenin akıl erdiremediği pek çok şey vardır."

"Çalıntı mal alan birine armağan almak kimin aklına gelir?"

"Spinoza okuyanını kim duymuş ki?"

"O da diğer bir nokta. Bir içki istemediğinden emin misin?"

"Kesinlikle."

"O sikkenin o kadar para ettiğini biliyor muydun?"

"Bir fikrim vardı."

"Oraya giderken çok serinkanlıydın. Onun bir servet ettiği aklımın ucuna bile gelmemişti."

"Yalnızca serinkanlı görünüyordum."

"Öyle mi?" Başını yana eğerek dikkatle yüzüme baktı. "On bin doları alıp canı cehenneme demediğimize memnunum. Neden bir kumar oynamayalım ki? Küçük kardeşimi ameliyat ettirmek için on bin dolara ihtiyacım varmış gibi bir durum yok ortada. Sence onu ne kadar zamanda satabilir?"

"Bu asla bilinemez. Yarın da satabilir, altı ay elinde de tutabilir."

"Ama telefon ergeç çalacak ve piyangodan büyük ikramiyeyi kazandığımızı öğreneceğiz."

"Öyle de diyebilirsin."

Carolyn esnemesini tuttu. "Bu gece kutlama yapmak isteyeceğimi düşünmüştüm. Ama aslında iş sona ermedi, değil mi? Ama böylesi daha iyi. Kutlama yapacak gücüm kalmadı. Sabaha da felaket bir şeker başağrısı ile kalkacağımdan eminim."

"Şeker başağrısı mı?"

"O kadar şekerli şey yedik ya."

"Başını ağrıtacak şeyin şeker mi olacağını sanıyorsun?"

"Başka ne olabilir ki?" Divanın üstünden bir kediyi yere indirdi. "Kusura bakma ama annenin yatma saati geldi" dedi.

"Yatağı istemediğine emin misin, Carolyn?"

"Sen divana nasıl sığacaksın ki. Seni ikiye katlamamız gerekir."

"Seni kendi yatağından kovalamaktan nefret ediyorum."

"Bern, burada her kaldığında bu tartışmayı yapacak mıyız? Bir gün sana gerçekten divanı vereceğim ve ondan sonra bir daha asla yatağı bana teklif etmeyeceksin."

Böylece her zaman olduğu gibi ben yatağa, o da divana uzandık. Ben iç çamaşırlarımla, o da geceliğiyle yattı. Ubi de az sonra yanına uzandı. Archie ise karanlık dairenin köşelerini dolaştı bir süre, sonra yatağa sıçradı, üzerime abandı ve mırıldanmaya başladı. Bunu çok esaslı yapıyordu doğrusu ama bütün yaşamınca aynı şey üzerinde çalıştığından pek şaşmamak gerekirdi-

Benim bir kadehime karşılık Carolyn üç kadeh içtiğinden yattığı yerde fazla debelenmeden hanım hanım horlamaya başladı.

Ben ellerimi enseme kavuşturarak sırtüstü uzandım, gözlerim açık olarak gecenin olaylarını düşünmeye koyuldum. Abel'in sikkeyi satması ve parayı almamız ne kadar sürerse sürsün, Colcannon işi bitmişti ve biz bu işten yakamızı sıyırmıştık. Eve ilk giren hırsızların biz olmadığımızı anladığımda canım sıkılmışsa da, doğrusu hiç de fena iş yapmış sayılmazdık. Aldığımız malı elden çıkarmıştık. Evdeki o karışıklık arasında küçük bir Chagall'ın kaybı belki de anlaşılmaz ve bildirilmezdi. Anlaşılmış olsa ne çıkardı ki? 2250 taşbasmasından biriydi ve onu Carolyn'in duvarında aramak kimin aklına gelirdi ki?

Yine de ertesi sabah kalktığımda resmi duvardan indirerek dolaba koydum. Saat dokuz buçuktu, Carolyn kahvaltısını etmiş, kedilerini beslemiş ve işe gitmişti. Ben de bir kahve içtim, bir çörek yedim, hırsızlık araç gerecimi yanımda taşımak yerine evrak çantasıyla dolaba yerleştirdiğim resmin yanına bıraktım. Güneş parıldıyordu, hava tertemizdi, metroya binmek yerine, işe yürüyerek gidecektim. İstersem koşabilirdim de -bunun için ayakkabılarım ayağımdaydı- ama öyle güzelim bir sabahı bozmanın ne anlamı vardı ki? Derin derin solukları içime çekip kollarını sallayarak keyifle yürümeye başladım. Bir ara ıslık bile çaldım ama hangi melodi olduğunu hatırlamıyorum.

Saat onu çeyrek gece dükkânı açtım ve ilk müşterim yirmi dakika sonra geldi. Sakallı ve pipolu adam bir iki cilt İngiltere Tarihi aldı. Sonra ucuzluk masasından bir iki şey sattım, daha sonra da işler yavaşlayınca dün okuduğum kitabı elime aldım. Bizim Spenser, hâlâ Universal marka bir makinede ne olduğunu pek çıkaramadığım kültür fizik hareketleri yapmaktaydı.

Saat on birden az önce kırk yaşlarında iki adam geldi İkisinde de koyu renk takım elbise ve kalın ayakkabılar vardı. Biri favorilerini biraz daha yukardan kesebilirdi. O dükkânın arka tarafına geçerken diğeri de pek inandırıcı olmayan bir tavırla şiir kitapları bölümüne bakmaya başladı.

Abel'in bin üç yüz dolarıyla işe giderken ani bir rüşvet verme olayıyla karşılaştığım takdirde kullanmak üzere üstümde bulundurduğum bin dolarım cüzdanımdaydı. Bunların yazarkasadaki paraya fit olacaklarını umuyordum. Favorili olanın ceketindeki şişkinliğin tabanca olmadığını ve eğer tabancaysa beni vurmayacağı da umuyordum. Bay Litzauer'in bir resmini büroda asılı bıraktığı, kitapçıların koruyucusu Aziz John'a acele bir dua ediverdim. Dismas'a dua etmenin bir anlamı yoktu. Şu anda hırsızlık yapmıyor, kitap satıyordum.

İlk adımı onların atmalarını beklemekten başka bir çarem yoktu, onlar da bunda pek gecikmediler. Biri arkadan gelirken diğeri de elinde Robert W. Service'in bir şiir cildiyle tezgâha yaklaştı. Şiir meraklısı, "Rhodenbarr siz misiniz?" dedi. "Bernard Rhodenbarr?

İnkâr etmedim.
"Ceketini al. Seninle merkezde konuşacağız."
"Tanrı'ya şükürler olsun" dedim.
Çünkü sizin tahmin edeceğiniz ve benim de tahmin etmem gerektiği gibi bunlar soyguncu değil, polistiler. Polisler de arada sırada insanı soyarlarsa da, bunu silah zoruyla pek yapmazlar ve ben de bir namlunun ucunda olmayı hiç istemem.
"Bizi gördüğüne sevindi" dedi favorilisi.
Öteki başını salladı. "Herhalde epey rahatlamıştır."
"Tahmin ederim. Bütün gece suçlulukla kıvranıp durmuş, ah bir itiraf etsem demiştir."
"Haklısın, Phil. Herif ufak çaplı bir hırsız. Sabıka kayıtlarına bakarsan olayı olduğu gibi görürsün. Ama şiddet yanlısı biriyle ortaklığa başlamış."
"Ben de senin gibi düşünüyorum, Dan. Kötü arkadaşlar."
"Hep aynı şey olur zaten. Şimdi herhalde suçluluk ve vicdan azabı içinde kıvranıyordun Bize suçortağını teslim edip polise yardımcı olursa, yakayı ucuza kurtarır, iyi bir avukat, iyi davranışla üç yılda paçayı kurtarır."
"Kesinlikle. Üç, bilemedin dört. Dükkânı kapayıp bizimle gelecek misin, Bernie?"
Sis perdesi yavaş yavaş aralanmaya başladı. Soygunla karşı karşıya olmadığım için o kadar sevinmiştim ki, tutuklanmakta olduğumu fark edememiştim. Sanki ben orada değilmişim gibi birbirleriyle konuşuyorlarsa da, bu Phil ve Dan maskaralığının hedefinin ben olduğum kolaylıkla anlaşılıyordu. (Phil favorilisi, Dan şiir düşkünüydü.) Özel senaryolarına göre benim onlar konuşurlarken bile Puma ayakkabılarım içinde titriyor olmam gerekiyordu.
Eh, pek de yanılmış sayılmazlardı.
"Konu nedir?" diye sorabildim.
"Seninle konuşmak isteyenler var" dedi Dan.
"Ne hakkında?"
"Dün gece On Sekizinci Sokak'ta bir eve yaptığın ziyaret hakkında."
Tüh, diye düşündüm. Colcannon'un evine girdiğimizi nasıl anlamışlardı? Midem umutsuzlukla burkulmaya başlamıştı. Bir suçla itham edilmek hoş bir şey değildir. Hele itham edilen suçu işlemişseniz.
"Gidelim" dedi Dan. Şiir kitabını tezgâhın üzerine bıraktı.
Dükkânı daha yeni açmıştım ve şimdi kapatacaktım. "Tutuklu muyum?" diye sordum.
"Tutuklanmak istiyor musun?"
"Sanmam."
"Eh, bizimle kendi isteğinle gelirsen tutuklanmazsın."
Eh, bu da iyiydi. Phil ucuzluk masasını içeri almama yardım edince Dan'ın rütbesinin ondan yüksek olduğunu anladım. Kapıyı kapayıp kepenkleri taktım. Ben bu işleri yaparken onlar da hırsızın kendi yerini kilitlediği ve anahtarımı unutursan kaygılanmama gerek olmadığını söyleyerek akıllarınca espri yaptılar.
Arabaları mavili beyazlı bir polis devriye arabasıydı. Phil direksiyona geçti, ben Dan'la arkada oturdum. Yola çıktıktan sonra, "Ne yapmışım ?" diye sordum.
"Sanki bilmiyormuşsun gibi?"
"Öyle. Gerçekten bilmiyorum. Neyle suçlanıyorum?"
"Ne kadar sakin" dedi Dan Phil'e. "O profesyonel davranış nasıl da hâkim oluyor, görüyor musun? Az önce sinirliydi, şimdiyse buz gibi." Bana döndü. "Hiçbir şeyle suçlanmıyorsun. Suçlansaydın seni tutuklardık."
"Tutuklamış olsaydınız, neyle suçlanacaktım?"
"Varsayımsal olarak mı?"
"Evet."

"Soygun. Ve de cinayet." Başını salladı. "Zavallıcık" dedi. "Daha önce kimseyi öldürmemiştin, değil mi?"

6

Herbert ve Wanda Colcannon o gece Pennsylvania'da kalmamışlardı. Bred County'ye gidip sevgili Bouvier'lerini şampiyon köpekle çiftleştirmişlerdi. Sonra Astrid'i orada bırakıp Herbert'in iş arkadaşlarıyla yemeğe ve sonra da tiyatroya gitmek üzere New , York'a dönmüşlerdi. Tiyatrodan sonra bir iki kadeh içmişler ve gece yarısından sonra eve gelmişlerdi. Niyetleri iyi bir uyku çekmek ve sabah ilk iş olarak yeniden Pennsylvania'ya gitmekti.

Ancak eve döndüklerinde soyulmakta olduklarını görmüşlerdi. Hırsızlar Herbert'in üzerindeki paraları ve Wanda'nın mücevherlerini alarak ikisini de bağlamak istemişlerdi. Herb buna itiraz edince suratının ortasına bir yumruk yemişti. Wanda da ona itiraz edince iki yumruk da onun kafasına inmişti. Herb karısının yere düşüp kıpırtısız yattığını görmüş ve o sırada beynine bir yumruk da kendisi yediğinden bu gördüğü son şey olmuştu.

Herbert kendine geldiğinde bağlıydı ve iplerinden kurtulması biraz uzun sürmüştü. Wanda ise ölmüş olduğu için aynı başarıyı gösterememişti. Başına kafatasından daha sert bir şeyle vurulmuştu ve bu da kendisini öldürmeye yetmişti.

"Bunu senin suçortağın yaptı" dedi Sam Richler. Olaya bakan detektif oydu; Phil ve Dan karakola vardığımızda beni ona teslim etmişlerdi. "Senin doğuştan şiddet yanlısı olmadığını biliyoruz, Rhodenbarr" dedi. "Bu ortak alma işi de nereden çıktı?" •

"Benim ortağım falan yok" dedim. "Ben artık yalnız bile çalışmıyorum. Ben artık namuslu bir işadamıyım. Dükkânım var, kitap satıyorum."

"Ortağın kimdi? Tanrı aşkına, onu korumak isteyemezsin. Başını belaya soktu işte. Bak, işin nasıl gerçekleştiğini anlamıyor değilim. Hırsızlıktan elini eteğini çektin, kitapçılığa başladın Buna inanmıyordu ama suyuma gitmek için öyle konuşuyordu. "... ve sonra bu adam gelip seni son bir iş için kandırdı. Belki soygunu planlamıştı ama kilitlerin üstesinden gelmek için sen gibi yetenekli birine ihtiyacı vardı. Sen de dükkân seni geçindirmeye başlayana kadar son bir iş daha yapayım dedin ama birden bir kadın öldü, ortağın parasını alıp yemeye başladı sen de başın tuvaletin içinde kalıverdin. Biri sifonu çekmeden başını oradan çıkarmak istiyor olmalısın."

"Korkunç bir görüntü bu" dedim.

"Daha korkuncunu istersen ben sana göstereyim." çekmeceden bazı kâğıtlarla birlikte bir resim çıkardı. Tuvalet giymiş sarışın bir kadın Colcannon'un oturma odasına benzer bir yerde duvara yaslanmış oturuyordu. Ayakkabıları çıkarılmış bilekleri bağlanmıştı. Elleri de arkasından bağlanmış gibiydi. Şükürler olsun, fotoğraf renkli değildi ama siyah beyaz da olsa alnında, saçlarının hemen altında yediği darbenin morluğu seçiliyordu. Gerçekten korkunç bir hali vardı. Carolyn, Wanda Colcannon'un güzel bir kadın olduğunu söylemişti ama bunu şu fotoğrafla iddia etmek imkânsızdı.

"Bunu sen yapmadın, değil mi?" diye sordu Richter. "Ben mi? Resme bile bakamıyorum."

"Öyleyse bize kimin yaptığını söyle. Hafif bir cezayla kurtulursun, Rhodenbarr. Hatta iyi bir avukat tutarsan ceza bile almayabilirsin. Ortağını nasıl olsa enseleyeceğiz. Senin yardımın olmasa bile. Bir meyhanede biraz fazla konuşacak ve biri kendisini duyacak. Dışarda hava kararmadan deliğe tıkmış olacağız. Ya da Colcannon sabıkalı resimlerinden teşhis edecek. Ama sen bize yardım edersen kendine bir iyilik yapmış olacaksın."

"Mantıklı."

"Elbette. Çok mantıklı hem de. Ayrıca, ona bir borcun da yok. Başına bu belayı kim sardı?"

"İyi bir soru."
"Ee?"
"Yalnızca bir şey var" dedim.
"Öyle mi?"
"Ben orada değildim. Colcannon diye birinin adını bile duymadım. On Sekizinci Sokak'ın yanından bile geçmedim. Ben dükkânı satın aldığımda hırsızlığı bıraktım."
"Bu iddiada mı bulunacaksın?"
"İddia falan değil, gerçek bu."
"Senin o evde bulunduğunu gösteren kanıtlar var."
"Ne kanıtı?"
"Bunu şimdi açıklayacak değilim. Zamanı gelince öğrenirsin. Colcannon var sonra. Kadının ölmüş olduğunu bilmiyordun, sanırım, yoksa adamı sağ bırakmazdın. Yani suçortağın bırakmazdı. Şiddete düşkün olanın o olduğunu biliyoruz. Belki de siz oradan ayrıldığınızda kadın henüz yaşıyordu. Colcannon baygınken ölmüş olabilir. Adli tıp raporu gelmedi henüz. Ama Colcannon seni de ortağını da teşhis edebilir. Bunun için bu ısrarın bir anlamı yok."
"Ben gerçeği söylüyorum."
"Herhalde olay saatinde başka bir yerde olduğunu kanıtlayabilirsin?"
Bunu yapabilseydim iyi olurdu ama insan her şeye sahip olamaz ki. "Evdeydim, televizyon izledim, bir iki bira içtim" dedim.
"Bütün geceyi evde geçirdin demek?"
Bir uyarı zili çaldı kafamda. "Bütün akşamı" dedim. "Saat on bir haberlerinden sonra çıktım '
"Ve gidip Colcannon'un evini soydun."
"Hayır, bir randevum vardı."
"Belirli biriyle mi?"
"Bir kadınla."
"Gecenin on birinde uğrayacağın nasıl bir kadın bu?"
"Ona uğradığımda saat geceyarısına geliyordu."
"Adı var mı bu kadının?"
"Var elbette. Ama zorunlu kalmadıkça söylemem. Gece yarısından sabah kahvaltıya kadar onunla birlikteydim ve başka çarem kalmazsa adını verebilirim, yoksa söylemem. Kocasından ayrı yaşıyor, iki de küçük çocuğu var, adının böyle bir şeye karışması gerekmez. Ama oradaydım."
Adamın kaşları çatıldı. "Dün gece evine dönmedin, o kadarını biliyoruz."
"Söyledim ya."
"Evet. Sabah dört buçukta binanın çevresine gözcü koyduk ve sen gelmedin. Ama bu o boşanmış esrarengiz kadına inanmamı gerektirmez."
"Boşanmış değil, ayrılmış."
"Öyle."
"Ve kadına inanmanız gerekmez. Beni Colcannon'a gösterin, nasıl olsa başkaları arasında teşhis edemeyecektir."

"Teşhis ettireceğimiz hakkında bir şey söyleyen mi oldu?"
"Söylemek gerekmezdi. Beni karakol yerine merkeze getirdiniz, çünkü sabıkalı resimleri buradadır ve Colcannon şimdi onlara bakıyordur. Benim fotoğrafıma bakıp başını salladığı için beni henüz tutuklamış değilsiniz. Kimbilir, belki de fotojenik değilim ve bir kere de yüzleştirmek istiyorsunuz. Şimdi beni birkaç kişi arasında kendisine göstereceksiniz, o aynı şeyi söyleyecek, ben de dükkânıma gidip kitap satmaya çalışacağım. Dükkân kapalıyken iş yapmak pek mümkün olmuyor."
"Seni teşhis edeceğini gerçekten sanmıyorsun, değil mi?"
"Doğru."
"Anlamıyorum" dedi. Ayağa kalktı. "Gel de biraz yürüyelim haydi."
Bir koridordan geçerek kapısında buzlu bir cam olan bir odanın önüne geldik. Girmem için kapıyı açarak, "Sen biraz burada otur da, ben bakayım teşhis yaptırtmak isteyecekler mi" dedi.

Ben içeri girdim, o da kapıyı dışardan kapadı. Odada büyük bir ayna karşısında bir tek iskemle vardı. Bayan Rhodenbarr evlat diye enayi yetiştirmediğinden neden o özel hücrede oturmam gerektiğini hemen anlamıştım. Gayriresmi olarak bir teşhis işlemi yapılacaktı ve sonuç negatif çıkarsa Savcılığın Bernard Grime Rhodebarr'a yine de dava açmaya karar vermesi durumunda böylece davanın etkilendiğini iddia edemeyecektim.

Aynanın tek yönlü cam olduğunu anlamak için dahi olmaya gerek yoktu. Herbert Franklin Colcannon öteki yanında olacaktı ve ben kendisini göremediğim halde o beni görecekti.

Bana göre hava hoştu.

Hatta bir an düşündükten sonra beni daha önce hiç görmediğinden iyice emin olmasını sağlamak işime gelirdi. Bu yüzden karşımdaki sanki normal bir aynaymış gittim, gülmemi bastırmaya çalışarak kravatımı düzelttim.

Tek yönlü aynaların bir özelliği vardır. Çok yakınına gittiğiniz takdirde öteki yanını görebilirsiniz. Ayna etkisi olduğu için görüntü kusurludur, hem önünüzdekini hem de arkanızda olanları görürsünüz. Ben de önce boş bir oda gördüm, sonra kapı açıldı ve Richler başı sargılı gri elbiseli bir adamla içeri girdi.

Adam aynaya yaklaşıp bana baktı. Ben de ona. Göz kırpmamak ya da dilimi çıkarmamak, gözlerimi yuvarlamamak için kendimi güç tuttum.

Adam fazla etkileyici değildi. Orta boydan birkaç santim kısaydı ve elli-elli beş yaşlarında gösteriyordu. Oval bir yüz, kır saçlar, kır düşmüş kırpık bıyık, küt bir burun, küçük bir ağız. Onu önce bir bankacı, sonra da bir vergi avukatı sanırdınız. Çok güzel karısını ve 500.000 dolarlık bir sikkesini kısa bir süre önce kaybetmiş bir insana asla benzetemezdiniz. Ama zaten onlara sahip birine de benzemiyordu ki.

Adam bana baktı ve bir baykuş ciddiyetiyle başını yana salladı.

O sırada gülmedim ama Richler'in dirseğine dokunması üzerine dönüp de detektifin ardından dışarı çıkınca bir Halloween kabağı gibi sırıtmaktan kendimi alamadım. Richler bir dakika sonra odaya girdiğinde bir kürdanın küt ucuyla tırnaklarımı temizliyordum. Başımı kaldırarak teşhis yapılıp yapılmacağını sordum.

"Çok soğukkanlısın" dedi.

"Efendim?"

"Lanet kravatını düzeltmek. Hayır, teşhis falan olmayacak, Rhodenbarr. Evine gidebilirsin."

"Polis bir yanlışlık yaptığını anladı mı?"

"Yanlış yaptığımızı sanmıyorum. Bence dün geceki o hırsızlık senin işindi. Sen yukarda kasayı açarken ortakların da Calcannon'ların başındaydılar. Böylece seni göremedi ama bunun seni kurtaracağını sanıyorsan yanılıyorsun. Arkadaşlarını bulacağız ve elimizde aleyhine kanıtlar var. Bizimle anlaşmaya kalkışsaydın alacağın cezanın iki katını alacaksın şimdi. Ama sen ukalanın birisin ve başına geleni çekeceksin."

"Ben yalnızca elden düşme kitap satan biriyim."

"Öylesin elbette. Şimdi buradan defolup gidebilirsin artık. Birinin sana yardım ettiğini anlayacak kadar zeki değilmişsin. Birkaç saat içinde kendine gelirsen beni ararsın. Ama fazla bekleme. Eğer ortaklarından birini daha önce enselersek bize yardım edecek o olacaktır. O zaman sana ihtiyacımız kalmayacak. Uzun bir süre yatacaksın ve kadın öldürülürken sen orada bile değildin. Saçmalık bu. Hâlâ itiraf etmemekte kararlı mısın?"

"Ben temize çıktım bile."

"Öyle ya. Haydi, defol buradan, Rhodenbarr."

Tam binadan çıkarken tanıdık bir sesin adımı söylediğini duydum. "Bu bizim Bernie Rhodenbarr yahu! Emniyet Müdürlüğü çevresinde dolaşınca insan kimlere rastlamaz ki?"

"Merhaba, Ray."

"Merhaba, Bernie." Ray Kirschmann ağzını çarpıtarak sırıttı. Elbisesi üstüne hiç uymamıştı ama hiç uymazdı zaten. Aldığı onca rüşvetle oysa çok daha iyi giyinebilirdi. "Güzel bir sabah, değil mi, Bern?"

"Çok güzel."

"Ama şimdi öğleyi geçti bile. Kendi kendimle girdiğim bahsi kazandığımı görüyorum. Seni salıvermişler."

"Sen bu işi biliyor muydun?"

"Elbette. Colcannon işi. Onu senin yapmadığını biliyorum. Sen asla başkasıyla çalışmazsın. Öyle şiddete de başvurmazsın... ama bir kere bana bir yumruk atmıştın... Hatırladın mı, Bern?"

"Paniğe kapılmıştım, Ray."

"Ben o günü hiç unutamadım."

"Sana bir zarar vermek istememiştim. Yalnızca kaçmaya çalışıyordum."

"Biliyorum. Senin suçlu olduğuna hâlâ inanıyorlar. Richler'in elinde senin tutuklayacak kadar delil var. Ama seni şu anda deliğe tıkmadığı takdirde daha fazlasını elde edeceğini umuyor."

Kırmızı tuğla binanın önünde durmuş, meydanın karşısındaki Belediye Binası'na bakıyorduk. Ray bir sigara yaktı, öksürdü, bir nefes çekti. "Güzel gün" dedi.

"Benim bu Colcannon işine karıştığımı nereden çıkardılar?" diye sordum.

"Senin çalışma yöntemlerin, Bern."

"Dalga geçiyorsun galiba. Ben ortalığı ne zaman darmadağınık edip öyle bıraktım, ha? Hiçbir kimseye zararım dokundu mu bugüne kadar? Ben çalışırken evsahipleri geldiğinde deli gibi kaçmadım mı oradan? Hiç bir eve tavan penceresini kırarak girdiğim duyulmuş mu? Bunlar nasıl oluyor da benim çalışma yöntemim oluyormuş?"

"Ortaklarının şiddet eğilimli ve düzensiz kişiler olduğu inanıyorlar. Ama ellerinde sana eldiven gibi uyan bir kanıt var."

"Ne demek istiyorsun?"

"Şunu demek istiyorum." Ceketinin cebinden çıkardığı bir şeyi başparmağı ile işaret parmağı arasından sarkıttı. Bu bir Playtex lastik eldiveniydi.

Avuç yeri kesilmişti. "Kanıtın bu mu?"

"Onların kanıtı, benim değil. Senin sabıka kaydında öyle yazıyor, Bern. 'Avuçları çıkarılmış lastik eldiven giyer.' Bu çıkarılmış lafına da bayılıyorum, ha! Avuç yerlerini kestiğini söylemek istiyorlar ama bunu açık açık da söylemiyorlar."

"Tanrı aşkına, bunu nerede bulmuşlar?"

"Colcannon'uın evinin hemen dışında. Bahçede."

"Görebilir miyim?"

"Bu delildir."

"Cam ayakkabı da delildi." Eldiveni alarak elimi sokmaya çalıştım. "Uymadığına bakılırsa ben Cinderella'nın çirkin ablalarından biri olmalıyım. Uymak ne kelime, elim bile girmedi. Bunlar numara numaradır, Ray ve bu da benim numaram değil."

Eldivene yakından baktı. "Haklısın yahu!"

Eldiveni geri verdim. "Bunu iyi sakla. Hatta onlara yanlış numara olduğunu bile söyleyebilirsin. Çok küçük elli bir hırsızı aramaya başlasınlar."

"Söylerim. Dükkâna mı dönüyorsun? Seni götüreyim istersen. Nasıl olsa yolumun üstünde. "

Bu defa işaretsiz bir arabayla gidiyordum. Met'lerin yeni kalecisi ve Queens Savcılığı'ndaki rüşvet olayları üzerine konuştuk Polislerle haydutlar, ilişkilerinin temel uyuşmazlığını bir kere astıktan sonra konuşacak pek çok ortak konu bulurlar. Aslında her iki sınıfın da itiraf etmek istediğimizden çok ortak yanları vardır. Üniformalı olsalardı polise hiç benzemeyecek olan Phil ile Dan dükkâna girdiklerinde kendilerini soyguncu sanmıştım.

Ray beni Barnegat Kitabevi'nin önünde indirdi, kendime iyi bakmamı söyledi, göz kırparak uzaklaştı. Ben kepenkleri açmaya başladım, başımı kaldırıp gittiğini görünce açtığım kilitleri yeniden kapadım. Kitap satmaktan daha önemli işlerim vardı şimdi.

Wanda Colcannon'u öldüren soyguncularla bir ilişkim yoktu. Kadının kocası yalnızca beni tanımamakla kalmamıştı, onlara kesin bir negatif teşhis vermiş oluyordu. Ve bütün delilleri o lastik eldivense, kaygılanacak hiçbir şeyim yok demekti.

Ama Richler benim soyguna karıştığıma inanıyordu.

Ve dükkâna dönerken arabada gayet komik bir şey fark etmiştim, Ray Kirschmann da onun gibi düşünmekteydi.

7

Genelde Carolyn'le birlikte yeriz öğle yemeklerimizi. Pazartesi ve Çarşamba'ları ben bir şeyler alırım ve Fino Fabrikası'nda yeriz. Salı ve Perşembe'leri o yemeğimizi dükkâna getirir. Cuma'ları çoğunlukla etnik ve ucuz bir yere gideriz ve hesabı kimin ödeyeceğini saptamak için yazı tura atarız. Tabii bütün bunlar bir şey çıktığında değişir ve Carolyn de bir şey çıktığını anlamış olmalıydı. Günlerden Çarşamba olduğundan öğle saatinde görünmediğine bakılırsa bir yere gitmiş olmalıydı. Fino Fabrikası kapalıydı, kapıya bir karton asılıydı. Kartonun üzerinde 'Döneceğim' yazıyordu ve altındaki akreple yelkovanı hareket eden saat bir buçuğu göstermekteydi.

Broadway köşesindeki kahveye baktım ama orada yoktu. Kahvenin arka tarafında bir telefon vardı ama o da gözüme biraz fazla ortadaymış gibi geldi. Bir blok kuzeye yürüyerek felafel yenen yere gittim. Carolyn orada da yoktu ama telefonlar biraz daha kuytu bir yerdeydi. Bir kahveyle humuslu bir sandviç ısmarladım. Pek aç değildim ama sabah kahvaltıdaki bir çörekten başka bir şey yememiştim ve karnımı doyurmam gerekirdi, Sandviçin yarısını yedim, kahvenin tamamını içtim, paramın üstünün on sentlik olarak verilmesine dikkat ettim.

İlk önce Abel Crowe'u aradım. Post piyasaya çıkmıştı ve Wanda Colcannon'un üçüncü sayfayı kaplamış olduğunu görmem için gazeteye bakmama gerek yoktu. Güney Amerika'dan gelen katil arılar gibi daha acil bir şey yerini almamışsa birinci sayfada bile olabilirdi.

Her neyse cinayet artık duyulmuştu ve şu ya da bu kişi buna Abel'in dikkatini mutlaka çekerdi. Altı haneli rakama sahip bir çalıntı mal zaten başa belaydı ama işin içine bir de cinayet karışınca Abel hiç mutlu olmayacaktı. Aslında ben de onu mutlu edemezdim ama hiç olmazsa katil değil, yalnızca hırsız olduğumuz konusunda güvence verirdim.

Telefonu on kere çaldırdım. Param geri gelince bir dakika bekledim ve bir daha denedim. İnsan kimi zaman yanlış numara çevirebilir, kimi zaman da telefon şirketinin aletleri bir yanlışlık yaparlar.

Ama yanıt yoktu. Numarasını ezberden çevirmiştim ve belleğimi kontrol edeceğim bir rehber yoktu. Bunun üzerine bilinmeyen numaraları aradım. Doğru hatırlamıştım ama işi sağlama almak için bir daha aradım. Yine karşılık alamayınca ardını bıraktım. Belki de sikkeyi satmaya gitmişti. Belki Yetmiş İkinci Sokak'ta o çok sevdiği pastahaneye gitmiş gözüne kestirdiği her şeyi alıyordu. Belki telefonun sesini kısıp uykuya yatmıştı.

Bilinmeyen numaralan bir daha arayıp başka bir numara sordum. SoHo'da Batı Broadway'de Narrowback Galerisi. Telefon dört kere çaldı, tam bugün kaderimde kimseye erişmek yok diye düşünürken Denise Raphaelson açtı. Sesi zincirleme içtiği sigaralardan cızırtılıydı.

"Selam" dedim. "Bu akşam yemeğe çıkıyor muyuz?"

"Bernie, sen misin?"

"Evet."

Bir duraklama. "Kafam biraz karışık" dedi sonra. "Çılgınlar gibi resim yapıyorum, kokusu etkilemeye başladı sanırım. Bu gece için yemek randevumuz mu vardı?"

"Öyle. Laf arasında söylenmişti. Unutmuş olabilirsin."
"Bu şeyleri yazmam gerek ama yazmıyorum işte. Özür dilerim, Bernie."
"Başka planların mı vardı?"
"Sanmam. Tabii seninle yemek randevumu unutmuşsam başka şeyleri de unuturum ya. Bildiğim kadarıyla bu gece bir parti veriyorum. Truman ve Gore geliyorlar, Hilton da Sunday Times için yazısını hazırlamadan son eserime bir bakmak istediğini söyledi. Andy de eğer kentteyse Marilyn'i getirecek, insanların soyadını duymadan seni adından tanımaları nasıl duygu acaba?"
Telefon kaprisleri Denise'in bir özelliğiydi. Soyadın başka hiçbir şeyini bilmediğim bir ressamı ararken onunla telefonda tanışmıştık. Bana aradığım kişiyi nasıl bulacağımı söylemişti ve bu işlerde olduğu gibi arkası gelmişti işte.
"Aslında numara yapmalıydım" dedi. "Sen bu akşam yemeğe gidip gitmeyeceğimizi sorduğunda evet demeliydim. Doğrusu uyuşturucu kullanmamam çok kötü. O zaman bu zihin tembelliği az önce içtiğim esrarlı sigaraya yüklerdim. Yağlıboya kokusuna inanır mısın?"
"Elbette."
"Çünkü bu akşam boşum ve randevumuzu hatırlamamış olmam gelmeyeceğim demek değildir. Bir yerde buluşmayı kararlaştırmış mıydık?"
"Henüz değil."
"Saat yedi buçukta sana uğrasam?"
"Ne iyi olur."
"Gelirim sanırım."
"Gelmelisin. Bir şey hazırlıyayım mı?"
"Yemeğe dışarı gideriz."
"Bu daha iyi işte. Belki resmi bitiririm o zamana kadar. Ama belki bitiremem ve sen de göremezsin. 'Saat 7:30'da Bernie.' Yazdım işte. Artık unutmam."
"Sana inanıyorum, Denise."
"Özel bir şey giyeyim mi?"
"Yalnızca bir önlük ve bir gülümseme yeter."
"Hoşça kal."

Abel'in telefonunu on kere daha çaldırdım. Saat bir buçuk olmuştu. Fino Fabrikasına gittim ve Carolyn'i iki randevu arasında yakaladım. "İşte geldin" dedi. "Gelmeyince dükkâna gittim, kapalı görünce yiyecek almaya gittiğini sanıp dönüp bekledim. Ama sen görünmeyince lanet olsun deyip gidip bir şeyler yedim."
"Ne kahvedeydin, ne de Mamoun'da" dedim.
"Köri yedim. Sıcak bir şey dün geceki şeker fazlalığını bastırır diye düşündüm. Ne sabahtı ama!"
"Kötü mü?"
"Başım Pele'nin son maçının topu gibiydi. Şeker sarhoşluğu üstüne bir Schnauzer'le uğraşmak nedir bilir misin?"
"Hayır."
"Yat kalk da Tanrı'ya şükret. Kahve ve Mamoun... ne yaptın, beni aramaya mı çıktın?"
"Öyle de denebilir."
"Belirli bir nedeni var mı?"
Gününü berbat etmek istemezdim ama etimden ne gelirdi ki? "Eldiveninin bir tekini kaybettiğini bildirmek istemiştim. Lastik bir eldiven, avuç içi kesilmiş."
"Lanet olsun. Dün gece ceplerimi kontrol ettiğimde eldivenin tekinin düşmüş olduğunu gördüm. Birini ben attım ama öteki kayıptı. Düşündüm ve sana söylememeye karar verdim. Nasıl öğrendin? Çöp tenekemi mi karıştırdın?"
"Ben hep senin çöp tenekeni karıştırırım zaten. Bir sapıklık olarak başladı, şimdi de bir hobi oldu artık."
"Hep öyle olur zaten."

"Çöp tenekeni karıştırmadım. Eğer merak ediyorsan söyleyeyim, bahçede düşürmüşsün."
"Sahi mi? Nereden biliyorsun? Oraya geri gitmedin, değil mi? Gitmedin elbette."
"Hayır. Biri bana eldiveni gösterdi."
"Kim..." Birden jeton düştü, yüzü asıldı. "Olamaz. Polisler.'
"Doğru."
"Tutuklandın mı?"
"Resmen değil."
"Ne oldu?"
"Beni salıverdiler. Ellerim senin ellerinden büyüktü. Eldiven uymadı. Ve Herbert Colcannon da beni teşhis edemedi."
"Seni neden teşhis etsin ki? Seni hiç görmedi."
"Doğru. Öğle yemeğinde gazete okumadın sanırım."
"Sabah okumuştum. Neden?"
"Biraz karmaşık ama önemli. Hepsini dinlesen iyi olur."

Ben olanları anlatırken telefonu bir iki kere çaldı. Carolyn telesekreterini açıp arayanlardan isterlerse mesaj bırakmalarını sağlayarak sözümü kesmedi. Sözüm bitince de öylece oturup başını salladı. "Ne diyeceğimi bilemiyorum" dedi. "Eldiven için özür dilerim, Bern. Kendimi gerçekten çok kötü hissediyorum."
"Böyle şeyler olur, dert edinme."
"Sana yardımcı olacağımı sanıyordum, bir de şu yaptığıma bak. Kadının öldüğüne inanamıyorum. Wanda Flanders Cocannon. İnanamıyorum."
"Resmi görseydin inanırdın."
Carolyn ürpererek yüzünü buruşturdu. "Hırsızlık eğlenceli bir şey" dedi. "Ama cinayet..."
"Biliyorum."
"Bunun nasıl olduğunu anlayamadım. Öteki hırsızlar oraya bizden önce girdiler."
"Doğru."
"Ve evi altüst edip Tanrı bilir ne buldularsa çaldılar ve gittiler."
"Evet."
"Ve sonra da geri döndüler? Neden? Sakın suçluların suç yerine döndüklerinin gerçek olduğunu söylemeye kalkma şimdi."
"Yalnızca yeni bir suç işlemek için dönerler. Unutma, biz Colcannon'lann Astrid'i bırakmayı planladıklarını bilmiyorduk. Onların da gece orada kalacaklarını düşünüyorduk."
"O yanlış bilgi için de özür dilerim."
"Gerek yok. Bilemezdin ki. Konu şu, herhalde öteki hırsızlar da aynı varsayımda bulunmuşlardır. Alabildiklerini alıp çatıdan kaçtılar diyelim. Duvardaki kasayı bir daha denemek istemiş olabilirler. Bir kaynak makinesi ya da bir matkap alacak zamanları vardı. Kasayı bilmedikleri için ilk seferinde gerekli malzemeyi getirmemiş olabilirler. Ama zamanları olduğunu görünce malzemeyi alıp gelmeyi düşünmüşlerdir."
"Ve o sırada Colcannon'lar geldiler, öyle mi?"
"Öyle görünüyor."
"Peki, soyguncular onlardan şifreyi alamazlar mıydı?"
"Alırlardı herhalde. Belki de o zamana kadar kasayı açmışlardı."
"Açmışlarsa orada ne işleri vardı?"
"Kapıdan çıkarlarken evsahipleriyle burun burna gelmiş olabilirler."
"Geldikleri yoldan çıkmaz mıydılar? Tavan camından?"
"Haklısın." Kaşlarımı çattım. "Her neyse, üçüncü bir olasılık daha var. Üçüncü bir hırsız grubu olabilirdi."
"Üçüncü mü? O köpeğin düzüşmek için Pennsylvania'ya gideceğini kaç kişi biliyordu?"
"Belki bu sonuncular gerçek hırsız değillerdi. Belki şöyle dolaşmaya çıkmış gençler ya da uyuşturucu bağımlılarıydı.

Çatılarda Allah ne verdiyse arıyor olabilirlerdi. Kırık camı görünce çevreye bir göz atmak istemiş olabilirler. Eğer bir amatörsen çalınacak epey eşya vardı ortalıkta. Radyoyu unutma, en azından bir paket eroin parası ederdi."

"En az bir televizyon vardı. Ve ikinci katta bir stereo."

"Gördün mü işte? Düşük standartlı bir hırsız için bir sürü mal. Ama ortalıkta büyük bir para yoktu ve amatör hırsızlar kimi zaman bunu kendilerine bir hakaret olarak görürler. Sokaklarda yolkesenlerin üzerlerinde para olmayanları nasıl da öldürdüklerini bilirsin."

"Bunu duymuştum."

"Aynı öfke duygusuna kapılan hırsızlar da vardır, iki serserinin çatıdan girdiklerini, bir radyo ile portatif bir televizyon aldıklarını, sonra da paralarını almak için evsahiplerinin gelmesini beklediklerini görebiliyorum." Bir süre bu düşünceyi kafamda izledikten sonra omuzlarımı silktim. "Aslında önemi yok. Gelecek haftayı hep polisleri kollayarak geçirmek zorunda kalabiliriz ama aslında biz yakayı sıyırmış durumdayız. Polis bunu yapanı bulacak nasıl olsa. Cinayet işlendiği için yoğun bir baskı olacak. Richler haklı. Barda birinin çenesini tutamayıp konuşacağını bir başkasının da onu duyacağını söyledi. Genelde hep öyle olur ve cinayetler böyle çözümlenir."

"Biz güvencede miyiz sence?"

"Elbette. Colcannon karısını öldüren adamları teşhis edebilir. Beni teşhis edemediğini gördük. Bana yönelen tek ipucu lastik eldiven. Ama eldiven elime girmiyorsa onu nasıl giymiş olabilirim ki? Eğer birimiz eldiveni düşürecektiysek, senin düşürmen büyük şans olmuş doğrusu."

"Keşke bu beni rahatlatsaydı."

"Her şeye parlak yanından bakman gerek. Sevinilecek bir şey de, Colcannon'un öldürülmemiş olması. Soyguncular Wanda’nın öldüğünü bilselerdi, herhalde onu da öldürürlerdi. o zaman ben yakayı bu kadar kolay sıyıramazdım."

"Bak, bu aklıma gelmemişti işte."

"Benim aklıma geldi." Telefonu kaldırdım. "Abel'i arayayım hele."

"Neden?"

"Bizim kimseyi öldürmediğimizi söylemek için."

"Onu zaten biliyor, değil mi? Ne yazık ki ikimiz de Post'u okumadık, gazetede kadının saat kaçta öldürüldüğü yazar değil mi?"

"Herhalde."

"Biz Abel'e gittiğimizde saat 11:30'du. Piaget'yi senin saatinle kontrol ettiğinde 12:07 olduğunu hatırlıyorum. Colcannon'lar evlerine dönüp de soyguncuları iş başında bulduklarında saat geceyarısını geçmişti. Abel cinayeti bizim işlediğimizi nasıl düşünebilir ki?"

"Tanrım, cinayet saatinde başka yerde olduğumuzu kanıtlayacak kişi o" dedim.

"Elbette."

"Umarım onu kullanmaya gerek kalmaz." Numarayı çevirdim. "Ama ben yine de onu bulup durumu bir anlatayım. Saatleri fark etmemiş olabilir, o zaman kadını bizim öldürdüğümüzü sanırlar ki, bunu istemem doğrusu."

"Parayı satmayı reddeder mi?"

"Neden?"

"Eğer biz katilsek..."

Telefon çalıyordu. Açmadı. "Abel çalıntı mal alıp satan biridir" dedim. "Yargıç değildir. Her neyse, biz cinayet işlemedik ve onu buna inandırabilirim. Eğer lanet telefonunu açarsa tabii."

Telefonu kapadım. Carolyn bir an kaşlarını çattı, "işler normal olarak devam edecek, değil mi?" diye sordu.

"Wanda öldü ama değişen bir şey yok. Abel parayı bir iki güne ya da bir iki aya kadar satacak ve biz de sanki kadına hiçbir şey olmamış gibi payımızı alacağız."

"Öyle."

"Nedenini bilmiyorum ama bu bana hiç de doğru şeymiş gibi gelmiyor."

"Onu biz öldürmedik, Carolyn."
"Biliyorum."
"Onun ölümüne neden olacak bir şey de yapmadık.
"Onu da biliyorum. Bu işi bizimle hiçbir ilgileri olmayan başkaları yaptı. Ama yine de içim rahat değil, Bern. Ne kadar alacağız dersin?"
"Ne?"
"Para karşılığında."
"Bilmem."
"Kaça sattığını nereden bileceğiz?"
"Bize söyleyecektir."
"Yani bize kazık atmaz, değil mi?"
"Abel mi? Atabilir."
"Sahi mi?"
"Eh, adam çalıntı mallan satın alan biri. Uzun yaşamı boyunca bir iki yalan söylediğini tahmin ederim. Bir tane da söylemek kendisini rahatsız edecek değildir, işin aslını asla bilmeyeceğimiz için bu pek kolay bir yalan olacaktır."
"O zaman ona neden güveniyoruz?"
"Bir bakıma güvenemeyiz elbette. Tam tamına dürüst olacağına asla güvenemeyiz. Talihi açık gider de beşliği yarım milyon dolara satarsa, bize iki yüz bine sattığını söyleyebilir. Biz de yarısını alırız ve o esaslı bir vurgun yapmış olabilir. Ana aslında şikâyet edecek bir şeyimiz var mıdır? Bir gecelik işe karşılık elli bin dolar almışsam, öfkemi uyandırmam biraz güç doğrusu."
"Ya elli bin dolara sattığını söylerse? O zaman ne olacak?"
"O zaman herhalde doğruyu söylüyordur. Bence o parayı çok yüksek bir fiyata satarsa bize kazık atar, ucuza satarsa dürüstlüğü elden bırakmaz. Bize on yedi bin beş yüz dolar teklif ettiğine göre ondan aşağı satmayacağı kesin. Tabii, bir de paranın sahte olma durumu var."
"Bu bir olasılık mıdır?"
"Hayır. Para sahte değil. Benim tahminim bizim elli bin doları bölüşeceğimizdir."
"Ve bunun için yalnızca beklememiz gerekiyor, değil mi?"
"Evet. Savaş filmlerinde Alman subayı savaş tutsaklarına ne der: 'Dostum, senin için savaş sona erdi.' Ben de savaşın sonunu dükkânı iki saatliğine açarak kutlayacağım. Bu akşam özel bir şey yapıyor musun?"
"Barları dolaşacağım herhalde. Neden sordun? Yemeğe mi çıkalım diyorsun?"
"Olmaz. Benim randevum var."
"Tanıdığım biri mi?"
"Denise."
"Ressam olan mı? Hani susmayı bilmeyen?"
"Ben senin kadın zevkini eleştiriyor muyum?"
"Kimi zaman."
"Hiç değil." Yerimden kalktım. "Ben bir iki kitap satacağım. Bir şey duyarsam seni ararım. Sevici barlarında iyi eğlenceler."
"Eğlenmeye niyetim var. Denise'e selam söyle."

8

Carolyn her ne kadar kemikli ve hantal olarak nitelerse de, Denise Raphaelson uzun bacaklı ince vücutlu bir kadındı. Kumral ve kıvırcık saçla orta uzunlukta, teni pek göze batmayan çilleriyle soluktur. Mavi-gri gözleri tam bir ressam gözü olup hep bir ölçü ve değerlendirme üzerindedir ve dünyayı bir dizi çerçeveli dikdörtgen olarak görür.

Yaşadığı ve çalıştığı Narrowback Galerisi'nde çerçevesi de olsa dörtgenler sınırsızdı. Atelye Batı Broadway'de, Granc ve Broome sokakları arasında depodan bozma bir binanın üçüncü katındaydı. Adını deponun önde geniş ve arkada dar oluşundan almıştı. (Narrowback = arkası dar) Denise daha sonra 'narrowback'in İrlandalılar tarafından Amerika'ya göç etmiş akrabaları için kullandıkları bir hakaret sözcüğü olduğunu öğrenmişti. Kimse bu terimin anlamını tatmin edici bir biçimde

açıklayamamışsa da, konu üzerindeki varsayımlar Broome Sokağı Barı'nda epey sarhoş tartışmasına neden olmuştu.

Galeriye son gittiğimden bu yana yaptığı resimlerle o gün üzerinde çalıştığına baktım. On iki yaşındaki dahi oğlu Jared'le biraz konuşup oğlana kendisi için biriktirdiğim bilimkurgu romanlarını verdim. (Ben dükkânda cep kitabı bulundurmam, gelenleri de yalnızca onları satan bir dükkâna toptan devrederim.) Getirdiklerimden ve özellikle de okumak istediği Chip Delaney romanından pek memnun oldu. Arasıra anasıyla yattığın erken gelişmiş bir çocukla ne kadar konuşulursa, öyle konuştuk işte.

Soho'ya gitmeden önce eve uğrayıp tıraş olmuş ve üstümü değiştirmiştim. Ayaklarımda yine mokasenlerim, Levi pantolonum ve sırtımda pamuklu bir gömlek vardı. Denise ise limon sarısı bir balıkçı yakalı kazakla, kırk dolarlık blucinini giymişti.

Galeride birer kadeh şarap içtikten sonra kendi şarabını getirdiğin ve adı telaffuz edilemeyen birşeyler yediğin Etiyopya lokantasına gittik. Yanımıza roze bir şarap almıştık ama doğrusu yemeklere pek uyduramadık. Denise tavuklu, ben kuzu etli bir şey yedim, her ikisi de boya sökecek kadar sıcak ve baharatlıydı. Yanlarında küçük bir pizza boyunda süngerimsi bir ekmek vardı. Bu ekmekten bir parça kopartıp tabağımızdaki sıcak bulamaca batırıp ağzımıza atıyorduk. Etnik havaya girmek için New Yorklu'ların çoğu pasaklı çocukların sofra âdetlerini benimsemeye başlamışlardı artık.

Oradan çıkınca bir süre dolaştık, Wooster Sokağı'nda bir caz üçlüsünü dinledik. Orada bir iki viski devirdik ve Denise bir paket Virginia Slim'in hakkından geldi. Bir iki kere Abel'i aradıysam da, karşılık alamadım. Village Corner'de Lance Hayward çalıyordu. Denise adamı tanırdı, konserden sonra bir süre onunla konuştuk ve benim mahallemde mutlaka dinlememiz gereken bir piyanistin çaldığını öğrendik Abel'i bir kere daha aradım. Lance'la bir içki daha içtikten sonra bir taksiye atladık.

Yeni kulüp Columbus Caddesi'ndeydi ve piyanist de bana yıllardır dinlemediğim bir Lennie Tristano plağını hatırlatan genç bir zenciydi. Oradan çıktıktan sonra benim evime gittik, sözkonusu plağı bulup pikaba yerleştirdim. Birer içki daha içtik, sonra üstümüzdekilere yere fırlatarak balıklama yatağa daldık.

Ben Denise'i hiç de kemikli ve hantal bulmuyordum. Sıcacıktı, yumuşacıktı ve hevesliydi; müziğin ekzantrik melodileri birbirimizden aldığımız zevki hiç etkilemedi. Hatta doğrusu istenirse, sevişmemize hoş bir atonal cephe bile vermişti.

Pikabın iğnesi plağın başına üçüncü kez indiğinde Denise esnedi, gerindi ve sigarasına uzandı. Sigarayı yaktıktan sonra eve gitmekten söz etti.

"Burada kal" dedim.

"Jared'e bir şey söylemedim. Bize döneriz diye düşünmüştüm."

"Oğlan uyandığında sen evde değilsen ne olur?"

"Burada olduğumu anlar ama geleceğimi bilseydim daha önceden haber verirdim. Şimdi de telefon ederim an onu uyandırmak istemiyorum."

Abel'i bir daha aramayı düşündüm ama bu yerimden kıpırdamamı gerektiriyordu.

Denise bir süre düşündükten sonra, "Kalacağım sanırım " dedi. "Plağı değiştirebilir miyim?"

"Elbette. Üstüste birkaç tane koy."

Denise plak dolabının önünde eğilerek çıplak kıçını devinimli bir hareketle bana çevirdi. Kemikli mi? Hantal mı? Hah!

Yatağa dönünce kolumu beline doladım ve kaldığı memnun olduğumu söyledim.

"Ben de" dedi.

"Daha önce dün gece sinemaya gittiğini söylemiştin."

"Evet. Oğlanla gittik. Yeni Woody Allen filmini gördük

"Sen filmden hoşlandın ama o fazla yüzeysel buldu."
"Evet, küçük ukala, ne olacak!"
"Sonra bir şey yaptın mı?"
Denise dönüp bana baktı. "Biraz dans ettim ama o kadar neden sordun?"
"Sinemaya gittin, sonra Jared'le eve döndünüz ve bir daha çıkmadın, öyle mi?"
"Evet. Yalnızca yolda durup birer buzlu yoğurt yedik. Neden soruyorsun?"
"Jared kaçta uyudu?"
"On birde ya da biraz geçe."
"Bir şey olmayacak ama eğer olursa, dün gece sendeydim. Oğlan uyuduktan sonra saat on ikide falan geldim ve sabah erkenden çıktım."
"Anlıyorum."
"Neyi?"
Bir Virginia Slim daha yaktı. "Beni bugün neden aradığını."
"Yok canım!"
"Dün gece birini soydun ve o saatte başka yerde olduğunu kanıtlaman gerek. Bunun için de Denise'i seçtin. Senin hırsızlığı bıraktığını sanıyordum. Yemin etmiştin. Ama bir hırsızın yemini kaç para eder, değil mi? Bizim aslan Denise. Bir yemeğe çıkar, bir iki içki içir, birkaç caz kulübüne götür, ardından dostça birde düzdün mü..."
"Yeter!"
"Neden? Öyle olmadı mı?"
Tanrım, neden bu konuyu açmıştım ki?
"Yanılıyorsun" dedim. "Ama belki açıklamasını dinlemeyecek kadar da öfkelisin. Bu gece randevumuz olduğu için aradım seni."
"En iyi savunma esaslı bir saldırıdır, değil mi? "
"Belleğin zayıfsa beni suçlama."
"Ben..."
"Ben hırsızlığı bıraktım. Ve başım belada değil. Ama dün gece biri bir suç işlemiş ve benim kullandığım eldivenlerden kullanmış. Polis olay yerinde eldiveni bulunca benim işe karıştığımı sandı. Ve ben de geceyi yalnız geçirdiğim için orada olmadığımı ispat edemiyorum. Böyle bir ispata gerek duyacağımı nereden bileyim ki? Bir suç işlemeye niyetin yoksa, önceden başka yerde olduğunu kanıtlayacak deliller hazırlamazsın."
"Ve sen de televizyonun karşısında oturdun, öyle mi?"
"Doğrusunu istersen Spinoza okuyordum."
"Eh, bu kadarını da kimse uyduramaz sanırım. Senden başka." O ressam gözlerini yüzüme dikti. "Anlattıklarının ne kadarına inanacağımı bilemiyorum. Hırsızlık neredeydi? Dur bir dakika. Gazetede okudum galiba. Chelsea'deki o zavallı kadın mıydı?"
"Evet."
"Onu sen yapmadın, değil mi, Bernie?" Uzun uzun gözlerimin içine baktı. Sonra elimi avuçlarının içine alıp parmaklarıma baktı. "Hayır" dedi kendi kendine konuşur gibi. "Sen insan öldüremezsin."
"Elbette öldüremem."
"Sana inanıyorum. Bir eldiven buldular dedin, değil mi? Bu başına iş açar mı?"
"Herhalde açmaz. Bir iki güne kadar katili yakalarlar sanırım. Ama bu arada benim hikâyemi doğrulayacak birini olma. işime gelir."
Bana polise ne anlattığımı sordu, ben de Richler'le konuşmamızı anlattım.
"Onlara benim adımı vermemişsin" dedi. "Bu iyi işte. zaman seni daha fazla rahatsız etmedikleri sürece ben işe karışmayacağım."
"Doğru."
"Neden gerçeği söylemedin? Yani evde oturup televizyon seyrettiğini?"
"Ben polise yalan söylemekten yanayım."

"Ya?"

"Eski huylar kolay kolay ölmüyor işte."

"Tahmin ederim." Uzanıp sigarasını komodinin üstünde tablada söndürdü. O durumdayken sarkan göğsünün yuvarlaklığı çok hoştu. Uzanıp okşadım. Kemikli? Hantal? Hah!

"Sanki bana yalan söylenilmiş gibi bir his var içimde" dedi.

"Belki çok küçük bir yalan."

"Eh, kimse kusursuz değildir."

"Öyle derler."

"Benim de uykum geldi, azıcık bir şey de arzuluyum ve Duke Ellington da şahane, değil mi? Madem hırsızsın, bir öpücük çalsana."

"Bir öpücüğün nelere yol açacağını ancak Tanrı bilir."

"Onu Tanrı'dan başka bilenler de vardır."

9

Denise'i çıkarmak için saat yedide kalktım. Kapımda polis kilidinin yanı sıra birkaç kilit daha vardır ve kadın onları sırasıyla açmakta zorlanıyordu. Hepsini açtım, ona telefon edeceğimi söyledim, o da çok iyi olacağını söyledi ve bir taraf dişlerini fi çalamadığı zaman uygulanan o ağız ağıza gelemeyen öpücüklerden birer tane verdik birbirimize.

O çıktıktan sonra kilitleri yeniden kilitledim, banyoya giderek dişlerimi fırçaladım, iki aspirin içtim. Bir ara kahvaltı etmeyi düşündüysem de, biraz yatıp aspirinin işe yaraması için bir süre tanımaya karar verdim.

Bir daha kendime geldiğimde biri kapımı yumrukluyordu. Önce Denise'in unuttuğu bir şeyi almaya geldiğini sandım. Ama onun sesine benzemiyordu. O ruhsuz binadaki tek arkadaşım olan komşum Bayan Hesch'e de benzemiyordu. Bayi Hesch arasıra uğrar, o şahane kahvesinden bir fincan getirir apartmanın çamaşır yıkama ve kurutma aletlerinin bakımsızlığından şikâyet ederdi. Ancak Bayan Hesch kuş gibi ufak tefek bir kadındır ve insanın kapısını öyle yumruklamaz.

Kapı hâlâ vuruluyordu. Şimdi ayaklarımı yere indirmişti ve kafamın içindeki sisler dağılmaya başladı. Çevremi fark etmeye başlayınca gelenlerin polis olduğunu anlayıverdim. Kira sanki onları beklemeniz ve kapıda karşılamanız gerekirmiş gibi vurmaz öyle.

Kapıya gidip kim olduğunu sordum. "Noel Baba değil her halde, kapıyı aç, Bern" dedi tanıdık bir ses.

"Hay Allah kahretsin!"

"Ne biçim karşılama bu?"

"Kötü bir zaman seçtin" dedim. "Beş dakikaya kadar lobide buluşsak?"

"Sen kapıyı on saniye içinde açarsan daha iyi edersin."

"Giyinik değilim."

"Ee?"

"Bir dakika izin ver."

Saat kaçtı ki? Saatimi bulup bakınca dokuzu geçtiğini gördüm. Dükkânı açmaya gecikecektim. Üçü bir dolara olan kitaplardan birkaç tane eksik satacaktım; altı haneli bir rakam değerinde bir mal çalmışken onu ciddiye almak güçse de, standartların sürdürülmesi gerekirdi.

Üzerime bir şeyler giydim, yüzüme iki avuç su attım ve içersini havalandırmak için pencereyi araladım. Sonra da o sabah ikinci kere bütün kilitlerimi açtım. Ray Kirschmann içeri girerken başını salladı.

"Şuna bakın hele! Bu kadar güvenlik aracı yeter mi dersin, Bern."

Güvenlik aracıymış. Polis dışında kim olsa onlara kilit derdi. "Çok dikkatli olmak gerekiyormuş diyorlar."

"Doğru, hep öyle derler. O polis kilidi yeni değil mi? Yaşlılığında korku hastalığına mı tutuldun yoksa?"

"Mahallede biraz fazla hırsızlık oldu da. Bu binada dört beş tane."

"Kapıda kapıcı varken, ha?"

"Eh, kapıcıya da Gizli Servis'ten diyemeyiz ya. Geldiğini bildirmek için beni aradığını duymadım."
"Zahmet etmemesini söyledim, Bern. Doğruca yukarı çıkmamın daha iyi olacağını anlattım."
"Ona Noel Baba olduğunu mu söyledin?"
"Bunu neden yapayım ki?"
"Noel'de ona kim armağan verecek ki? Ben çorabına kömür bile koymam onun."
"Çok komik, Dün akşam biri mi vardı burada?"
"Onu kapıcıdan öğrenmiş olamazsın."
Buna memnun olmuş göründü. "Ben bir detektifim" dedi. "Çevrene bak. izmarit dolu tablalar ve sen sigara içmezsin. Komodinlerin üzerinde birer kadeh. Kadın eğer banyoda saklanıyorsa gelip eğlenceye katılmasını söyle."
"Evine gitti bile ama onun adına davetine teşekkür ederim."
"Burada değil mi yani?"
"Hayır. İki saat önce gitti."
"Eh, küçük lütufları için Tanrı'ya şükürler olsun."
"Ne?"
"Şimdi tuvaletini kullanabilirim."
Tuvaletten çıktığında ben bir bardak portakal suyu içiyordum ve biraz kendimi toparlamıştım.
"Yalnızca tuvalete gitmek için geldin, değil mi?" dedim.
"Sen benimle dalga mı geçiyorsun, Bern? Seni görmeye geldim. Bu arada pek sık görüşemiyoruz."
"Biliyorum. Yıllar oldu."
"Seni ancak biri öldürülünce görüyor gibiyim. Dün gece yatıya konuğun vardı, ha? Arka arkaya iki gece, hiç fena değil doğrusu."
"Dün gece ben ondaydım."
"Aynı hanım demek?"
"Öyle."
"Eh, gayet elverişli desene."
"Ray, seni gördüğüme çok memnun oldum ama kalmışım ve dükkânı açmaya geciktim..."
"Her şeyden önce iş, öyle mi?"
"Onun gibi bir şey işte."
'Anlıyorum, Bern. Zaten iş olmasaydı gelmezdim, nezaket ziyaretine kimin vakti var, değil mi?"
"Haklısın."
"Demek dün gece için de nerede olduğunu kanıtlayacak kadar delilin var. O kadar sigarayı içen küçük hanım."
"O kadar da küçük değildir. Ona hantal diyenler bile var. Ve ben bütün bunları Richler'e anlattım. Gerekirse adını da veririm, eğer suçlanır ve tutuklanırsam ama o zamana kadar..."
"O önceki geceydi, Bern. Colcannon işi. Ben dün geceden söz ediyorum."
"Dün gece ne oldu ki?"
"Onu da sen anlat bana. Hatta seni dün dükkâna bıraktığım saatten başla."
"Dün gecenin herhangi bir şeyle ne ilgisi var?"
"Önce sen anlat, Bern."
Anlattıklarımı dikkatle dinledi; kafasındaki çarkların döndüğünü görebiliyordum neredeyse. Namusunun satılık olması Ray Kirschmann'ın iyi bir polis olduğu gerçeğini değiştirmez. Parayla alınabilecek en iyi polis ününü boşuna kazanmış değildir.
Hikâyem bitince kaşlarını çattı, dilini şaklattı, esnedi, delillerimin esaslı göründüğünü söyledi.
"Bir delil falan gösteriyor değilim" dedim. "Yalnızca dün yaptıklarımı anlattım. Senin delil dediğin bir şey olduğu takdirde orada olmadığını kanıtlamandır."

"Doğru."
"Ne oldu, peki?"
"Bir dostun öldürüldü. En azından eskiden dostundu. Namuslu olup da hırsızlıktan vazgeçmeden önce."

Birden ürperdim. Herhangi birinden söz edebilirdi ama kimden söz ettiğini bildiğime emindim.
"Çalıntı mal alanların esaslılarından. Çalıntı malla uğraştığı herkesçe bilinirdi ama bugüne kadar bu asla kanıtlanamamıştı. Dün biri evine girmiş ve döverek öldürmüş adamcağızı."
10
"Sen zanlı değilsin" diye Ray bana güvence verdi. "Olayda kimse seni düşünmedi bile. Bu sabah gidip de Crowe'un öldürüldüğünü duyunca kendi kendime, 'Dostum Bernie Rhodenbarr'ı daha dün gördüm ve bugün de onun eski bir dostu öldürüldü, Crowes öteki kadının ortak noktalan ikisinin de dövülerek öldürülmeleri' diye düşündüm. Ve aklıma senin bir şey bilebileceğin geldi. Neler biliyorsun, Bern?"
"Hiçbir şey."
"Tamam, onu anladık. Onun ötesinde neler biliyorsun peki?"
Bir gün önce bindiğim arabadaydık ve beni yine dükkanıma götürüyordu. Ona Abel Crowe'u bir yıl önce bir arkadaşımla penceresinden havai fişek gösterisini seyrettiğimizden beri görmediğimi söyledim.
"Evet, esaslı bir manzarası var" dedi. "Sana gelirken pencereden nereye kadar görünüyor bakmak için bir uğradım. Oturma odasından Jersey'in yarısı görünüyor. Cesedi de orda bulmuşlar, pencerenin önünde. Onu Dört Temmuz'dan sonra bir daha görmedin mi?"
"Bir iki kere telefonda konuşmuş olabiliriz ama yakınlarda onu da yapmamıştık. Geçen Temmuz'dan beri de görmedim."
"Anlıyorum. Dün saat altı altı buçukta bir komşusu zili çalmış. Yanıt alamayınca meraklanmış kapıcıya sormuş, kapıcı Crowe'un çıktığını hatırlamadığını söylemiş. Yaşlı bir adamın düşüp kaldığından korkmuşlar. Yetmiş bir yaşındaydı."
"O kadar yaşlı olduğunu bilmiyordum."
"Evet, yetmiş bir yaşındaymış. Kapıcı yukarı çıkmış ya da kendisi çıkmamış da asansörcüyü falan göndermiş, kapıyı açmaya çalışmışlar. Ama seninki gibi onda da polis kilitleri olduğundan açamamışlar. Seninkinden farklı bir model, sürgüsü var."
"Biliyorum."
"Sahi mi? Demek geçen Temmuz'dan bu yana kilitlerini hatırlıyorsun?"
"Eh, sen şimdi söyleyince hatırladım. Benim eski işimde insan gördüğü bir kilidi unutmazdı."
"Hiç kuşkum yok. Her neyse, kapıyı yumruklamışlar falan, içerden yanıt alamayınca da karakola haber vermişler. Onlar da bir polis göndermişler ama polis öyle bir kilide ne yapabilir ki? Sonunda biri çilingir çağırtmayı akıl etmiş ve biri bulunup geldiğinde de saat artık on olmuş."
Hiç kuşkum yoktu. Ben Abel'in numarasını ondan az önce aramıştım, eğer içeri girmiş olsalardı telefonu bir polis açacaktı.
"Adamın ölüsünü bulmayı beklemişler ama öldürülmüş bulacakları hiç akıllarına gelmemiş doğrusu."
"Cinayet olduğu kesin mi?"
"Kesin. Adli Tıp doktoru söyledi. Hoş, cinayet olduğunu anlamak için doktor olmak da gerekmezdi. Bir tek darbe değildi. Biri başına ve yüzüne pek çok darbe indirmişti."
"Tanrım!"
"Şu aşamada ölüm saati bir tahminden ileri gidemiyor ama dün öğleden hemen sonra falan deniliyor. Ben seni dükkâna bıraktıktan sonra oraya gidip adamı öldürebilir, sonra da dönüp dükkânını açabilirdin. Ama bu senin stilin değildir. Ayrıca sana Crowe'un öldüğünü söylediğimde yüzünü gördüm ve bunu ilk kez duyuyordun."

Otuz Yedinci Sokak trafik ışığında durduk. "Ama bir rastlantı olduğunu da inkâr edemezsin. Önce Colcannon, sonra bu iş, ikisi de yirmi dört saat arayla başlarına vurularak öldürülmüşler. On iki saat bile diyebiliriz."

"Crowe'un dairesi soyulmuş mu?"

"Öyle didik didik edilmemiş. Eğer bir şey çalınmışsa bu pek anlaşılmıyor. Ben laboratuar ekibi gittikten sonra uğradım o zaman bile fazla bir dağınıklık yoktu. Belki de katil nereye kaçağını biliyordu. Crowe evinde büyük paralar tutar mıydı?"

"Bilemem."

"Bilirsin elbette ama şimdi geçelim bunu. Belki de doğrudan doğruya bir soygun ve cinayetti. Katil adamı parayı vermeye zorlamış, sonra da öldürmüş olabilir. Ya da birinin onu öldürmek için bir nedeni vardı. Herhangi bir düşmanı var mıydı?"

"Bildiğim kadarıyla düşmanı falan yoktu."

"Belki birini kazıklamıştı ve adam da dün sonunda onu ele geçirdi. Uzun bir ömrü vardı. Yetmiş bir yılda insan pek çok düşman edinebilir."

"İyi bir adamdı, pasta yer ve Spinoza okurdu."

"Ve çalıntı mal alırdı." Omuzlarımı silktim.

"Colcannon işini kim yaptı?"

"Ne bileyim ben?"

"Senin o işle bir ilgin vardı, Bern. Ve Colcannon cinayeti de şöyle ya da böyle Abel Crowe cinayetiyle ilişkilidir."

"Nasıl?"

"Belki de soygunu moruk planlamıştı. Çalıntı malları satın alanlar bunu hep yaparlar. Soyulacak yer bulup bir hırsıza soydururlar. Belki de böyle bir şey yaptı ve para konusunda bir tartışma çıktı. Belki Wanda Colconnan öldürülünce ortalığın hoşuna gitmeyecek kadar çok kızıştığını düşündü ve çalınan malı almak istemedi ya da önceden kararlaştırılan parayı vermedi. Öyle bir şey işte."

"Olabilir herhalde."

Barnegat Kitabevi önüne gelene kadar böyle konuştuk durduk. Yanından geçerken Fino Fabrikası'nın açık olduğunu görmüştüm. Ray'e teşekkür etmeye başladım ama o ağır elini omzuma dayayarak beni susturdu.

"Sen söylediklerinden çok fazla şey biliyorsun, Bern."

"Ben eski kitap satarak geçimini sağlamanın güç olduğunu biliyorum. Hele dükkânı açmazsan bu imkânsızdır."

"Dışarda bir katil dolaşıyor" dedi, "Belki de bunu unutmaman iyi olur. Kadını öldürdü, sonra da Crowe'u öldürdü ve bu da onu giderek tehlikeli biri yapıyor."

"Ee?"

"Onu çok geçmeden yakalarız. Bu arada Colcannon'dan çalınanlar ortalıkta ve kimbilir daha neler vardır. Senin parmakların hep kaşmirdi, Bern."

"Ne demek istediğini anlamadım."

"Elbette anlamazsın. Sana bir iki öneri. Eğer cinayeti kimin işlediğini biliyorsan ya da duyarsan bunu bana söyleyeceksin, tamam mı?"

"Olur."

"Katili ben yakalamak istiyorum. Crowe kibar bir beyefendiydi. Onunla iki kere konuştuk, bir sonuç çıkmadı ama yine de efendiliği elden bırakmamıştı. Elinde olanla gayet cömertti." Bol rüşvet verirdi demek istiyordu. "Bir şey daha var."

"Ya?"

"Bu işte para var, Bern. Kokusunu alıyorum. Bilmem anlatabildim mi?"

"Çok iyi anladım."

"Yağmurdan önce havada olan bir şey gibi. Yani kısacası, Bern, sen ortalıkta dolaşırken yağmur yerine para yağmaya başlarsa bir ortağın olduğunu unutma sakın."

Carolyn, Mamoun'dan aldığı öteberiyle saat ikiyi çeyrek geçe geldi. Birer felafelli sandviç dik, bir porsiyon kızarmış biberi paylaştık, güzelim nane çaylarından da birer kutu içtik. Kahve şekerli olduğundan Carolyn bir gün önceki şeker sarhoşluğunu oradan da Abel'i hatırladı ve biz orada konuşurken kimbilir onun o anda ne lezzetli şeyler yediğini merak etti.

"Yemiyor" dedim.

"Nereden biliyorsun?"

"Öldü" dedim, Ve sonra Ray Kirschmann'dan öğrendiklerimi anlattım. Ray bana bir ortağım olduğunu unutmamamı söylemişti, ben de ortağımı hatırlamıştım ama doğruca Fino Fabrikası'na gidip Carolyn'in gününü berbat etmek istememiştim. Onun yerine dükkânı açmış, iş yapar gibi görünmüş, sonra olsa onu göreceğimi düşünmüştüm. Sonra Carolyn yemek gelince iştahlarımızı kaçırmamak için açıklamayı ertelemiştim, Ama konu açılınca yapabileceğim bir şey yoktu.

Carolyn kaşları iyice çatılarak ses çıkarmadan sonuna kadar dinledi. Sözüm bittikten ve birbirimize Abel'in ne kadar iyi bir insan olduğunu söyledikten sonra cinayeti kimin işlediğini sordu.

"Hiçbir fikrim yok."

"Wanda Colcannon'u öldürenler mi sence?"

"Hiç bilemiyorum. Polis Colcannon'un evindeki hırsızlıkla Abel'in ölümünü ilişkilendirmiyor. Bu Ray'in fikri. O bir bağlantı olduğuna kesinlikle inanıyor. Ama Colcannon'la Abel'i birbirlerine bağlayan tek şey biziz ve bizim de cinayetlerle ilgimiz yok. Bir nedenle birinden bir şey alıp ötekine bırakmamızın ötesinde iki ev arasında gerçek bir bağ yok."

"Belki de bağ budur."

"Sikke mi?"

Carolyn başını salladı. "Sikkeyi kendisine bıraktığımızın on ikinci saatinde öldü. Belki de biri onu o yüzden öldürmüştür."

"Kim?"

"Bilmiyorum."

"Sikkenin onda olduğunu kim bilebilirdi?"

"Satmaya çalıştığı kişi."

Düşündüm. "Belki. Dün sabah kalktığında birine telefon edip sikkeye görmeye çağırdığını varsayalım. Adam gelip bakıyor, gördüğünden hoşlanıyor. Daha da ötesi, onu ele geçirmek istiyor."

"Ama alacak parası yok."

"Evet. Alacak parası yok ama istiyor. Kendinden geçiyor, ağır bir şey alıyor... ne ama?"

"Kimbilir. Bir kitap tutacağı belki."

Çevremiz dikkate alındığında aklına ilk gelenin o olması doğaldı. Ve Carolyn, çevrede felsefe ve din kitapları bölümünde raf kenarı olarak kullandığım Immanuel Kant'ın bronz büstünü almış ve üzerime silahını çevirmiş bir katilin kafasına indirmişti.

"Olabilir" dedim. "Kendini kaybediyor, yakaladığı şeyi Abel'in kafasına indiriyor, T913 V Beşliğini cebine atıyor ve gidiyor. Giderken de kapıyı arkasından kilitliyor."

"Ne?"

"Kapılar kilitliydi. Sürgülü polis kilidini hatırladın mı? Katil çıktıktan sonra kapıyı dışardan kilitlemiş. Ben bir soygundan sonra kilitleri maymuncuğumla kilitlerim. Ama bunu başka kim yapar ki? Hangi ihtiraslı nümizmat bunu akıl edebilir, akıl etmek bir yana, yapabilecek yeteneğe sahiptir?"

"Kapıyı Abel'in anahtarlarıyla kilitleyemez miydi?"

"Oh!" dedim.

"Yanlış bir şey mi söyledim, Bern?"

"Bunu nasıl olsa ben de düşünecektim" diye aksi bir tavırla söylendim. "Bir an sonra aklıma gelecekti."

"Sen kapıları anahtarla açıp kapatma fikrine alışkın değilsin de ondan."

"Belki."

"Her neyse, katilin bunu düşünmesi ilginç. Çoğu insan oradan çıkar ve kapı kapandığı zaman kilitlenen kilitle yetinir."

"Yaylı kilitle."

"Evet, yaylı kilit. Ama katil cesedin mümkün olduğu kadar geç bulunmasını istemiş olmalı ve bu da kendisi için Abel anahtarlarını bulma zahmetine girecek kadar önemliydi."

"Belki de araması gerekmedi."

"Belki. Öyle olsa bile..."

"Yine de adam hakkında bütün bunları konuşmaya başladığımızdan öncesinden fazla bir şey bilmiyoruz. Yalnızca epey zeki olduğunu ve cinayet gibi küçük bir şeyden yılmadığını öğrenmiş olabiliriz. Colcannon'un evine giren hırsızlardan kuşkulanmak için bir neden yok. Bizden önce oraya girenler beceriksizdiler. Abel'i bilemezler ve asla apartmanına giremezlerdi. Onlar evden çok şey çalmışlardır ve bunu biri aracılığıyla araştıracaklardır ama Abel'i kullanmaya çalıştıklarına inanmam. Onlar kürk ve gümüş gibi Colcannon'un kasada saklamadığı şeyle almışlardır ki, Abel ise yalnızca mücevher, pul ve sikke ile uğraşırdı."

"Peki bizden sonra gelen soyguncular?"

"Wanda Colcannon'u öldürenler mi? Onların çatı penceresini açık gördükleri için girdiklerini kabul ettik. Onları Riverside Caddesi'ne kadar kaderin hangi cilvesi attı dersin?"

"Onları saymıyoruz herhalde."

"Hayır. Benim aklım ermediğine göre polis bunu kendi başına çözmesi gerekecek. Şimdiye kadar aklımıza gelen tek kişi cinayet işledikten sonra kapıyı kilitlemeye akıl erdiren katil bir olamaz. Bunlardan kaçını tanıdın bugüne kadar? Korkarım onların da sayıları 1913 V Beşliği kadar azdır. Öldüğüne çok üzüldüm. Onu severdim."

"Ben de."

"Hiç tanışmamama rağmen Wanda Colcannon'un ölümüne de üzüldüm. Bu işe karıştığımıza pişmanım ve paçamızı sıyırdığımıza çok seviniyorum. Artık kendi kapımı açıp bir iki kitap satsam iyi olur."

"Ben de gideyim artık, yıkayacak bir köpeğim var."

"Sonra görüşecek miyiz?"

"Elbette."

Beş saat sonra konuşmamıza Bum Rap'ta devam ediyorduk. Onun önünde bir martini, benim önümde bir viski soda vardı, uzun bir gün geçirmiştim. Çok müşteri gelmiş ama hiçbiri bir şey almamıştı. Bazı günler hırsızlarla mücadele insanı verem eder; o uzun saçlı genç kadının Sartre'ın Varlık ve Hiçlik kitabını yürüttüğüne emindim. Eğer okursa bu kendisi için yeterli bir ceza olurdu.

"Polisin iki cinayeti de bir an önce çözeceğini umarım" dedim. "Biz şu an için temiziz ve her ikisini de kapatırlarsa temiz kalmaya devam ederiz."

"Ya kapatamazlarsa?"

"Eh, önceki gece Abel'in evindeydik, bu işi iyice kurcaladıkları takdirde resmimi kapıcıya gösterebilirler ve o da teşhis edebilir. Ray'e Temmuz'dan beri oraya gitmediğimi söyledim. Polise yalan söylemeyi yasaklayan bir yasa yoktur ama yine de onlar bunu pek hoş karşılamazlar. Cinayet yerinde olmadığımı kanıtlayabilirim ama bu ne kadar geçerli olabilir bilemem."

"Nasıl?"

"Denise."

"O dün geceydi, Bern. Biz önceki gece Abel'deydik."

"Denise her iki gece için delilimdir."

"Umarım bunu kendisi de biliyordur."

"Konuştuk."

"Colcannon işini biliyor mu?"
"Benden kuşkulandıklarını biliyor. Ona cinayetle hiçbiri ilişkimin olmadığını söyledim. Evi daha önce soyduğumdan söz etmedim ama."
"Seni hırsızlıktan elini eteğini çektiğini sandığı için."
"Öyle bir şey işte. En azından o öyle düşünüyor. Kaçların ne düşündüklerini ancak Tanrı bilir."
"Demek o kemikli geveze senin delilin oluyor. Ben dün gece ona neden gittin diye merak etmiştim."
"Nedeni o değildi."
"Değil miydi?"
"Tek nedeni değildi. Denise'e neden karşı olduğunu anlamıyorum. O senin hakkında iyi şeyler söyler."
"Hah! Bana tahammül edemez."
"Şey..."
"Onun nasıl bir delil olacağını bilemiyorum doğrusu. Buna inandırıcı bir şekilde yalan söyleyecek bir tip olarak gelmedi. Umarım ona ihtiyacın kalmaz."
"Ben de."
Carolyn içkilerin tazelenmesini işaret etti. Carolyn uzaklaşan kızın arkasından baktı. "Bu yeni" dedi. "Adına baktın mı?"
"Biri Angela diye.çağırıyordu."
"Güzel bir adı varmış."
"Öyle."
"Kız da güzel. Değil mi?"
"Fena değil."
"Herhalde normaldir." Martinisinden bir yudum aldı. "Ne diyorsun?"
"Kız hakkında mı?"
"Evet."
"Kızın nesi hakkında? Normal mi yoksa sevici mi diye mi?"
"Evet."
"Ne bileyim ben?"
"Bir izlenim elde etmiş olabilirsin."
"Hayır" dedim. "Tek dikkat ettiğim şey müzik kutusunda ne çaldığı. Ona âşık olursan bütün ömrünü country ve western türü müzik dinlemekle geçirirsin. Bir anlığına Angela'yı unutabilir miyiz?"
"Sen unutabilirsin. Ben unutabileceğimi sanmıyorum. Tamam tamam, Bern. Ne diyorsun?"
"Abel'i düşünüyordum. Onu öldüren katil para koleksiyoncusunu."
"Ve?"
"Ve inanmıyorum. Zamanlaması yanlış. Biz gittikten sonra yatıp uyuduğunu,, sabah uyanınca da ilk iş olarak bir koleksiyoncuya telefon ettiğini düşünelim. Herif hiç vakit kaybetmeden geliyor, Abel'i öldürüyor ve gidiyor. Bu kadar çabuk olması gerekirdi ve Abel öyle çalışan biri değildi. Önce sikkenin gerçekliğinden emin olmak isteyecekti. Bunun için röntgenden söz etmişti, değil mi? Önce onu yapar, sonra hırsızlığın nasıl bir yankı uyandırdığını, basına bildirilip bildirmeyeceğini öğrenmeyi beklerdi. Bu isteyeceği fiyatı saptaması için önemliydi, onun için bu bilgileri elde edene kadar sikkeyi satışa çıkarmazdı. Öldürülmesinin o sikke ile ilgili olduğunu sanmıyorum. Çünkü seninle benden başka sikkenin onda olduğunu bilen yoktu. Ama kimse izlemedi. O apartmana girdiğimizi kimse görmedi. Ve kimseye bir şey söylemedik. En azından ben söylemedim."
"Ben kime söyleyecektim ki? Köpek yıkamanın dışında başka bir şey yaptığımı senden başka bilen mi var?"
"O zaman birinin Abel'i öldürmek için bir nedeni ve belki de basit bir soygundu bu. Belki biri ona bir şey istedi ve aralarında tartışma çıktı. Ya da geçmişinden gelen
"Dachau'dan mı yani? Toplama kampından bildiği biri mi?"
"Olabilir ya da daha yakın geçmişinden biri. Hakkını çok bir şey bilmiyorum. Crowe'un gerçek soyadı olmadığını biliyorum ama. Bir

zamanlar soyadının Amsel olduğunu söylemişti; Almanca'da karga demekmiş. Sonra onun İngilizce'si olarak 'crow'u almış. Ama bir başka seferinde yine aynı hikâyeyi anlatırken soyadının Schwarzvogel olduğunu söyledi, o da karga demekse de, insanın soyadının hangisi olduğunu hatırlaması gerekirdi. Herhalde ikisi de değildi."

"Yahudi'ydi, değil mi?"

"Sanmıyorum."

"Öyleyse Dachau'da işi neymiş?"

"Çavdar ekmeği reklamlarını bilir misin? 'Levys'i sevmek için Yahudi olmanız gerekmez.' Dachau'ya gitmek için de Yahudi olmak gerekmezdi. Abel bana siyasal tutuklu olduğunu söylemişti. Sosyal Demokratmış. Bu doğru da olabilir, kampa aşırı bir suçtan, örneğin çalıntı mal almaktan düşmüş de olabilir. İkisi de eşcinseldi. Dachau'ya gitmenin bir yolu da oydu."

Carolyn ürperdi.

"Aslında Abel'in geçmişi hakkında fazla bir şey bilmiyorum" diye devam ettim. Bunu belki de kimse bilmiyor. Ama boyunca düşman kazanmış olabilir. Ya da bir soygun, bir tartışma ya da herhangi bir şey olabilir. Örneğin, eğer eşcinsel ve eve birini getirmişse, cüzdanındaki para için ya da yalnız kötülük olması için öldürülmüş olabilir."

"Bu hep olan bir şeydir. Gerçekten eşcinsel olabilir miydi Bern? Bizi evlendirmeye çalışıyordu. Eğer eşcinsel olsaydı benim evlenecek tiplerden olmadığımı anlamaz mıydı?" Carolyn beni bitirdi. "Ve bütün bunlar biraz fazla bir rastlantı değil mi?

"Onun ve Wanda'nın ölümü. Arka arkaya."

"Yalnızca aradaki bağ biz olduğumuzdan öyle görünüyor. Ama biz onların ölümleriyle ilgili değiliz, onun dışında aralarında bir bağız. Sen, ben ve beşlik. O da bir bağ sayılmaz."

"Herhalde."

Islak kadehin dibiyle masanın üstünde içice geçmiş daireler yaptım. "Belki de inanmak istediklerimi söylüyorum" dedim. "Ama belki de vardığı yeri görerek artık neye inanmak istediğimi de pek bilemiyorum."

"Hiçbir şey anlamadım."

"Nikel beşlik" dedim. "Eğer daha fazlasında gözümüz olmasaydı 17.500 dolar alacağımız Colcannon sikkesi."

"Onu bana hatırlatma lütfen."

"Eğer o sikke için öldürülmediyse ve paradan haberi olmayan biri tarafından öldürülmüşse, bu ne demektir biliyor musun?"

"Oh!"

"Evet. Sikke hâlâ oradadır."

O akşamı evde geçirdim. Yemeğimi televizyon önünde yedim ve yanında bir şişe de Carta Blanca içtim. Haberlerde Abel konusunda hiçbir bilgi vermeyen kısa bir not vardı, Colcannon cinayetinden ise hiç söz edilmedi. Yemeğimi yerken John Chancellor'u seyrettim, Aile Kavgası'nın yarısına vardığımda yenik düşüp televizyonu kapattım.

Ortalığı topladıktan sonra pikaba caz ve klasik plakları üstüste yığdım ve hemen hemen yalnızca kitapçıların satın almak istedikleri kitapların listesini yayınlayan Antiquarian Bookman dergisini alıp koltuğuma oturdum. İlanlara göz gezdirirken dükkânda olan bir kitaba rastladığımda işaret ediyordum, işaretlerimin bir kısmı halen ucuzluk masası üzerindeki kitapları arayan birine satarsam tanesine kırk sentten çok fazla alabilirdim.

Eğer ilan sahiplerine yazarsam, sipariş vermelerini beklersem ve sonra da kitapları paket edip gönderirsem. Eski kitap işinin zahmetli yanı da buydu.. O kadar çok küçük ayrıntı vardı ki. Paranın kuruş kuruş birikmesini beklemek zorundaydım. Barnegat Kitabevi'nden geçimimi sağlayamıyordum, hatta masraflarını bile çıkaramıyordum ama başarının

gerektirdiği o sonsuz merhamete katlanacak yeteneğim olsaydı herhalde bunu da yapabilirdim.

Kitap işini seviyordum. Ama onu istediğim gibi, canının çektiği zamanlar yapmak isterdim. Hırsızlık insanı şımartıyordu Birinin evine gizlice girip birkaç saat içinde iyi para elde ediyor san, bir sinema bileti parasından fazla bir şey getirmeyecek zahmetli bir işe fazla heyecanla yaklaşamazdın.

Yine de ilanları okuyup kitap adlarını işaretlemek keyifli bir işti. Sonunu getirmeyecek olsam bile.

Saat dokuza doğru Denise'i aradım. Telefona Jared çıktı, bir şeyler söyleyip annesini çağırdı. Bir iki dakika havadan sudan söz ettik, nasıl olduğunu hatırlamıyorum ama Carolyn'in adı cince, Denise ondan, "O cüce sevici, Köpek Çişi kokan o şişko' diye söz etti.

"İşe bak, o senin için hep iyi şeyler söyler" dedim.

Çok geçmeden Carolyn aradı. "Konuştuklarımızı düşünüyordum" dedi. "O konuda bir şey yapmayacaksın, değil mi?"

"Sanmam."

"Çünkü bu imkânsız bir şey, Bern. Abel'le konuştuklarımızı hatırla. Yangın merdiveni binanın ön tarafında ve içerden demir parmaklıklı kapısı var. Ve kapıcı görevini cennetin kapısını bekliyormuş gibi ciddiye alıyor ve kapılarda o polis kilitleri..."

"Vardı" dedim. "Polis çilingire açtırmış hepsini."

"Ne fark eder ki? O binaya giremezsin."

"Biliyorum."

"Ve bu seni çıldırtıyor, değil mi?"

"Nasıl tahmin edebildin?"

"Çünkü beni de çıldırtıyor da ondan. Ayrıca o lanet sikkeyi çalmasaydık ve sen onun herhalde o evde olduğunu bilseydin ve orada biri öldürüldüğü için polis dün daireyi mühürlemeseydi ve sen sikkenin orada bir yerde saklı olduğunu bilseydin, ki bunu da kesin olarak bilmene imkân yok..."

"Ne demek istediğini anlıyorum, Carolyn."

"Bütün bunları düşünerek o sikkeyi çalmaktan vazgeçer miydin?"

"Elbette ki, hayır."

"İşte ben de bunu demek istemiştim."

"Ama onu zaten bir kere çaldık."

"Biliyorum."

"Ve bu da beni onu kendi sikkem olarak görmeme neden oluyor" diye açıkladım. "Hırsızların özel mülkiyete saygı göstermedikleri söylenir. Ama ben, söz konusu mal benim olduğundan, çok gelişmiş bir özel mülkiyet duygusuna sahibim. Ve yalnızca para değil. Elimde çok nadir bulunan bir parça vardı, şimdi ise hiçbir şey yok. Bu da insanın özsaygısına indirilmiş büyük bir darbedir."

"Peki, ne yapacaksın şimdi?"

"Hiçbir şey."

"Çok iyi."

"Çünkü yapabileceğim bir şey yok."

"Doğru, ben de bunu öğrenmek için aramıştım. Ben Şimdi Düşes'e gidiyorum. Talihim varsa esaslı bir parçaya rastlarım."

"Sana şans dilerim."

"Son günlerde çok huzursuzum. Dolunaydan olmalı. Belki.Angela'ya rastlarım. Müzik kutusuna para atıp bütün Murray plaklarını çalıyordur. Herhalde normaldir, değil mi?"

"Anne Murray mi?"

"Angela. Sence normal midir?"

"Herhalde."

"Eğer o normal ve Abel eşcinsel olsaydı birlikte köle beslerlerdi."

"Sen de onları tıraş ederdin."

"Tanrım, bu konuşmadan nasıl çıkacağım?"

"Bilmem. Neresinden girmiştin ki?"

"Hoşça kal, Bern."

Saat on bir haberlerinde de yeni bir açıklama yoktu. Bayat olanları da ne işe yarardı ki? Televizyonu kapadım, ceketimi aldığım gibi kendimi sokağa attım. West End Caddesi'ne kadar yürüdüm, Seksen Altıncı Sokak'ta sola saptım ve oradan Riverside Drive'a kadar yürümeye devam ettim.

Hava şimdi biraz serinlemişti, yaklaşan yağmurun kokusu hissediliyordu. Yıldızlar görünmüyordu ama zaten New York bulutsuz gecelerde bile ne zaman yıldız görülebilmiştir ki? Ama çevresi sisli ayı gördüm. Onun bir anlamı vardı, yağmur yağacağını ya da yağmayacağını gösterirdi ama şimdi hangisi olduğunu unutmuştum.

Sokaklar şaşırtıcı derecede kalabalıktı. Riverside P. çevresinde jogging yapanlar, köpeklerini gezdirenler, evlerine süt ve Times'ın ilk baskısını taşıyanlar. Daha iyi görebilmek için karşı kaldırıma geçip Abel'in apartmanına baktım, katları saydım. Abel'in penceresi doğal olarak karanlıktı. Bakışlarımı köşeye kaydırınca Seksen Dokuzuncu Sokak'ın köşesinde yangın merdivenini gördüm. Epey sağlam bir görünüşü vardı ama göz önündeydi ve uzun bir merdivenin yoksa en alt basamaklara erişemezdin.

Anlamsızdı zaten. Carolyn'in de açıkça belirttiği gibi.

Doksanıncı Sokak'a doğru yürüdüm. Abel'in apartmana bitişik olan bina ondan üç kat yüksekti, bu da eğer iple inceye razı olmadığım takdirde onun çatısından Abel'in çatısına inemeyeceğim demekti. İple inmeye niyetim yoktu ve o binanın güvenliğinin komşusundakinden daha gevşek olmaması da normaldi. Seksen Dokuzuncu Sokak'a döndüm, Abel'in binasının önünden geçtim. O yanda on dokuzuncu yüzyılın sonlarından kalma, hepsi de dört katlı tuğla binalar vardı. Abel'in apartmanının pencereleri bunlara tepeden bakıyordu, oradan çıkılmayacak kadar yüksektiler ve zaten çelik parmaklıkları vardı.

Yeniden West End Caddesi'ne yürüdüm, sonra bir daha bakmak için geri döndüm. Başkasının suç işlediği yere karşı konulamaz bir güçle çekilen şaşkın bir caniden farksızdım. Kapıcı son geldiğimizde orada olan dimdik sırtlı zenciydi ve her zamanki gibi aşılmaz görünüyordu. Karşı kaldırımdan seyrettim adamı. Kendi kendime, boşuna zaman harcıyorsun, diye söylendim. Herhangi bir şey başarıyor değildim. Carolyn kadar huzursuzdum ve Düşes'e gideceğim yerde boşu boşuna oralarda dolanıyordum.

Karşıya geçerek kapıya yaklaştım. Bina kale kadar güvenli ve İngiltere Bankası kadar sağlamdı. Çifte kapının iki yanında kırmızı mermer sütunlar vardı. Bronz plaketlerde meslek sahibi kiracılar belirtiliyordu. Üç psikiyatr, bir dişçi, bir göz doktoru, bir çocuk doktoru ve bir ortopedist saydım.

Çalıntı Mallar Alıcısı Abel Crowe'un plaketi yoktu.

Kapıcı yanıma yaklaşarak bana yardım edip edemeyeceğini sordu.

"Hayır" dedim. "Bunun için çok geç." Sonra dönüp eve gittim.

Kilitlerimi açıp da kapıyı ittiğim sırada telefon çalmaya başlamıştı. Önemli bir şeyse daha sonra ararlar, dedim kendi kendime.

Duş aldım, yatağıma uzandım ve gözlerimi kapadım. Rüyamda bir yangın merdiveninden inerken telefon bir daha çaldı. Doğruldum, bir iki kere gözlerimi kırpıştırdım, sonra açtım.

"Sikkeyi istiyorum" dedi bir erkek sesi.

"Ne?"

"Nikel beşlik. Onu istiyorum."

"Kimsiniz?"

"Kim olduğum önemli değil. Para sende ve ben onu istiyorum. Sakın elinden çıkarayım deme. Ben seni ararım."

"Ama.."

Telefon kapanmıştı. Yatağın yanındaki saat ikiye çeyrek kalayı gösteriyordu. Uyuyalı pek fazla olmamıştı. Ancak uykuya alışmaktaydım daha. Arkama yaslandım, telefonu düşünerek kalkıp bir şeyler yapmamın gerekip gerekmediğini düşündüm.

Öyle düşünürken yine uyumuşum.

12

Murray Feinsinger'in keçi sakalının ortasının sağ tarafında birkaç tel beyaz vardı. Kırk yaşlarında görünüyordu, yüzü yuvarlaktı, saçları dökülmeye başlamıştı, iri çerçeveli gözlüğü kahverengi gözlerini belirginleştiriyordu. Çömelmiş bir durumda bana bakarken bir elimde ayakkabım, diğer elinde çıplak ayağım vardı. Çorabım ölü bir laboratuar faresi gibi yerde yatmaktaydı.

"Dar ayaklar" dedi. "Uzun ve dar ayaklar."

"Kötü mü bu?"

"Aşırıysa ve sizinkiler aşırı değil. Normalden biraz dar, ama siz de normalden biraz geniş Puma giyiyorsunuz. Aslında bazı tipler gibi çok geniş değil ama ayağınız darsa geniş ayakkabıyı ne yapacaksınız ki? Ayağınız yayılacak alan bulunca şöyle dönüyor" -göstermek için ayağımı kıvırdı- "ve bu da bütün sorunlarınızın kaynağı işte."

"Anlıyorum."

"New Balance adlı markada ayakkabıların enleri ayarlanabiliyor. Bir denemede yarar var. Ya da Brooks marka -onların kalıpları biraz dardır, size gayet iyi gelebilir."

"Çok iyi" dedim. Kalkacaktım ama biri ayağınızı tutarken bu hiç de kolay bir iş değildir doğrusu. "Yeni bir çift ayakkabı alırım öyleyse" dedim. "Ondan sonra bu dert de biter artık."

"O kadar acele etmeyin, dostum" dedi. "Ne kadar zamandır koşuyorsunuz?"

"Başlayalı çok olmadı."

"Hatta yeni başladınız diyebiliriz. Haklı mıyım?"

Aslında koşmaya başlamamıştım, başlamaya da niyetim yoktu. Ama ona haklı olduğunu söyledim. Sonra aptal aptal güldüm, bunun nedeni herhangi bir şeyin komiğime gitmiş olduğu değil, Dr. Feinsinger'in ayağımı gıdıklıyor olmasıydı.

"Gıdıklandı mı?"

"Biraz."

"İnsanları bütün gün gıdıklarım. Günde altı yedi saat insanların ayağını tutarsan bundan kaçınamazsın. Hiç kendi ayağınızı gıdıkladınız mı?"

"Aklıma bile gelmemişti."

"Deneseniz bile gıdıklanmaz ki. Gıdıklanma başka biri insanın belli bir dokunuşuna bir tepkidir."

"Çok ilginç" dedim.

"Neyiniz var biliyor musunuz?"

Her ayağımda beş parmak ve bir de yanında çenesi düşük bir ayak doktoru diye düşündüm. Ama ortada daha ciddi bir şey olduğu belliydi. Bunu beklemiyordum doğrusu.

"Morton Ayağı var sizde" dedi.

"Öyle mi?"

"Kesinlikle." İşaret parmağını kıvırıp ayağımın işaret parmağına bir fiske vurdu. "Morton Ayağı. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz?"

Ölüm, diye düşündüm. Ya da parmak kesilmesi. Ya tekerlekli iskemlede otuz yıl. Hiç olmazsa bir daha piyano taşımayacaktım. "Doğrusu bilmiyorum" dedim. "Tuzla ilgili bir herhalde."

"Tuz mu?" Adam iyice şaşırmıştı ama yalnızca bir anlığına. "Morton Ayağı" dedi ve parmağıma bir fiske daha vurdu. Gıdıklanmadığına göre tepkiye alışıyor olmalıydım. "Şu parmağın baş parmağınızdan daha uzun olması demek. Morton bu sendromu ilk tanımlayan doktordur. Kısacası ayağın yapısal zayıflığı demektir. Hepimizin ağaçlarda yaşadığımız ve ayak başparmaklarımızı elimizin başparmakları gibi kullanıp dallara ve

sarmaşıklara tutunduğumuz zamandan kalma bir şey. Bir daha Hayvanat Bahçesi'ne gittiğinizde maymunların ayaklarına bakın."

"Olur" dedim.

"Morton Ayağı kuyruklu doğmak gibi bir şey değildir, Tanrı aşkına. Morton Ayağı olmak olmamaktan daha normaldir. Bu koşanlar için iyi haber değilse de, ayak doktorları için iyidir doğrusu. Böylece dostum, yalnızca kötü görünen bir şikâyetin, aynı zamanda çok sıradan kötü görünen bir şikâyetin var."

Yaşamım boyunca ayağımdan tek şikâyetim metroda biri bastığı zaman olmuştu. Tabii parmaklarımı sarmaşıklara dolamaya kalkışmış değildim. Feinsinger'e ciddi bir şeyim olup olmadığını sordum.

"Normal bir yaşamınız varsa, yoktur" dedi. Sonra gerçek bir zevk alarak kıs kıs güldü. "Ama koşucular ilk koşu ayakkabılarını aldıkları gün normal yaşamı terk ederler. Morton Ayağı o zaman sorun olmaya başlar. Örneğin tabanda ağrılar. Kıvrılmalar. Asil tendonları. Sonra kondromalacia vardır."

"Ya?"

Kendinden memnun bir tavırla başını salladı. "Kondromalacia. Koşucu Dizi. Tenisçi Bileği kadar berbattır."

"Korkunç bir şeye benziyor."

"Çok kötü olabilir. Ama sen hiç korkma, Feinsinger burada ve çaresi de köşenin hemen ardında. Bütün gereken özel bir çift ayakkabı, ondan sonra kalbin pes edene kadar koşabilirsin. Onun için seni kayınbiraderim Ralph'a gönderirim. O ailenin kalpçisidir." Ayağımı okşadı. "Şaka yaptım. Koşmaya devam et sen, büyük bir olasılıkla kardiyologa ihtiyacın olmaz. Yapabileceğin en iyi şeydir bu. Biz yalnızca ayaklarını bu işe uygun hale getirebiliriz ki, orada da devreye ben girerim."

Sonunda ayakkabılarımın içine tabanlık konulmasına karar verildi. Dr. Feinsinger ayağımın izini çıkarttıktan sonra deri ve kauçuktan özel olarak yapacaktı bunları. Çıplak ayakların, birer birer yakalayıp içi yumuşak bir şeyle dolu bir kutuya soktu.

"Çok iyi izler çıktı" dedi sonra. "Şimdi öteki odaya geçelim dostum, bir de kemiklerine bakmak istiyorum."

Çıplak ayaklarımla kendisini izlerken o tabanlıklarla yalnızca ağrı çekmeden koşmakla kalmayacağımı, bunların bütün yaşamımı değiştireceğini, vücudumu ve hatta yazımı düzelteceğini ve büyük bir olasılıkla karakterimde bir iyileşmeye açacağını anlatıyordu. Koridorun öteki ucunda duvara monte edilmiş ve bir dişçi aleti havasına sahip bir şeyin bulunduğu odaya girdik. Beni bir koltuğa oturttu, duvardaki nesneyi çekerek sağ ayağımın üzerine getirdi.

"Bu da nedir?" diye sordum.

"Hiç bir acı duymayacaksın, güven bana, dostum" dedi.

"Röntgen hakkında bir sürü söylenti duyuyor insan, kısırlık falan..."

"Ben yalnızca bir tek saniyelik çekim yapıyorum, bileğe kadar. Kısırlık da nereden çıktı?"

Makine birkaç dakikada işini tamamlamıştı ve ö odada çoraplarımı çekip Pumalarımı bağlıyordum. Daha önce ayakkabıların geniş olduğunu fark etmiş değildim. Ama ş çok genişmiş gibi bir duygu içindeydim. Attığım her adım Mortoncu ayaklarımın tehlikeli bir şekilde sağa sola savrulduğunu hisseder gibiydim.

Sonra resepsiyon odasına döndük, Bronx şiveli bir kızılsaçlı tabanlarımı almam için üç hafta sonrasına randevu verdi. "Üç yüz dolar" dedi. "Bunun içinde laboratuar masrafları, ziyaretiniz ve gerektiği takdirde bundan sonraki ziyaretlerinin vardır. Biz ücreti bir kere alırız, bir daha sizi rahatsız etmeyi tam tutarını da vergiden düşebilirsiniz."

"Üç yüz dolar" dedim.

"Diğer sporlarla kıyaslandığında bedava sayılır" dedi Feinsinger. "Bir haftasonu kaymaya kaç para vereceğini bir düşün. Hem de malzemeyi

hesaba katmadan. Tenis kortuna girişte saatine kaç para aldıklarını bir düşün. Koşmanın ise koşmaktan başka masrafı yok. Tanrı'nın sana verdiği ayaklar için birkaç dolar harcamaya değmez mi?"

"Koşmak benim için iyidir herhalde."

"Dünyanın en iyi şeyi. Kalp sistemini güçlendirir, adaleleri sağlamlaştırır. Ama senin ayakların bu işi yüklenmeye uygun değil."

Üç yüz dolar yine de köşedeki eczanede 1.59 dolara satılan tabanlıklar için büyük paraydı. Ama birden aklıma parayı şimdi ödemem gerekmediği geldi. Otuz dolarlık bir kaparo herkesi memnun ederdi. Üç hafta sonra da neden gelmediğimi merak edip dururlardı artık. Üç onluğu verdim, kızılsaçlının karşılığında uzattığı makbuzu cebime indirdim.

"Koşmak ortopedistler için esaslı bir iş olmalı" dedim.

Feinsinger gülümsedi. "Dünyada bir eşi daha yoktur. Bu işin birkaç yıl önce ne durumda olduğunu biliyor musun? Ayaklan ağrıyan yaşlı kadınlar. Tabii ağrırdı, yüz elli kilo gelirler ve ayaklarına küçük gelen ayakkabılar alırlardı. Nasır çıkarırdım, şunu bunu yapardım ve kendi kendime mesleğimin bu olduğunu ve başarının o kadar önemli olmadığını söylerdim.

"Şimdi ise yepyeni bir dünya var. Spor ortopedisi tek işim artık. Geçen ay Feinsinger tabanlıkları Boston'da tanıtıldı. Feinsinger tabanlıkları yüzlerce koşucuyu geçen Ekim'de New York Maratonu'nda finişe taşıdı. Beni seven hastalarım var. Ve başarılıyım artık. Bu sabah biri randevusunu iptal ettiği için talihlisin, yoksa haftalarca beklemen gerekebilirdi. Ve biliyor musun? Başarıdan hoşlanıyorum. Dünyada ilerlemekten hoşlanıyorum. İnsan buna düşkün oluyor."

Kolunu omzuma atıp beni bir dizi ince yapılı beyefendi-n|n Koşucu Dünyası'nın eski sayılarını okudukları bekleme odasından geçirdi. "Üç hafta sonra görüşürüz. Bu arada ayakkabılarınızla koşabilirsiniz. Tabanlıklar olmadan yeni kabı almayın. Şimdi biraz dikkatli koşun, ne çok yavaş ne hızlı, üç hafta sonra görüşürüz."

Koridora çıktığımda Pumalar ayağımda çok hantal duruyordu. Doğrusu o güne kadar o çirkin enlerini hiç fark etmemiş olmam çok garipti. Halı kaplı koridorda asansöre kadar yürüdüm, çevreme şöyle bir baktım, sonra asansörü geçip merdiven kapısını açtım.

Morton Ayağı'nın merdiven çıkmak üzerindeki etkisi bilmiyordum. Başıma bir iş mi açacaktım yoksa?

Ama yine de şansımı denemeye karar verdim. Mur Feinsinger'in muayenehanesi dördüncü kattaydı, bu da yedi çıkmam gerektiği anlamına geliyordu. Hedefime varmadan çok önce ya ayağımda tabanlık olmadığından ya da kardiyovasküler sistemimin uzun mesafe koşusuyla henüz geliştirilmemiş olmasından soluk soluğa kalmıştım.

Nedeni her ne olursa olsun, bir iki dakika dinlenme kendimi toparlamama yetti. Kapıyı hafifçe araladım, karşı kaldırıma geçmeye çalışan bir çocuk gibi iki yanıma baktım başka bir halıyla kaplı koridordan Abel Crowe'un dairesine doğru yürüdüm.

Ayaklarımı gıdıklatmamın başka ne nedeni olabilirdi. Birkaç saat önce uyanmış, duşumu yapıp tıraş olmuştum, dilim ekmeğe böğürtlen reçeli sürüp de kahvemin olmasın beklerken Riverside Caddesi'ne yaptığım keşif seferi ve uyandıran telefonu düşünüyordum.

Biri sikkeyi istiyordu.

Eh, bu bir haber değildi. Beş sentlik bir nesnenin değeri yıllar boyunca yaklaşık olarak on milyon kat artmışsa dünyada ona kendi malı olarak bakacak insan sayısı da hiç az olmazdı. 1913 Liberty Nikelini kim istemezdi ki?

Ama bana telefon eden kişi yalnızca parayı istemiş değildi. Onu benden istemişti. Bu da, paranın Colcannon'un kasasından alındığını ve dahası onu kimin aldığını bildiğini gösterirdi.

Peki ama kimdi bu adam? Ve bunun gibi ufak bir iki şeyi nereden biliyordu?

Kahvemi fincana doldum, ekmeğimi yedim ve uzun uzun düşündüm. Dostum Abel'in yaşadığı ve öldüğü ve sikkenin -benim sikkemin!- hâlâ bulunduğu o aşılmaz kaleyi düşünüyordum. Kapıdaki o sırma şeritli cehennem zebanisini, o kapıları, mermer sütunları ve bronz plaketleri düşündüm. Üç psikiyatr, bir dişçi, bir çocuk doktoru, bir ortopedist, bir göz doktoru...

Ve birden kafamda şimşek çaktı.

Kahvaltımı tamamlayıp hemen harekete geçtim. O plaketlerdeki adlan hatırlamıyordum, hatta alıcı gözle bile bakmış değildim. O yüzden hemen bir taksiye atlayarak oraya gittim ve söz konusu yedi adı bir çırpıda belleğime nakşettim. Birkaç kapı ilerde durup unutmadan hepsini not ettikten sonra ta Broadway'e kadar yola devam ederek bir Kübalı Çinli kafeteryasında ayakta bir kahve içtim. Belki de Küba ya da Çin yemekleri iyiydi ama kahve sanki her çekirdeği öğütülmeden önce ekşimiş yağa batırılmış gibi bir tat bırakıyordu insanın ağzında,

Bir doları telefon etmek için bozdurdum. Önce psikiyatrları aradım ve üçünün de gelecek haftalarının dolu olduğunu öğrendim. Yine de sonuncusundan bir hafta sonraki Pazartesi'ye bir randevu aldım. Eğer o zamana kadar bir şey yapamamışsam nasıl olsa giderdim ve zaten o zamana kadar da bir ruh doktoruna ihtiyacım olurdu.

Sonra kalan dört ada baktım. Jared Raphaelson'u ödünç almadığım takdirde çocuk doktoruna gidemezdim ki, bunu yapmayı da hiç istemezdim. Eğer acil durum dersem dişçi beni araya alabilirdi ama bilinmeyen bir elin ağzıma girmesini ister miydim acaba? Aslında benim Dünyanın En iyi Dişçisi Craig Sheldrake'de yaşamboyu bedava diş bakımına hakkım vardı ve daha iki hafta önce kendisini ziyaret ederek dişlerimi temizletmiştim. Ağzımın bir dişçinin bakımına gereği yoktu ve o sırada bunu denemek de istemiyordum,

En iyisi göz doktoru gibi görünüyordu. Bir göz muayehanesi uzun da sürmezdi. Ama kilit açmayı bir çocuk oyunu olmaktan uzaklaştıracağı için gözüme ilaç damlatmamasına dikkat etmeliydim. Zaten gözlerime bir baktırmak istemiyor muydum? Hiç gözlüğe ihtiyacım yoksa da, son zamanlarda kitaplara gözümden uzaklaştırarak bakmıyor muydum? Üstelik gözleri bir kere muayene ettirmenin önemli olduğunu....

Telefon ettim ve doktorun gelecek hafta Pazartesi'ye kadar Bahamalar da olduğunu öğrendim.

Bunun üzerine Murray Feinsinger'in muayenehanesi! aradım ve bir ortopedistten ne söyleyerek randevu alınabileceğini düşünürken Bronx aksanlı (daha sonra kızıl saçlı olduğunu da öğrenecektim) genç bir kadın sorunumun ne olduğunu sordu.

"Ayaklarım" dedim.

"Koşucu musunuz, dansçı mı?"

Dansçılar dansçılara benzerdi, koşucular da herkese. Bütün iş terlemek ve garip ayakkabılar giymekti.

"Koşucu" dedim, kız da randevumu verdi.

Bunun üzerine eve giderek Pumalarımı giydim, Cara telefon ederek doktora gideceğim için yemekte görüşemeyeceğimizi söyledim. Ne doktoru olduğunu bilmek istedi, ben ayaklarımda ne olduğunu soracak korkusuyla ortopedist yerine göz doktoru dedim. O sırada Morton Ayağı ile kondromaları hakkında henüz bir bilgim yoktu. Gözlerimden ne şikâyetim olduğunu sorunca da, çok okuduğum zaman başımın ağrıdığını söyledim, o da tatmin olmuş göründü.

Geceyarısı gelen telefondan söz etmedim.

Saat biri çeyrek gece Feinsinger'deki randevuma gittim. Kapıcı beklendiğimden emin olmak için aşağıdan telefon etti, asansörcü de doğru kapıdan içeri girdiğimi görene kadar asansörün önünde oyalandı. Ve işte şimdi de otuz dolardan olmuştum ve çok geniş ayakkabılar içinde ayaklarımın çok dar olduğunu hissediyordum. Belki de çocuk doktoruna gitmem daha olurdu. Yaşım konusunda yalan söyleyebilirdim.

Kulağımı Abel'in kapısına dayayıp dikkatle dinledim ve herhangi bir ses işitmedim. Kapıdaki zilin düğmesine bastım, daireden boğuk bir çınlama duyuldu. Ama ona tepki olarak başka bir ses duyulmadı, kapıyı sertçe vurmam da bir karşılık getirmedi Bunun üzerine derin bir soluk aldım, cebimden meslek aletlerimi çıkardım ve kapıyı açtım.

Kulağa geldiği kadar kolay olmuştu. Polis kapıya yetkili emniyet mensuplarından başkalarının girmesini yasaklayan bir yafta yapıştırmıştı ama belki de binanın güvenliği öylesine aşılmaz göründüğünden daireyi başka bir biçimde mühürlemeyi falan akıl etmemişti. Abel'in polis kilidini maymuncukla açmak yerine matkapla delen çilingir de kapıda yalnızca normal kilidi bırakmıştı. Bu bir Segal'di, yani kapıyı kapattığınızda hem devreye giren yaylı dili hem de anahtarla çevirdiğiniz bir sürgüsü vardı. Anahtarlar herhalde polisteydi - kapıcıdan ya da bina yöneticisinden almış olacaklardı- ancak son çıkan kişi anahtarı kullanmamıştı ve kapıyı yalnızca yaylı dil tutuyordu, Sonuçta kilidi açmak o çocukların açmaması için yapılan aspirin şişesi kapaklarını açmak kadar kolay olmuştu.

İçeri girdim, kapıyı kapadım, sürgüyü de devreye sokmak için düğmesine bastım. Holde bir an duraklayıp hissettiğim aksiliğin ne olduğunu anlamaya çalıştım. Beni rahatsız eden bir şey vardı ve bunun ne olduğunu anlayamıyordum.

Canı cehenneme, dedim sonra. Holün karanlığından pencerelerden giren loş ışığın aydınlattığı oturma odasına geçtim. Sol pencere önünde yarısı parke döşeme yarısı halının üzerindeki tebeşir izi gördüm.

İzlere bakarak Abel'i bir kolu uzanmış, bir ayağı Salı gecesi benim oturduğum koltuğu gösterecek biçimde hayal edebiliyordum. O izlere bakmak istemiyordum ama gözlerimi onlardan ayıramıyordum. İçim bir garip olmuştu. Bir bakıyor, sonra başımı çeviriyor ama çok geçmeden yine bakıyordum. İzlerin kenarından geçerek pencereye yürüdüm ve baktım.

O anda holde beni neyin rahatsız ettiğini fark ettim, bir şey bir eksiklikti, tıpkı Sherlock Holmes'in gece köpeğin havlamasını duymadığını söylediğinde olduğu gibi.

Heyecan yoktu. Davetsiz bir yere girdiğimde insanın damarlarında bir kıpırtı yaratan o duygu yoktu. Buraya bir hırsız olarak gelmiş, kendi zekâm ve becerilerimle içeri girmiştim ama ne bir başarı hissi vardı içimde ne de bir beklenti.

Çünkü burası eski bir dostumun eviydi ve kendisi kısa bir süre önce burada ölmüştü. Bu da oraya girişin vereceği zevki alıp götürmüştü.

Uzaklardaki New Jersey'e baktım. İçeri girdiğimden bu yana geçen birkaç dakika içinde gökyüzü kararmıştı. Yağmur yağacak gibiydi. Dün gece ayın çevresindeki sis belki de bunu haber veriyordu.

Beni rahatsız eden şeyi anlayınca kendimi biraz daha iyi hissettim. Artık onu unutabilir ve ölüyü soyma işine başlayabilirdim.

Aslında yaptığım bu değildi elbette. Ben yalnızca bana ait olan bir şeyi almaya kararlıydım. Sikkenin Abel'in malı olduğu söylenemezdi; malı benden satın almış ve çalmış değildi, ödünç olarak kendisine bırakılmıştı.

Yapmam gereken tek şey onu bulmaktı. Colcannon'un evine bizden önce girenlerin yöntemini taklit edebilirdim. Bir yeri aramanın en iyi yolu eline geçeni kontrol edip yere fırlatmaktı. Ama birinin avlanmaya geldiğini gösterirdi. Bunun ne anlamı olabilirdi? Buna aldırış etmesem de ben doğuştan tertipli bir insandım ve ölmüş bir dostumun evinin kutsallığını bozmak hiç hoşuma gitmezdi.

Abel çok düzenliydi. Her şeyin bir yeri vardı ve her şey yerindeydi. Ben de aldığımı aldığım yere bırakmaya dikkat ettim.

Bu da işimi anlatılmayacak derecede güçleştiriyordu. Önce insanların nesneleri sakladıkları normal yerlere baktım. Ama sifonun içinde sudan, un tenekesinin içinde undan, banyo duvarından söktüğüm havlu asacağı boruların içinde havadan başka bir şey yoktu. Çekmeceleri çekip

altlarına ya da arkalarına yapıştırılmış bir şey var mı diye baktım. Dolapları tek tek arayıp elbiselerin ceplerini yokladım, ellerimi ayakkabıların ve çizmelerin içlerine soktum.

O odalarda nereleri aradığımı sıralayarak sayfaları doldurabilirim ama bunun ne yaran olur ki? Bulamadığım üç şey filozof taşı, Kutsal Kupa ve altın posttu. Dördüncüsü de Colcannon V Beşliğiydi.

Ama başka ilginç şeyler buldum. Değeri bin doları aşan çeşitli dillerde kitaplar buldum. Bunları bulmak bir başarı değildi ama; kitaplar Abel Crowe'un özel kütüphanesinin eserleriydi ve raflarında duruyorlardı.

Her kitabın içine tek tek baktım ve Hobbes'un Leviathan'ının sayfaları arasında Malta ve Kıbrıs'ın on dokuzuncu yüzyıl pullarını ve Thomas Carlyle'ın Sartor Resartus'unun içinde beş yüz sterlin buldum. Üst rafta Byron ve Shelley'nin üç ciltlik Şiirleri arkasında da Sasani sikkeleri çıktı.

Yatak odasında iki telefon vardı: Biri komodinin, diğeri dolabın üstünde. Bu kadar gözüme fazla göründü. İkisi de telefon prizlerine takılıydı ama dolabın üstündeki çalışmıyordu.

Altındaki vidaları çıkarınca içinin boşaltılmış olduğunu gördüm. Yerine ellilik ve yüzlük dolarlar doldurulmuştu. 20.000 dolar kadar saydım, geride kalanlara bakınca telefonda 23.000 dolar, yakın para olduğunu tahmin ettim. Paraları bulduğum yere yerleştirip telefonun alt tablasını yerine vidaladım.

Bu size bir fikir vermiştir sanırım. Çok sayıda değerli eşya bulmuştum ki, uygar ve zengin bir çalıntı mal aracısının evinde bunların bulunması gayet doğaldı. Daha para buldum, pul ye sikke buldum, aralarında Colcannon işinin küpeleri ve saati de bulunan pek çok mücevher buldum.

Mutfakta bir parça çikolatalı pasta yedim. Shwarzerwafder pastası dediğindendi sanırım. Kara Orman pastası. Ondan ve onunla birlikte içtiğim bir bardak sütten başka Abel Crowe'un dairesinden hiçbir şey almadım.

Ama almayı düşündüm. Gerçekten esaslı bir şeyle her karşılaştığımda almaya çalıştım ama başaramadım. Aslında mantık yürütmek pek güç değildi. Bildiğim kadarıyla Abel'in mirasçısı yoktu. Bir mirasçı çıksa bile o dairede saklı malın yarısını bile göremeyecekti. Kitaplar toptan olarak bir kitapçıya satılacaktı, o da içlerindeki hazinelerin farkında bile olmadan bunları iyi bir kârla satacaktı. Puro kutusundaki saat ve küpeler içeri girecek ilk puro düşkününün malı olacaktı. 23.000 dolar ise telefonun içinde kalacaktı. Biri öldüğünde telefonlar ne olurdu? Telefon şirketi geri mi alırdı? Çalışmıyorlarsa biri onarmaya çalışır mıydı? Bunun onarmaya çalışan hayatının sürpriziyle karşılaşacaktı.

Peki, neden ben elimi uzatıp almamıştım?

Ölü soymanın benim işim olmadığını anlamıştım sanırım En azından yeni ölmüş birini. Ölü bir dostu. Aslında düşününce ölüleri soymamak için geçerli bir neden bulamıyordum. Ölüler diriler kadar aldırmazlardı soyulmaya. Yanlarında götüremedik-ten sonra malın kime gittiği umurlarında mıydı?

Ve Tanrı bilir ya, ölüler de soyulurlardı. Bunu polisler yaparlardı. Bir Bowery berduşhanesinde bir serseri öldüğünde olay yerindeki polisler ilk iş olarak buldukları nakit parayı bölüşürlerdi. Evet, ben kendime o polislerden daha yüksek bir standart tutturmuştum ama benim standartlarım da o kadar yüksek değildi hani.

Nakit parayı bırakmak güç oldu. Bir eve ya da işyerine gittiğimde bulduğum parayı hiç kaçırmam. Hatta bir yere başka bir nedenle girmiş olsam bile, refleks bir hareketle parayı cebe indiririm. Bunu düşünmem bile. Yalnızca yaparım.

Ama bu kere yapmadım. Piaget saati ve zümrüt küpeleri, almama ramak kalmıştı. Onları almakta bir meşruiyet görmüyor değildim. Ne de olsa, onları Carolyn'le ben çalmıştım.

Ama karşılığında para almıştık, değil mi? Şu halde bizim değillerdi. Onlar Abel'indi ve onun evinde kalacaklardı.

Sayfalarını karıştırdığım kitaplardan biri de bizim ona getirdiğimiz Spinoza'nın Etika'sıydı. Arayacak yer kalmayınca onu rafından indirerek sayfalarını karıştırdım. Abel yaşamının son gecesi rafta ona bir yer açmıştı. Belki de önce durup şöyle bir karıştırmış, oradan bir satır, şuradan bir paragraf okumuştu.

"Değersiz bir insan aslında evrensel bir can sıkıntısından başka bir şey olmadığı halde bir gün gelir mağrur olur, kendisinin herkesçe aranan bir kişi olduğunu sanabilir" diye okudum.

Oradan çıkarken kitabı yanımda götürdüm. Nedenini bilmiyorum. Kitap Abel'indi -ne de olsa armağan, armağandır- ama yine de onu geri almaya hakkım varmış gibi geldi.

Sanırım bir yerden eli boş çıkmaktan nefret ettiğim için.

13

Hâlâ aynı asansörcünün iş başında olmasına ve belleğinin fazla mesai yapması olasılığına " Murray Feinsinger'in katına kadar merdivenden inecektim. Ancak asansöre yaklaşırken yaşlı kadın bir baş eğmesi ve bir gülümsemeyle beni durdurdu, sırtında siyah bir kuzu derisi ceket, kollan arasında çok küçük köpek vardı. Köpek Malta türü olabilirdi. Carolyn olsa bir bakışta anlardı.

"Yağmura tutulacaksın" dedi kadın. "Git de yağmurluğunu al."

"Geç kaldım zaten" dedim.

"Benim plastik bir yağmurluğum var" dedi. "Katlanmış olarak çantamda durur hep." Omzuna asılı çantayı okşadı. Stettiner'lerin oğlusun, değil mi? Annen nasıl?"

"İyidir" dedim.

"Boğaz ağrısı geçti mi?"

"Geçti sayılır."

"Bunu duyduğuma sevindim işte." Kadın küçük köpeğin kulağının arkasını kaşıdı. ""Birkaç günlüğüne eve gelmen onun için çok iyi oldu. Burada ne kadar kalacaksın? Yalnızca haftasonu mu, yoksa daha birkaç gün uzatacak mısın?"

"Mümkün olduğu kadar kalacağım."

"Çok iyi" dedi. Asansör gelmişti, kapı açıldı. Ardından ben de bindim. Aynı asansörcü vardı ama gözlerinde beni tanıdığını gösteren bir bakış yoktu. "Beni hatırlamamışsınızdır" dedi kadın. "11-J'deki Bayan Pomerance'ım."

"Sizi hatırlıyorum elbette, Bayan Pomerance."

"Anneniz daha iyi demek? Onunla en son konuştuğumu hatırlıyorum. Kardeşini duyduğumda çok üzülmüştüm. Dayınız yani."

Ne olmuştu dayıma? "Eh, böyle şeyler olur" dedim.

"Kalbiydi, değil mi?"

"Evet."

"Bakın, öyle bir ölüm en kötüsü değildir. Komşumuzu duymuşsunuzdur. 11 -D'deki Bay Crowe'u? "

"Evet. Daha geçen gündü, değil mi?"

"Önceki gün diyorlar. Hakkında ne diyorlar biliyor musunuz? Hırsızlardan mal alırmış. Gazeteler yazdı. Bu binada ve kooperatiften sonra? Hırsızlardan mal alan biri? Ve sonra da başına vurularak öldürülsün."

"Korkunç bir şey."

Zemin kata varmıştık. Lobiden birlikte geçtik. Kapıdan çıkmadan köpeğin boynuna kayışını geçirdi, sonra çantasından plastik bir yağmurluk çıkardı. "Bunu kolumda taşıyacağım" dedi. "Yağmur başlayınca aramak zahmetine girmem. O Bay Crowe... insan düşünüyor da. İyi bir adamdı, asansörde karşılaştığımızda hep hoş bir iki şey söylerdi. Kötü biri de olsa, iyi bir komşuydu."

Kapıcının yanından geçtik, tentenin altında durakladık. Köpek kayışını çekiştirip parka doğru batıya gitmek istiyordu. Ben de doğuya gitmeye can atıyordum.

Kent merkezine gitmenin bir anlamı yoktu. Abel'in dairesinden çıktığımda dükkânın kapanma saati gelmişti zaten. Kolumun altında Spinoza ile ıslanmak istemediğimden Broadway'de otobüse bindim. Yetmiş ikinci Sokak'ta inip eve yürürken yağmur henüz başlamamıştı.

Posta kutumda faturalar ve broşürler dışında bir şey yoktu. Hepsini yukarı taşıdım, bana bir şey satmak isteyenleri attım, paralarını isteyenlerden gelenleri sıraya dizdim. Spinoza'yı da rafa Wordsworth'un yanına yerleştirdim.

Carolyn'in evini aradım. Telefon açılmadı. Galerisi'ni aradım, Jared annesinin dışarda olduğunu Fino Fabrikası'nı arayınca karşıma Carolyn'in telesekreteri çıktı. Mesaj bırakmadım.

Telefonu kapayıp da daha üç adım atmadan bir kere daha çaldı. Açıp alo dedim. İkinci kere alo diyecekken kapandı.

Yanlış numara. Ya da bir gece önce arayan adam. Ya, aslında bu gece benimle konuşmak istemediğine son anda karar veren bir hanım dostum. Ya da yalnızca evde olduğumdan emin olmak isteyen biri.

Ya da bunlardan hiçbiri.

Bir şemsiye alarak kapıya yollandım. Telefon çaldı. Dışarı çıktım, kapıyı arkamdan kilitledim. Zil sesi beni koridor boyunca izledi.

Bir blok ilerde Broadway'de koca bir tabak spagetti ile zeytinyağlı ve sirkeli büyük bir tabak salata yedim. Abel'in evinde sabah yediğim pasta dışında kahvaltıdan beri ağzıma birşey girmiş değildi. Açtım, öfkeliydim, yalnızdım ve yorgundum ve anda bunlardan ancak birincisi için bir şeyler yapabilirdim. Daha sonra küçük bir pasta ile mürekkebi andıran ve herbirine bir damla aniset atılmış dört küçük fincan espresso içtim. Oradan çıktığımda kafein damarlarımda dolaşmaya başlamıştı ve neye kızdığımı hatırlamak güçleşiyordu. Hâlâ yalnızdım ama böyle idare edebileceğimi hissediyordum.

Eve yağmur altında yürüdüm ve çevresinde bulut olup olmadığını ayı göremediğim için kestiremedim. Apartmanıma gelince genellikle asık yüzlü olan Armand beni adımı söyleyerek karşıladı. Daha önce geldiğimde ve sonra lokantaya gitmek için çıktığımda görmezlikten gelmeyi başarmıştı oysa. Onunla çok esaslı bir ikili oluştururlar ve. biri diğerinden daha uyup tur; geceyarısından sabah sekize kadar çalışan üçüncü kapıcı Felix ise insan içine ayık çıkmamak için yemin etmiş gibidir. Bu altı haftalık temel eğitim için Abel'in apartmanına gönderilmelidir doğrusu.

Holden geçerken çiçek desenli koltuktan bir kadın kalktı. Otuz yaşlarında olmalıydı. Kapkara saçları omuzlarının iki santim altına dökülmüştü. Yüzü tersine bir üçgendi, küçük ağzının altındaki çenesi sivriydi. Dudakları koyu kırmızı ruja boyanmış, gözlerinin altına kalın far çekilmişti, kirpikleri eğer gerekse büyümelerine bol miktarda kimyasal gübreyle yardımcı olmuş olmalıydı.

"Bay Rhodenbarr? Sizinle görüşmem gerek" dedi.

Eh, Armand'ın beni karşılamasının nedeni şimdi anlaşılmıştı. Böylece aklınca beni işaret etmiş oluyordu. Bu hizmeti için iyi bir karşılık aldığını umdum, çünkü o anda Noel listemden silinmeyi başarmıştı.

"Evet" dedim.

"Önemli bir konu. Yukarı çıkmamız mümkün mü? Size yani?"

O olmayacak kirpiklerini kırpıştırdı sonra. Kirpiklerin üstünde Tann'nın kendisine verdiği kaşların yerine iki daracık çizgi vardı.

Yeniyetme bir karikatüristin ateşli kalemiyle yorumlanan bir mazohist düşüydü kadın. Bilekten kayışlı siyah yüksek ökçeli ayakkabılar. Vücuduna boya gibi yapışmış ıslak görünüşlü vinil pantolon.

Parlak sentetik bir kumaştan, bir anlığına insanların memeli olduklarını bile unutturacak darlıkta kan kırmızısı bir bluz.

Katlanmış bir kırmızı siyah şemsiye. Siyah bir vinil çanta. Altın küpeler. Colcannon'dan aldığımız ve Abel'e sattığımız zümrütler doğrusu o küçük kulak memelerinden çok hoş sarardı, diye düşündüm ve gidip onları almama izin verir mi diye merak ettim.

"Benim evime" dedim.

"Çıkabilir miyiz?"

"Neden olmasın?"

Asansörün darlığında parfümünün bütün etkisini yedim. Epey misk, biraz patchouli vardı ve etkisi aynı anda hem erotik hem ucuzdu. Onun parfüm sürünmediğini öyle bir kokuyla doğduğunu düşünmekten kendimi alamadım.

Asansör benim katıma varmıştı. Kapı açıldı. Daracık koridordan yürürken komşularımın gözlerini kapılarının dikiz deliklerine dayamış, hırsızın gece için ne getirdiğini görmeye çalıştıklarını görür gibi oldum. Bayan Hesch'in kapısı önünden geçerken beni kınarcasına tssst-tsst dediğini duydum sanki.

Asansörde konuşmamıştık, koridorda da konuşmadık Kapımı anahtarsız açarak bir gösteriş yapmak istediysem de kendime hâkim olup kilitlerimi teker teker anahtarlarıyla açtım içerde lambaları yakarken Denise'in ziyaretinden sonra çarşafları değiştirmiş olmayı istedim. Hoş, konuğum yakın zamandı bir kadının yattığı yatakta yuvarlanmaya itiraz edecek birine benzemiyordu ama...

"Bir içki?" dedim. "Size ne verebilirim?"

"Hiç" dedi.

"Bir fincan kahve? Çay, nane çayı?"

Başını salladı.

"Eh, oturalım o halde. Rahatınıza bakın. Adınızı da bilmiyorum henüz."

Kendimi pek kibar hissetmiyordum ama yapabileceğim bir şey yoktu. Kadın işini biliyordu ve karşı konulmazlığının farkındaydı ve ben hayatım boyunca bu kadar ateşlendiğimi bilmiyordum. Yere yatıp halıyı çiğnememek için kendimi güç tutuyordum.

Kadın oturmadı, adını da söylemedi. Yüzü bir an bulandı, bakışlarını indirip elini çantasına soktu.

Eli çantadan çıktığında avcunda bir tabanca vardı.

"Seni orospu çocuğu!" dedi. "Olduğun yerde kal, beynini dağıtırım."

Olduğum yerde kaldım, o da olduğu yerde kaldı. Kadın ve tabanca da yerinden kıpırdamadı. Elinde, doğruca üstüme çevrili ve pek de titriyor denilemezdi. Büyük bir topa benziyor değildi. Romandaki detektiflere yöneltilen tabancalar hep topa benzerler ve namlularında deliklerin mağaraları andırdığı söylenir. Bu tabanca kesinlikle küçüktü, kadının küçük eline sığacak boyda. Şimdi dikkat edince elinin de çok biçimli olduğunu görüyordum, tırnakları bluzunun ve dudaklarının rengine boyanmıştı. Ve tabanca da doğal olarak siyahtı. Beş santimlik bir namlusu olan siyah bir otomatik. Bu kadının her şeyi siyah ve kırmızıydı. Hiç kuşkum yok, en sevdiği kuşlar da kızıl kanatlı karga ile kızıl ispinoz olmalıydı. En sevdiği yazar da mutlaka Stendhal'di.

Telefon çaldı. Gözleri telefona kaydı, sonra bana çevrildi. "Açsam iyi olur" dedim.

"Kıpırdarsan ateş ederim."

"Ama önemli biri olabilir. Televizyondaki Aç Telefonu Kap Doları programı olabilir."

Hayal mi görüyordum yoksa parmağı tetiğe hafifçe bastırmış mıydı? Telefon çalmaya devam etti. Kadının telefona bakma hevesi geçmişti, benimse tabancadan başka bir yere bakacak halim yoktu.

Tabancalardan hiç hoşlanmam. Yalnızca insanları öldürmek için tasarlanmış kurnaz ve küçük makinelerdir ve ben bu amaçtan nefret

ederim. Tabancalardan kaçınmak için elimden geleni yaptığımdan onlar hakkında fazla bir bilgiye de sahip değilim. Revolverlerin Rus ruleti oynamaya uygun silindirleri olcunu bilirim. Oysa konuğumun elindeki otomatik tipler genellikle emniyet mandallı olarak üretilirler. Emniyet mandalı kapalı olduğu zaman insan tetiğe tabancayı ateşlemeye yetecek derecede basamaz.

Namlunun arkasına doğru emniyet mandalı olabilecek bir şey görüyordum. Ve tabancaya alışkın olmayanların kimi zaman emniyeti açmayı unuttuklarını bilecek kadar da o konuda okumuşluğum vardı. Mandalın itili olup olmadığını anlayabilsem.

"Doludur" dedi. "Eğer merak ediyorsan."

"Merak etmiyordum."

"Bir şeyi merak ettin ama." Sonra, "Ha" dedi. Emniyet mandalını başparmağıyla itti. "Tamam işte. Sakın bir şey yapmaya kalkayım deme, tamam mı?"

"Elbette. Onu başka bir yere çevirseniz..."

"Başka bir yere ateş etmek istemiyorum. Ben seni vurabilmek istiyorum."

"Öyle konuşmasanız" dedim. Telefon sesi kesilmişti. "Sizi tanımıyorum bile. Adınızı bile bilmiyorum."

"Ne fark eder ki?"

"Ben yalnızca..."

"Adım Marilyn."

"Bu da bir adımdır." En sevimli gülümsememle yüzüne baktım. "Ben de Bernie."

"Kim olduğunu biliyorum. Sen hâlâ benim kim olduğumu bilmiyorsun, değil mi?"

"Marilyn'sin."

"Marilyn Margate."

"Artist mi?"

"Ne artisti?"

Omuzlarımı silktim. "Bilmem. Adınızı sanki bilmem gerekir gibi söylediniz. Tanımadım oysa. Yanlış bir Bernard Rhodenbarr'a gelmiş olamaz mısınız? Bunun pek sıradan bir ad olmadığını biliyorum ama birden fazla da olabilir. Benim adım Bernard Grimes Rhodenbarr'dır. Grimes annemin kızlık soyadıydı, Nouvier ya da Flanders gibi..."

"Seni orospu çocuğu."

"Yanlış bir şey mi söyledim?"

"Seni namussuz. Bouvier. Flanders. Wanda'yı sen öldürdün." Bu kere hayal görmemiştim, parmağı tetiğe biraz daha bastırmıştı. Ve tabanca giderek topa benzemekteydi.

"Bakın" dedim "Büyük bir yanlışlık yapıyorsunuz. Ben hayatımda insan öldürmüş değilim. Karınca bile ezemem ben. Ben Gandi'ye şiddet karşıtı olmayı öğreten kişiyim. Benimle kıyaslanınca Albert Schweitzer kudurmuş bir katildi. Ben..."

"Kes sesini."

Sesimi kestim.

"Benim kim olduğumu bilmiyorsun, değil mi?" dedi. "Soyadımdan anlarsın sanmıştım. Tavşan Margate kardeşimdir."

"Tavşan Margate."

"Evet."

"Onun da kim olduğunu bilmiyorum ki."

"George Edward Margate ama ona herkes Tavşan der. Bu öğleden sonra tutukladılar, hırsızlık ve cinayetle suçladılar. Salı gecesi Wanda'yı öldürdüğünü iddia ediyorlar. Benim kardeşim kimseyi öldürmedi."

"Ben de. Bak..."

"Kes sesini. Onu ya sen öldürdün ya da kimin öldürdüğünü biliyorsun. Küçük kardeşimi işlemediği bir cinayetten tutuklatacak göz var mı bende? Ya suçunu itiraf edeceksin, ya da seni gebertirim."

Telefon bir daha çaldı. Kadın bu kere dönüp bakmadı bile; ben de acaba kim diye düşünme dışında fazla üst durmadım. Birkaç dakika önce arayan kişi miydi acaba? yemeğe çıktığımda çaldığı zaman arayan kişi mi? Telefonu yüzüme kapatan mıydı , yoksa bir gece önce arayıp da sikkeyi isteyen mi? Yoksa hiçbiri mi?

Sonunda pek de önemli olmadığına karar verdim zaten bir süre sonra da kesildi.

"George Edward Margate" dedim. "Tavşan Margate. Demek sen Tavşan'ın ablası Marilyn'sin?"

"Şu halde onu tanıyorsun!"

"Hayır. Bu geceye kadar adını duymamıştım. Ama kim olduğunu biliyorum..Salı gecesi Colcannon'un evini ve radyoyu açık bırakan kişi."

"Sen oradaydın. Şimdi itiraf ettin işte."

"Tavşan da oradaydı. Değil mi?"

"Bu soruları neden soruyorsun? Sen polis değilsin."

"Değilim. Ama katil de değilim. Ben Salı gecesi kimseyi öldürmedim. Kardeşin de öldürmedi."

"O yapmadı mı diyorsun?"

"Evet. O öldürmedi. Ama evi soydu, değil mi? odasındaki tavan penceresinden girdi. Tek başına mıydı?"

"Hayır. Dur bir dakika. Sen bana soru soramazsın, ne onun orada olduğunu söylemek zorundayım ne de yanında başkası olduğunu."

"Senin hiçbir şey söylemene gerek yok, Marilyn. Tavşan kimseyi öldürmedi." Derin bir soluk aldım. İnsanın silahını elinden alan dürüstlüğün tam zamanıymış gibi görünüyordu. "Tavşan ile arkadaşı gittikten sonra ben geldim oraya. Onlar evi soyarken Colcannon'lar gelmemişlerdi. Ben oradayken de gelmişlerdi."

"Bunu kanıtlayamazsın."

"Orada olduğumu da kimse kanıtlayamaz. Ve Colcannon'larla karşılaşmadığımı kanıtlayabilirim. Herbert Colcannon geçen gün tek taraflı bir aynadan bana baktı ve teşhis edemedi."

Kadın ağır ağır başını salladı. "Öyle dedilerdi; Rhodenbarr adında bir zanlı olduğunu ama Colcannon onu daha önce hiç görmediği için temize çıktığını söylediler. Ama adam Tavşan'ı teşhis etti ve Tavşan'ı da daha önce hiç görmemişti; ben de bunun bir yanlışlık olduğunu ya da birilerine para yedirdiğini düşündüm. Ne düşündüğümü bilemiyorum. Tek bildiğim kardeşimin başının yapmadığı bir iş yüzünden belaya girdiğiydi, bu işi yapanı bulduğum takdirde..."

"O kişi ben değilim, Marilyn."

"Kim öyleyse?"

"Bilmiyorum."

"Ben de bilmiyorum ve..." Birden susup sanki oraya nasıl geldiğini merak edermiş gibi elindeki tabancaya baktı. "Doludur" dedi.

"Tahmin etmiştim.".

"Seni az daha vuracaktım. Öldürmek istiyordum. Sanki seni öldürmek Tavşan'ın dertlerini çözümlermiş gibi."

"Doğru. Bak..."

Tak tak tak!

Bu kere kapıyı kimin vurduğu konusunda hiç kuşkum yoktu. Parmağımı dudaklarıma götürerek Marilyn'e susmasını işaret ettim, sonra ağzımı altın küpesine yaklaştırarak, "Polis" diye fısıldadım. Tuvaletin kapısını gösterdim. Kadın soru sorarak zaman kaybetmedi. Tabancası elinde olduğu halde tuvalete koşarken en son davetsiz konuğum kapıyı tekrar yumrukladı.

Kim olduğunu sordum. "Kim olduğunu tahmin ettiğin kişi. Bern. Aç kapıyı!".

Kilitleri açıp Ray Kirschmann'ı içeri buyur ettim. Üzerindeki dünkü elbisesi vardı ve elbise şimdi ıslaktı. "Yağmur" diyerek şapkasını çıkartıp kenarında birikmiş olan suyu yere boşalttı.

"Teşekkür ederim" dedim. .
"Ne?"
"Parkelerin kuruması diye bir sorunum vardı. Biri gelse de biraz sulasa diye düşünüyordum. Ray, bir kere olsun önceden bir haber versen."
"Vermek istedim. Telefon meşguldü."
"Çok garip. Ben konuşmuyordum." Belki de başkası aradığı sırada aramıştı o da. "Seni hangi rüzgâr attı buralara?"
"Yüreğimin iyiliği" dedi. "Bugünlerde sana iyilikten başka bir şey yaptığım yok. İki kere arabayla dükkânına götürdüm, Gece evine uğrayıp Colcannon işinde temize çıktığını bildirdim, İşi yapanlardan birini yakaladılar."
"Sahi mi?"
Başını salladı. "George Margate adında biri. Genç ama epey uzun bir sabıka listesi var. Haneye tecavüzden iki üç kene tutuklanmış. Bundan önce kimseye el sürmemiş ama gençleri bilirsin. Dengeli insanlar değillerdir. Belki de ortağı şiddetten hoşlanıyordu, belki uyuşturucu almışlardı. Buzdolabında marihuana bulduk."
"Katil bitki."
"Öyle. Ama onun başını belaya sokacak olan marihuana değil. Kırkıncı Sokak'ta iki odası var. Doğup büyüdüğü yerden iki blok ötede. Cehennem Mutfağı ama insanlar orasının ayak takımının yaşadığı yer olduğunu unutsunlar diye adı artık Clinton oldu. Odalarda Colcannon'un evinden çalınan malları bulduk. On iki kişilik gümüş çatal bıçak takımı, bir o kadar çanak çömlek. Bir servet eder."
"Bir zamanlar çalmaya değmezdi" diye özlemle içimi çektim. "Onsu bir dolar yirmi dokuzdan kırk dolara çıktı sonra. Ben altının bile o kadar etmediği günleri hatırlıyorum."

"Evet. Kürk de bulduk. Yere kadar bir vizon manto, sansar bir ceket, hatırlamadığım bir parça daha. Colcannon'dan aldığınız listenin tamamı, kürkçülerin etiketlerine kadar. Ve Colconnon'un kayıp olarak bildirdiklerinin yarısı ve bildirmedikleri. Ortağıyla yarı yarıya paylaştıklarını tahmin ediyoruz."
"Ortağı kimmiş?"
"Henüz bilmiyoruz. Cezasının ancak onu söylediği takdirde azalacağını anlayacağı anı bekliyoruz. Şu anda gördüğün her cezaevi filmindeki James Cagney'i oynamakla meşgul."
"Onu nasıl buldunuz, Ray?"
"Her zamanki gibi. Biri ihbar etti. Belki barlarda övünüp duruyordu ya da ortalığa para saçıyordu. Biri iki iki daha dört eder dedi ve gelip bize haber verdi. Onun oturduğu yerde üç kişiden biri muhbirdir ve Colcannon'un evi de oraya yakındı."
"Bunları söylemek için gelmene çok teşekkür ederim Ray" dedim. "Sana minnettarım."
"Aslında geçen gün geldiğim nedenle geldim yine. Tuvaletini kullanmak istiyorum."
"Bozuk."
"Sahi mi?" Tuvalete doğru yürümeye devam etti. "Bu gibi şeyler kimi zaman kendiliklerinden düzelirler, biliyor muydun? Olmazsa ben onarırım. Amcam tesisatçıydı, bana bir iki şey öğretmişti."
Kadın kapıyı kilitlemiş miydi? Soluğumu tutarak yoklamasını bekledim. Kilitliydi.
"Kapı sıkışmış" dedi. "Havadan olmalı."
"Evet, o da var ya. Senin gibi emekli bir hırsız bu kapıyı açar artık, Bern."
"İnsan becerisini kaybediyor."
"Ne kadar da doğru." Tuvaletten pencereye yürüyerek dışarı baktı. "Buradan Ticaret Merkezi görülür herhalde. Hava iyi olursa yani."
"Doğru, görünüyor."

"Ve Abel Crowe da penceresinden Jersey'i seyrederdi. Bütün haydutlar en esaslı manzaraya sahip oluyorlar. Benim penceremden yalnızca Bayan Houlihan'ın çamaşır ipinin çekimini görüyorum. Ne yapmak istiyorum biliyor musun Bern? Colcannon ile Crowe'u birbirlerine bağlamak istiyorum. Crowe işi için bir ipucu yok elimizde. Kimsenin bir bildiği yok."

"Tavşan, Abel hakkında ne biliyor?" Tanrım, neden bu adı kullanmıştım ki?

"Tavşan mı?" Ray'in kaşları çatıldı, gözlerini kırpıştırdı. "Sana onun Cagney'i oynadığını söyledim ya. Adını duyduğunu sanmıyorum, ama bir ortağı var. Kim olduğunu bilmiyorsak da."

"Ee?"

"Senden öğrenmek istediğim şu, Bern: Biri Abel Crove'a gümüş takım ya da mücevher satmaya çalışır mıydı?"

Düşündüm ya da düşünür gibi davrandım. "Abel asla kürk almazdı" dedim. "Pul, sikke ve mücevher onun iş alanına giren şeylerdi. Gümüşe gelince, eğer elime bir Revere maşrabası geçirdiğim takdirde birkaç kişinin yanında Abel'e de başvurabilirdim. Ama öyle çatal bıçak gibi şeylerle asla ilgilenmezdi Tabii, gümüşün fiyatı arttıktan sonra farklı olabilir ama aklı başında birinin onları elden çıkarmak için aracıya ihtiyacı yoktur ki O gümüş eriten yerlere gidip kiloyla satarsın. Hayır, Abel'in o tür gümüşle ilgilenmiş olabileceğini hiç sanmam."

"Ben de öyle düşünüyordum. Tuvalette kim var, Bern?"

"Greta Garbo."

"Yalnız kalmak istedi, ha?"

"Bana öyle dedi."

"Eh, böyle bir konuda yalan söyleyeceğini sanmam. Sen de söylemezsin zaten. Geçen gece burada olan kadın değil bu. Kültablarında izmarit yok. Ve parfümü değişik. Geçen geceki koku değil bu."

"Saat epey geç oldu, Ray."

"Doğru. Hiç erken olmaz, değil mi? Colcannon'un kasasından ne aldın, Bern?"

'Kasayı açmadım ki, bir şey almış olayım."

"Kasada olan bir iki şeyi saydı Colcannon. Bir saat ve birkaç parça mücevher. Küpeydi galiba. Margate'in evinde bulamadık onları. Ama Riverside Caddesi'nde bulsak epey komik olurdu, değil mi?"

"Ne demek istediğini anlamıyorum."

"Bern, doğrusunu istersen çoğunlukla ben de ne dediğimin farkında değilim. Yalnızca orayı burayı yokluyor, kendime bir yol açmaya çalışıyorum. Yapboz oyunu oynar gibi, parçalan-alıp uyacak mı diye oraya buraya sokuşturuyorum işte."

"Çok ilginç olmalı."

"Öyle. Margate'i nereden tanıyorsun?"

"Tanımıyorum. O iki parça birbirine uymadı."

"Öyle mi? Bense uyduğuna yemin edebilirim. Öyleyse ona Tavşan dediklerini nereden biliyordun?"

"Sen öyle dedin ya, Ray."

"Sanmıyorum. Ben ondan George diye söz ettim sanıyorum."

"Haklısın, ilk keresinde öyleydi, ama sonra Tavşan dedin."

Ray başını salladı. "Hiç sanmıyorum. Aksine senin Tavşan deyip demeyeceğini görmek için özellikle Tavşan dememiştim."

"Dilin sürçmüş olmalı."

"Birininkinin sürçtüğü kesin." Ray başından şapkasını çıkardı, kenarını düzeltip yine başına yerleştirdi. "Eh, artık eve gitsem iyi olacak. Hanımı tuvaletten çıkarabilirsin, Bern. Bu çağda neden utandığını merak ettim doğrusu. Ama polisin kusuruna bakılmaz, biz her şeyi merak ederiz zaten." İçini çekti. "En güzel manzaralar hırsızların ve çalıntı mal alanların. Ve de kadın. Benim tuvaletimde ancak karımı bulursun. Pencereden baktığımda da Bayan Houlihan'ın çamaşırlarını

değilse kendisini görürüm ki, ikisi arasında bir seçim yapmak gerekirse çamaşırları tercih ederim. Hoş bir şey değil, senin anlayacağın."
"Tahmin edebiliyorum."
"Bundan hiç kuşkum yoktu. Bern, Colcannon işinde zarar görmeni istemem doğrusu. Eğer Tavşan'ı ele geçirmiş isek sen neden aynı iş için yatasın, değil mi?"
Yanıt vermedim.
"Ve eğer zahmetime karşılık bir şeyler elde edebilirsen gördüğüm bazı şeyleri unutabilirim. Bilmem anlatabildim m Bern?"
Gayet iyi anlatmıştı.

Ray gittikten sonra kapıyı kilitledim. Uzun bir süre kapının ardında durduktan sonra bütün kilitleri açarak, kapıyı ardına kadar açtım ve koridorun iki ucuna baktım. Eğer bir köşe ardına saklanmak kurnazlığını göstermemişse, gitmişti.
Kapıyı yeniden kilitleyerek tuvalet kapısına gittim, Marilyn'e çıkabileceğini söyledim.
Konuşmaların çoğunu duymuştu. Biraz daha konuştu! ve sonunda Wanda Colcannon'un ölümüyle hiçbir ilgimin olmadığına inanmış göründü. Ama Tavşan'ın da cinayeti işlemediğini biliyor ve kardeşini bu suçlamadan kurtarmak istiyordur
"Ya ortağı?" dedim. "Tavşan kaç kişiyle çalışırdı?"
"Yalnızca bir kişiyle."
"Onun kim olduğunu biliyor musun?"
"Adını söylemem doğru olur mu, bilemiyorum."
"Ben kimseye söyleyecek değilim. Polis de artık kim olduğunu öğrenmiştir."
"Tavşan gammazlık yapmaz."
"Yapabilir" dedim. "Çoğu insan bir süre sonra gammazlık yapacaktır. Ama Tavşan çok dirençli biri bile olsa, polis ötekini , Tavşan'ı yakaladığı gibi yakalayacaktır. Çevresinden biri iki ile ikinin dört olduğunu hesaplayıp polise ihbar edecektir."
"Sen kim olduğunu neden bilmek istiyorsun?"
"Tavşan'dan ayrıldıktan sonra kendi başına dönüp kasayı açmayı bir daha denemiş olabilir. Ya da üçüncü bir kişiyle."
"Ya." Parmağını çenesine dayadı. Gözlerinin o kadar makyaja hiç de ihtiyacı olmadığını gördüm. Makyajsız da çok iriydiler. "Harlan'ın bunu yapacağını sanmam" dedi.
"Harlan mı?"
"Harlan Reese. İşi birlikte yaptılar. Harlan eğer geri dönmüşse... Hayır, Tavşan'a söylemeden böyle bir şey yapmazdı."
"Belki birlikte dönmüşlerdi."
"Sen hâlâ kadını Tavşan'ın öldürdüğüne inanıyorsun."
"Öyle bir şey söylemedim. Ama Harlan'ın ne yaptığını nereden bilebilirsin?"
"Tavşan bir daha dönmedi oraya. Bundan eminim."
Fazla üstelemedim: Carolyn ile düşündüğümüz Üçüncü Hırsız kuramı üzerinde biraz konuştuk. Ganimet peşinde çatı çatı dolaşan bir grup kırık tavan penceresini görüp içeri giriyorlar ve bir cinayet işliyorlardı.
Daha önce buna inanmıştım. Ama şimdi doğrusu pek inanasım gelmiyordu.
Ray, yanlış nedenlerle de olsa, haklıydı, iki cinayetin birbirleriyle ilişkisi vardı. Ve Tavşan Margate'in cinayet suçlamasından kurtulması ancak gerçek katilin yakalanmasıyla mümkündü. Ve bunu yapacak olan polis değildi. Onlar gerçek katili yakaladıklarına inandıklarından başkasını neden arasınlardı ki?
Tavşan paçasını kurtarmazsa benim başım dertteydi. Tavşan'ın ablası kardeşinden sonra benim Colcannon'un evin girdiğimi biliyordu ve Ray, Tavşan'ın adını bildiğimi biliyordu. Ray benimle Colcannon ve benimle

Crowe arasında bir bağlantı olduğunu akıl ettiğinde kuşkuları konusunda bir şeyler yapardı.

Bir kere, Abel'in evini benim kadar dikkatli arardı ve telefondaki paralarla kitapların içindeki pulları belki bulamazdı ama puroların altındaki saati ve küpeleri bulurdu. Onları bulunca da evde yeni bir parmak izi araştırması başlatırdı.

O zaman başım belada olurdu işte. Abel'in cesedi bulunduktan sonra parmak izlerini almışlardı. O nedenle son gidişimde lastik eldiven giymemiş, hatta böyle bir şeyi düşünmemiştim bile. Ve şimdi izlerim evin her yanındaydı ve bu da Abe öldürüldükten sonra o eve girdiğimi kanıtlardı ki, bunu nasıl açıklardım?

Telefonu açıp Carolyn'i aradım. Yanıt yoktu. Denise' aradım ve Jared'den henüz eve dönmediğini öğrendim. Telefonlarda ciddi bir aksaklık vardı: İnsanlar beni arıyorlardı ve ben insanları arıyordum ama kimseyle konuşamıyordum.

246-4200'ü aradım. Bir süre hiç konuşmadan dinledim. Sonra telefonu kapayarak garip garip yüzüme bakan Marilyn'e döndüm.

"Hiçbir şey söylemedin" dedi.

"Doğru. Sana yardım edeceğim."

"Nasıl?"

"Tavşan'ı salıvermelerini sağlayarak."

"Bunu nasıl yapabilirsin ki?"

"Üçüncü Hırsızın kim olduğunu öğrenerek. Wanda Colcannon'u kimin öldürdüğünü öğrenerek."

Bunu nasıl yapacağımı soracağımdan korkuyordum. O zaman verecek bir yanıt bulamayacaktım. Ama o neden diye sordu.

"Son telefon ettiğim yer Telefonla Dua Servisiydi" dedim.

"Çok komik."

"Ciddiyim. Bugünün duası şöyle bir şeydi: 'Tanrım, bana daha önce hiç yapmadığım bir şeyi yapmama izin ver. Bana bir insana yardımcı olabileceğim yeni bir yol göster.' Dahası da vardı ama kısacası buydu işte."

Kalemle çizilmiş kaşlarını kaldırdı. "Telefonla Dua" dedi.

"İnanmıyorsan sen ara ve dinle."

"Tavşan'a bu yüzden mi yardım edeceksin?"

"Bir neden işte. Olamaz mı?"

"Olur sanırım. Olması gerek."

15

Marilyn hemen gitmek istedi. Bir avukatla konuşup Tavşan'ın kefaletle salıverilmesini istiyordu. Aynca Harlan Reese ile de görüşmekten söz etti. Ama kendini Ray Kirschmann'ın aşağı lobide ya da karşı kaldırımda bekliyor olabileceğini hatırlattığımda hemen yön değiştirdi.

"Belki de en iyisi burada kalmam" dedi.

Ona baktım, kokusunu içime çektim ve bunun iyi bir fikir olmadığını söyleyen sesimi şaşkınlıkla dinledim.

"Yapacak işlerin var" dedim. "Benim de yapacak işlerim var ve onları bir an önce yapsak iyi olur. Ayrıca Ray bir arama emri ve bir levyeyle gelirse tuvalet girilmez bir yer olmaktan çıkar. Bir şey daha var. Tabancayı burada bıraksan iyi olur sanırım."

Başını salladı. "Tabanca benim değil. Soygun falan yapılır korkusuyla patronum saklıyor. Ama aslında bulundurmaktan hoşlanıyor sanırım. Güzellik salonunu kim soyar ki?"

"Sen güzellik salonunda mu çalışıyorsun?"

Başını salladı. "Hair Apparent. Sahibi Magda dışında dört kişiyiz. Yarın iş günüm. Tabancayı o zaman yerine bırakırım."

"İyi. Yoksa, polis çantanda bulursa..."

"Biliyorum."

Tam koridordayken telefon çaldı. Kilitleri birer birer açıp da içeri girinceye kadar nasıl olsa susacaktı. Lanet olsun diye yola devam ettim.

Asansörle bodrum katına indik. Çamaşırlığın arkasından loş koridordan geçerek servis kapısına vardık. Geçmesi için kapıyı tuttum, üç dört basamaklık merdivenden çıktı, kırmızılı saplı semsiyesini açtı ve gecenin içinde kayboldu.

Evime dönünce bir an telefona baktım. Kimbilir ben yokken kaç kere çalmıştı. Şimdi çalmıyordu ve saat de benim telefon etmemi güçleştirecek kadar geç olmaktaydı. Carolyn'i aradım ve kimseyi bulamayınca da pek şaşırmadım.

Dört fincan espresso etkisini kaybetmeye başladığından bir duble sek viski doldurdum. Onu bir yudumda diktikten sonra daha uzun bir bardak aldım, çoğunu süt doldurup iki parmak da viski ekledim. Bundan kusursuz içki olamazdı: Süt mideyi sıvar, viski de karaciğeri deler geçerdi. Telefon çaldı.

Açmak için sıçradım, sonra sakinleşmek için derin bir soluk alıp ancak ondan sonra açtım. Yirmi iki saat önceki erkek sesiydi.

"Rhodenbarr, o beşliği istiyorum."

"Kim istemiyor ki?"

"Ne demek istiyorsun?"'

"Herkes onu istiyor. Ben de elime geçirsem çok mutlu olacağım."

"Benimle dalga geçme. Paranın sende olduğunu biliyorum."

"Bendeydi. Ama artık değil."

Bir duraklama oldu. Bir an telefonu kapattığını sandım. "Yalan söylüyorsun" dedi sonra.

"Hayır. Onu evimin anahtarlarıyla birlikte cebimde mi taşıyacağımı sanıyorsun? Evde de tutacak değildim herhalde. Hele kentte bu kadar hırsızlık olurken."

Bu sonuncusunun onu güldüreceğini sanıyordum ama olmadı. "Sikkeye erişebilir misin?"

"Alabileceğim bir yerdedir."

"Şimdi al onu" dedi. "Fiyatını söyle, görüşelim. Bu boşum ve..."

"Ne yazık ki ben aynı şeyi söyleyemeyeceğim"

"Yeteri kadar uyuyamazsam ertesi gün çok aksi kalkarım. istesem de, sikkeyi bu saatte alamam. Yarın."

"Yarın kaçta?"

"Onu da söylemesi güç. Seni bulabileceğim bir numara ver."

Bu kere güldü. "Sanmıyorum, Rhodenbarr. Ben seni artmaya devam ederim. Sikkeyi yeniden ele geçirmek için kaç saate ihtiyacın olacağını hesapla, sonra belli bir saatte eve dön ben seni ararım. Bana yalnızca saatini söyle."

Diğer bir deyişle, belirli bir saatte parayla birlikte belirli bir yerde ol. "Mümkün değil" dedim. "Ama ben sana yarın saat ikide olacağım yerin numarasını vereyim."

"Ver."

Carolyn'in numarasını verdim. Carolyn kirası sabit olan dairesini dairenin asıl kiracısı olan Nathan Aranow'dan kiralamıştı ve telefonu adamın üstüne kayıtlıydı. (New York'taki insanların yarısı böyle yerlerde otururlar, diğer yarısı bir stüdyo dairesine ayda 500 dolar öderler.) Telefon numarasından ad ve adresi bulabileceğini sanmıyordum, bulsa bile Nathan Aranow'u nereden bulacaktı? Carolyn her ay evsahibi adına bir posta havalesi çıkarırdı. Nathan Aranow yıllarca önce ölmüş bile olabilirdi.

Adam numarayı tekrarladı. "Sikkenin sende olduğun başka kim biliyor?"

"Kimse."

"Ortağın yok muydu?"

"Ben yalnız çalışırım."

"Kimseyle de konuşmadın mı?"

"Çok kimseyle konuştum ama sikke hakkında değil."

"Şu halde onun sende olduğunu kimse bilmiyor."

"Bildiğim kadarıyla kaybolduğunu bile bilen yok. Yalnızca ben ve Herbert Franklin Colcannon; onun da kimseye eylediğini sanmıyorum." Aksi takdirde Ray Kirschmann yarım milyon doların peşinde olurdu ve o zaman da halımı salyalarıyla çoktan sırılsıklam etmişti. "Eğer sigortalı değilse polise bildirmemiştir" dedim. "Ya da başka nedenleri varsa."

"Polise bildirmediğinden eminim."

"Tabii Tavşan konuşabilir" dedim.

"Tavşan mı?"

"George Edward Margate. Kasa açmasını bilen birini seçmeliydin. Herhalde o sikke senin işi ayarlamanın ücreti olacaktı."

Uzun bir kahkaha. "Çok zekice" dedi. "Seninle anlaşmalıymışım."

"Hiç kuşkun olmasın. Adını bilmem benim için yararlı olurdu."

"Belki. Yarın saat ikide seni arayacağım. O numara Village'da değil mi?"

"Doğu Onbirinci Sokak'ta bir kitapçı dükkânım var. İki telefondan biri kayıtlıdır. Ben kayıtlı olmayan numarayı verdim."

"Dükkânda buluşalım o halde?"

"Hayır, o numarayı ara" dedim.

Telefonu kapadım ve viskili sütüme döndüm. Süt ılımıştı ama uyumak için de öylesinin iyi olduğu söylenirdi. Oturup içerken pek çok yalan söylediğimi düşündüm. Eh, Telefon Duası'nda dürüstlük konusunda bir şey söylenmemişti. Yalnızca insanın kendisine yardımından söz edilmişti ki, benim de yaptığım ondan başka bir şey değildi.

Telefon çaldı. Carolyn'di. "Bütün gece seni aradım"

"Sana ne oldu, Bernie? Ya telefon açılmadı ya da hattına arada sırada da yanlış numara düştü. Neler oldu?"

"Her şey."

"Gözlük alacak mısın?"

"Gözlük mü?"

"Göz doktoruna gideceğini söylemiştin ya."

"Doğru."

"Gözlük takacak mısın?"

"Hayır ama karanlıkta okumaktan vazgeçmemi söyle

"Onu sana ben de söyleyebilirdim. İyi misin? Sesin bir garip geliyor."

O da yan sarhoş gibiydi ama bunu belirtmek istemedi "İyiyim" dedim. "Biraz yorgunum. Çok şey oldu ama şimdi artık tamam."

"Biri mi var?"

"Evet." Birden burnum büyümeye başlamadan bu ya söyleme huyundan vazgeçmemin iyi olacağını düşündüm. "Hayır!

"Ya biri ya ötekiydi. Hangisi?"

"Yalnızım" dedim. "Ama doğru dürüst düşünemiyorum Evde misin?"

"Hayır, bardan bara dolaşıyorum. Neden sordun?"

"Eve dönecek misin?"

"Eğer şansım açılmazsa, ki açılacak gibi de görünmüyor. Neden sordun?"

"Sabah evde misin? Yoksa Fino Fabrikası'nda mı çalışacaksın?"

"Artık Cumartesileri çalışmıyorum, Bernie. Geçimimi sağlamak için hırsızlığa başladığımdan bu yana buna gerek kalmadı. Unutmuş muydun?"

"Uyandığında işyerine git, telesekreterini al ve evine getir."

"Neden?"

"Saat onda gelir anlatırım."

Telefonu kapadığım anda çaldı. Arayan Denise'di. Eve dönmüştü. Saat bir buçukta bir ziyaretçiye ne diyeceğini sordum.

"Saat bir buçuk oldu bile" dedi.

"Yarın öğleden sonradan söz ediyorum. Birkaç dakikalığına uğrayabilir miyim?"

"Elbette. Yalnızca o kadar mı?"

"Eh, bir saat da olabilir."

"Elbette. Bu bizim sürekli gelişme halinde olan ilişkimizin yeni bir aşaması mı yoksa, Bernie? Önceden bir şipşak iş randevusu mu yapıyorsun?"

"Hayır" dedim. "Bir buçukta ya da ikiye çeyrek kala gelirim ve o zaman her şeyi açıklayacağım."

"Sabırsızlıkla bekliyorum."

Telefonu kapadım ve soyundum. Çoraplarımı çıkarınca bir an yatağın kenarına oturup ayaklarımı inceledim. Ayaklarıma alıcı gözle bakmış değildim ve dar olabilecekleri doğrusu hiç aklıma gelmiş değildi. Gerçekten de çok dar ve uzun görünüyorlardı. İkinci parmaklarımın başparmaklarımın ötesine kadar uzandığı açıkça görülüyordu. Uzun parmaklarımı geriye çekmeye ya da başparmakları uzatmaya çalıştım ama başaramadım. Gerçekten çok yorgun olmalıydım.

Telefon bir daha çaldı.

İngiliz aksanlı bir kadın, "Özür dilerim" dedi.

"Ne?"

"Bernard Rhodenbarr ile mi konuşuyorum?"

"Evet."

"Sizi bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim, önce vakit bulamamıştım. Adım Jessica Garland. Bunun için bir anlamı olup olmadığını bilemiyorum."

"Şu anda aklıma bir şey gelmiyor."

"Büyükbabam benden söz etmiş olabilirdi diye düşünmüştüm, Bay Rhodenbarr."

"Büyükbabanız mı?"

"Abel Growe."

Çenem bir anlığına düşmüş olabilirdi. "Abel'in torunu olduğunu bilmiyordum" dedim. "Evli olduğunu bile bilmiyordum."

"Evli olup olmadığını bilemem. Anneannemle evlenmediği kesin. Anneannem Budapeşteli'ydi, savaştan önce birbirlerini severlermiş. Naziler I938'de Avusturya'yı ilhak ettiklerinde anneannem kucağında annem ve üzerindeki giysilerle kaçmış. . Büyükbabam ayrılış armağanı olarak ona nadir pullardan küçük bir servet vermiş. Anneannem Viyana'dan Anvers'e gitmiş, pulları orada satarak Londra'ya geçmiş ve orada bombardımandı ölmüş. Büyükbabam toplama kampına atılmış ama sağ kalmaya başarmış."

"Ya anneniz..."

"Anneannem öldüğünde annem beş altı yaşlarındaymış. Komşu bir aile onu evlat edinmiş ve bir İngiliz kızı olarak yetişmiş, genç evlendi, beni erkenden doğurdu ve babasının savaşta ya da toplama kampında öldüğünü sanıyordu. Bunun böyle olmadığını altı yıl kadar önce öğrendi. Böyle konuşup başınızı ağrıtmıyorum ya?"

"Aksine çok sakinleştirici buluyorum."

"Sahi mi? Her neyse, Büyükbabam bir gün Croydon'daki evimize çıkageldi. Özel detektif falan tutmuş ve sonunda annemi bulmuş. Çok coşkulu bir buluşma oldu ama çok geçmeden birbirlerine söyleyecek şeyleri olmadığını anladılar. Annem gayet sıradan bir İngiliz evkadınıydı, Büyükbabam ise... eh, onun yaşantısını biliyorsunuz sanırım."

"Evet."

"Büyükbabam Amerika'ya döndü. Mektup yazardı ama annemden çok bana ve kardeşime yazıyordu. Benden küçük bir , erkek kardeşim var. Büyükbabam iki yıl önce Amerika'ya 3elip yaşamaya çalışmamı yazdı. Mektup tam zamanında gelmişti. Nefret ettiğim işimden çıkmıştım zaten; can sıkıcı sevgilime veda ettim ve uçağa atladığım gibi buraya geldim. Kısacası... 0 zamandan beri buradayım işte."

"New York'ta mı?"

"Brooklyn'de. Cobble Hill'i bilir misiniz?"

"Biraz."

"Önce Gramercy Park'ta bir kadınlar pansiyonunda kaldım. Sonra buraya taşındım. Çalıştığım işten nefret etmiyorum, sevgilim hiç de sıkıcı değil ve sıla özlemi çekmiyorum. Çok konuşuyorum, değil mi? Ama bunu fiziki ve ruhi yorgunluğuma verin. Aslında bütün bu konuşmanın bir amacı var."

"Öyle olduğundan emindim."

"Büyükbabam sizden söz etmişti ve... nasıl diyeyim... yalnızca bir iş dostu olarak değil."

"Anlıyorum."

"Bir arkadaş olarak söz ederdi sizden. Şimdi bildiğiniz gibi öldü; onu çok özleyeceğim ve onu öldüren kişiyi yakalayacaklarını umarım. Ancak bu arada işleri düzene sokmak bana düşüyor. Nasıl bir cenaze istediğini bilemiyorum, çünkü kendi ölümü olasılığından hiç söz etmezdi. Belki bir mektup falan bırakmıştır ama şimdiye kadar öyle bir şey. de bulunmadı. Polisin de cenazesini ne zaman teslim edeceğini bilemiyorum. Öyle merasime falan kaçmayan bir şey düşünüyorum. Onu anmak için bir ayin uygun olur, değil mi?"

"Tahmin ederim."

"Aslında bir şeyler ayarladım. Congress ve Amity Sokakları arasındaki Redeemer Kilisesi'nde bir ayin yapılacak. Burble Cobble Hill'de. Nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Bulurum."

"Pazar günü böyle bir anma ayinine izin veren tek yer orasıydı. O öğleden sonra saat iki buçukta orada olacağız, büyükbabam dindar olmadığından ayin de dini olmayacak, manevi bir yanı da vardı. O yanını size gösterip göstermediğini bilemem tabii."

"Okuduğu kitapları bilirdim."

"Evet, bütün ahlakçı filozofları okurdu. Kilisedekileri kendi törenimizi kendimiz düzenleyeceğiz dedim. Caly, birlikte yaşadığım kişi yani, bir şeyler okuyacak. Büyükbabamı çok severdi. Herhalde ben de bir şeyler okurum. Sizin de orada olabileceğinizi umuyordum, Bay Rhodenbarr."

"Bana Bernie deyin. Evet, sanırım ben de okuyacak bir şey bulabilirim. Bunu yapmak isterdim."

"Ya da bir iki şey söylersiniz ya da ikisini de yaparsın Nasıl isterseniz." Kadın duraksadı. "Bir şey daha var. Büyükbabamı birkaç haftada bir görürdüm ve bir bakıma çok yakındık ama iş arkadaşlarından hiç söz etmezdi. Onun arkadaşı olduğunuzu biliyorum ve öyle saydığı bir iki kişiyi daha biliyorum; belki de siz törene gelmek isteyen başkalarını da biliyor olabilirsiniz."

"Belki."

"Davet edilmesi gerektiğine inandığınız kişileri çağırır mısınız? Bu işi size bırakabilir miyim?"

"Peki."

"Onun apartmanındaki birkaç kişiyle konuştum, komşulardan biri hole bir kâğıt asacak. Oradaki kiliseyle anlaşmalıydım herhalde. Ama önce burası aklıma geldi. Ta Brooklyn'e kadar gelmekten kaçınmayacaklardır umarım."

"Belki de bu onlar için bir serüven olur."

"Havanın da bir aksilik yapmayacağını umarım. O zamana kadar yağmurun kesilmesi bekleniyor ama bu işin garantisi yok, değil mi?"

"Genellikle öyle."

"Sizi rahatsız ettiğim için çok özür dilerim, Bay Rhodenbarr, ama..."

"Bernie."

"Bernie. Saat çok geç ve ben de sanırım tahminimden daha yorgunum. Pazar günü, saat iki buçukta, tamam mı? Ve aklınıza gelenleri çağıracaksınız."

"Kesinlikle. Ve okuyacak bir şey de getireceğim."

Kilisenin adresini ve törenin saatini yazdım. Carolyn gelmek isteyecekti elbette. Başka?

Yatınca Abel'in anma törenine gelmek isteyecekleri düşündüm. Uzun zamandır yasalara saygılı insanlarla bir arada bulunmayı düstur edindiğim için pek başka hırsız tanımazdım ve Abel'in arkadaşlarının kimler olduğunu.bilmiyordum. Ray Kirschmann gelmek ister miydi? Düşününce gelmek isteyeceğine inandım.

Demek Abel'in bir torunu vardı. Jessica Garland kaç yaşında olabilirdi? Annesi I936'da falan doğmuş olmalıydı. Eğer gerçekten erken evlenmiş ve kızını erken doğurmuşsa, o zaman Jessica yirmi dört yirmi beş yaşlarında olabilirdi. Abel'in o yaşta genç bir kadına evsahipliği ettiğini, Viyana kahvehanelerindeki eski günler hakkında sevimli yalanlar söylediğini, kıza ekler pastaları ve elmalı çörekler ikram ettiğini hayal edebiliyordum.

Ve yaşlı tilki bana ondan bir kere bile söz etmemişti.

Bir düşünce beni dürtüklediğinde neredeyse uyumak üzereydim. Yataktan kalktım, rehberde bir numara bakıp telefonu açtım. Dört kere çaldıktan sonra bir erkek açtı.

Sanki Telefonla Dua'yı çevirmiş gibi sessiz bekledir,, Adam birkaç kere, "Alo?" dedi. Arkada müzik çalıyor ve zaman zaman bir köpek havlıyordu. Adam sonra telefonu kapadı, ben de gidip yattım.

16

Bu geç gelen telefonlar arasında çalar saatimi kurmayı da başarmıştım ve sabah olur olmaz da onun sesiyle uyandım. Kalkıp duş yaptım, tıraş oldum, ilk kahvemi içtikten sonra radyoyu açtım,
Ekmek dilimleyerek kızarttım, üzerine tereyağ sürdüm yedim, bir kahve daha içtim ve perdeyi açarak doğan güne baktım.

İyi bir gün başlıyor gibiydi. Doğuda bulutlar yeni doğmuş olan güneşi henüz örtmekteydiler. Ama batıda gökyüzü açıktı ve rüzgâr genelde o yönden eser, dünün havasını Atlas Okyanusu'na süpürürdü. Hudson üzerinde gökyüzünde kesin bir mavilik vardı.

Bir fincan kahve daha içtikten sonra rahata en yakın koltuğuma oturdum, rehberle telefonu önüme çektim.

İlk olarak benden dört beş mil kadar ilerde olan Amerikan Nümizmatik Derneği'ni aradım. Kendimi New York Times'dan James Klavin olarak tanıtıp 1913 V Beşliği üzerinde bir yazı hazırladığımı söyledim. Bana sikke hakkında birkaç şey söyleyebilirler miydi? Örneğin, yalnızca beş örnek bulunduğu doğru muydu? Ve şu anda o beş tane nerelerdeydi? Sikkelerden birinin en son ne zaman el değiştirdiği biliniyor muydu? Kaça satılmıştı acaba?

Hemen hemen herkes basınla işbirliği yapmak ister. Kendinizi muhabir olarak tanıttığınız takdirde istediğiniz kadar soru sorabilirsiniz, insanlar sizden yalnızca adlarını doğru yazmanızı isterler. Benim konuştuğum Bay Skeffington da araştırması gerektiğini söyleyip istersem beni arayacağını söyledi. Ben bekleyeceğimi bildirdim ve on dakika da kahvemi içip ayak parmaklarımı oynatarak adamın benim için koşuşturmasını bekledim.

Az sonra geldi ve bilmek istediğimden fazlasını anlattı.

Zaten söylediklerinin çoğunu Abel Salı gecesi anlatmıştı. Gerçekten beş tane sikke vardı, dördü müzelerde, beşincisi de koleksiyondaydı ve müzelerin de, özel koleksiyoncunun da adlarını verdi.

Değer konusunda fazla yardımcı olamadı. Dernek daha çok nümizmatigin tarihsel içeriği ve sikke türleri gibi bilimsel konularla ilgilenip fiyatları gibi bayağı şeylere pek uğraşmayan bir kuruluştu. Bay Skeffington en son olarak 1976'da 130.000 dolarlık bir satıştan haberdardı ki, onu da Abel söylemişti. Ancak Abel'e göre o günden sonra çok daha büyük bedelli bir satış daha olmuştu.

Ondan sonra sırayla dört müzeyi aradım. Washington'da Smithsonian'da sikke ve madalya müdürü uzun soyadlı ve kuru sesli bir adamdı. 1978'de Bayan R. Henry Norweb'in bağışından beri bir 1913 V Beşliğine sahip olduklarını doğruladı.

"Sürekli gösterimdedir" dedi. "Çok da popülerdir. Turistler şaşkın şaşkın bakıp birbirlerine ne kadar güzel olduğunu söylerler. Oysa sikkenin nümizmatizm açısından olağanüstü bir durumu yoktu. Yirmi dolarlık altındaki Saint-Gaudens röliyefinin güzel olduğu söylenebilir örneğin. Peki, bu sikkeyi güzel yapan nedir? Tarihi mi? Değeri elbette. Nadir bulunması. Hakkında üretilen efsaneler. İnsanlar elmaslar karşısında da kendilerinden geçerler ama elması bakarak camdan ayıramazlar. Siz sikkemiz hakkında ne öğrenmek istiyordunuz?"

"Hâlâ orada olup olmadığını merak ediyordum." Adam kıs kıs güldü. "Hâlâ buradadır. Henüz harcamadık. Bugünlerde beş sente fazla bir şey alınmaz zaten."

Boston Güzel Sanatlar Müzesi'nde bir kadın 1913 V Beşliğinin müzenin yıldız parçalarından biri olduğunu söyledi İkinci Dünya Savaşı'ndan kısa bir süre müzeye gelmiş o zamandan beri de sergilenmekteymiş.

Cincinnati'de Bilim ve Sanayi Müzesi müdür yardımcı? otuzlu yıllardan beri sikkeye sahip olduklarını anlattı. "Bütçe sorunlarımız vardı ve sikke fiyatları da son zamanlarda çok arttı. Bunun için pul koleksiyonunu kaldırdığımız gibi sikkeleri kaldırmamız konusunda baskı yapıldı ama pul koleksiyonumuz asla üçüncü sınıf olmaktan yukarı çıkamamıştı. 1913 beşliği bizim yıldızımızdır. Onu elimizden çıkarmaya niyetimiz yoktur. Özellikle çocuklar arasında çok popüler bir parçadır."

Dördüncü sikke bir yıl öncesine kadar Baltimore Tarih Derneği Müzesi'ne aitmiş. Aksanından Baltimore'un çok daha güneyinden olduğu anlaşılan bir kadın , "O bizim tek önemli sikkemizdi" dedi. "Biz aslında Baltimore kentinin tarihiyle ilgili nesnelerle ilgileniriz. Sikke yıllardan beri bizdeydi ve değeri çok artmıştı- Zaman zaman onu müzayedeye çıkarmak ya da özel bir koleksiyoncuya satma fikri ortaya atılırdı. Sonra Philadelphia'da nümizmatikle uğraşan bir vakıf bize sikke karşılığı Copley'in Charles Carroll'un portresini satmayı önerdi." Kadın Annapolis doğumlu olan Carroll'un Bağımsızlık Bildirisini imzalayanlardan biri ve bir Birleşik Devletler senatörü olduğunu anlattı. Copley'in kim olduğunu biliyordum.

"Reddedemeyeceğimiz bir teklifti" dedi.

Philadelphia'daki kurumun adı Amerikan ve Uluslararası Nümizmatik Galeri'siydi ve benimle konuşan adamın adı Hilo Hracec'di. Komuta kademesinde ikinci kişiymiş; patronu Howard Pitterman'mış ve o da Cumartesi'leri çalışmazmış.

Hracec galeride bir 1913 Beşliği olduğunu doğruladı. "Birleşik Devletler sikkeleri serimizin bir parçasıdır" dedi. "Sikkelerin tarihlerine ve darphanelerine göre komple serileri toplamak çok pahalı olduğundan bu tür koleksiyoncuların sayısı azalmıştır. Bay Ruslander galerinin emrine cömert bir bütçe ayırdı."

"Bay Ruslander mi?"

"Liberty Bell Darphanesinden Gordon Ruslander. Herhalde koleksiyoncular için bastığı madalya dizilerini hatırlarsınız."

Ruslander'in.Galeri'yi üç yıl önce kurduğunu ve büyük bir para ile birlikte kendi özel koleksiyonunu bağışladığını öğrendim. Ve 1913 V Beşliği de galerinin en gözde parçasıydı.

"İlk başta serimizde V Beşliği yerine düzenli serilerin nadiri olan 1885 Beşliğinin bir örneği vardı. Değeri birkaç dolardır. Normal olarak basılan bir sikke olmadığından 1885 Beşliğini bulundurma konusunda bazı tartışmalar bile olmuştu. Ama Baltimore Tarih Derneği'nin kendilerininkini satışa çıkaracaklarını duyunca Bay Ruslander onu da almamızı istedi. Kendisinde onların isteyeceği Copley'in bir portresi vardı...."

Ve Charles Carroll'u yeniden dinlemek zorunda kaldım Bay Hracec ile işim bitince Oklahoma'da Stillwater'i aradım ve orada Dale Arnott adında biriyle konuştum. Bay Arnott'un Payne ilçesinin büyük bir kısmına sahip olduğu, toprağı üzerin. de hayvancılık yaptığı ve arasıra bir petrol kuyusu açmak için hayvanlarını kışkışladığı anlaşılıyordu. Gerçekten 1913 Beşliğim 1976'da 130.000 dolara almış ve birkaç yıl sonra da 200.000 dolara satmıştı.

"Doğrusu çok eğlendim" dedi. "Hele sikke toplantılarında. Cebimden bir avuç sikke çıkartıp içkileri kimin ısmarlayacağını belirlemek için yazı tura atmak çok hoş oluyordu, insanların yüzleri görülmeye değerdi. Bence beşlik beşliktir, neden yazı tura atılmayacaktır ki?"

"Değerini düşüreceğinizden korkmuyor muydunuz?"

"Hayır. Zaten çok iyi durumda değildi. Bu örnek paraların yüzeyleri gerçekten basılmaya başladıkları zamanki gibi pürüzsüz değildir. Diğer dördünün daha iyi durumda olduklarını tahmin ederim. Smithsonian Enstitüsü'ndekinin yüzü ayna gibiydi. Böylece biri bana esaslı bir kâr teklif edene kadar paranın keyfini çıkardım, sonra iki yüz bini bastırdığı takdirde beş sentlik bir sikkeye sahip olacağını söyledim. Adamın adını verebilirini ama bunu istemeyeceğinden eminim."

Paranın hâlâ alan adamın elinde olup olmadığını sordum

"Belki de satmıştır" dedi. "Siz de bu piyasadan mısınız? İsterseniz söz konusu kişiyi arayıp satıp satmayacağını sorabilirim."

"Ben yalnızca bir muhabirim, Bay Arnott."

"Eh, telefonda muhabir olmak kolaydır. Zamanında ben telefonda muhabir de oldum, bir Baptist rahibi bir de, avukat. Sizi gücendirmek istemem, beyefendi, muhabir olmak istiyorsanız muhabirsiniz ve eğer sikkenin satılık olup olmadığını öğrenmek istiyorsanız..."

"Ben yalnızca sikkenin sahibinin hâlâ o kişi olup olmadığını öğrenmek istiyorum. Satılık olup olmaması beni ilgilendirmiyor."

"O zaman bir saat kadar sonra olacağınız yerin numarasını verin bana, bir şeyler öğrenip bildirmeye çalışırım."

Adama Carolyn'in numarasını verdim.

Washington, Boston, Cincinnati ve Philadelphia'ya dört telefon daha ettim. Sonra Amerikan Nümizmatik Derneği'ni ve Ohio'da haftalık Sikke Dünyası dergisini aradım.

Sonra da telefonu kapatıp oradan dışarı attım kendimi.

17

Öğleye doğru Carolyn'in evine gittim. Kucağa da bir kedi, elimin dibinde bir fincan kahveyi oturup evsahibeme olayları anlattım. İşim çoktu doğrusu. Köprünün altından çok sular akmıştı ve işim de Carolyn'in başağrısıyla kolaylaşmış değildi, o şeker sarhoşluklarından birini daha yaşıyordu kuşkusuz. Belki efe esaslı bir çift tabanlık herşeyi çözümlerdi.

"Beni almadan Abel'e gitmiş olmanı bağışlayamam" dedi,

"ikimiz birden içeri giremezdik. Durum da çok riskliydi ve iki kişinin bir kişiden daha iyi yapabileceği bir şey yoktu."

"Abel'den dönünce de bana bir şey söylemedin."

"Sana telefon etmeye çalıştım diyorum."

"Bern, ben de seni aradım. Hat ya meşguldü ya da evde değildin."

"Biliyorum. Ben herkesi aradım, herkes de beni, Böyle şeyler olur. Önemli değil bunlar. Sonunda birbirimizi bulduk ya."

"Evet, ancak dün gece. Ve sen olanları bana şimdi anlatıyorsun."

"Dün gece çok geçti."

"Öyle."

"Ve anlatacak fazla bir şey yoktu."

"Hiçbir şey yoktu da denilebilir. Abel'in evine girdin, eve döndün ve sonra bir güzellik uzmanı sana tabanca çekip kardeşinin cinayetle suçlanmasına neden olduğunu söyledi."

"Tam olarak öyle dememişti."
"Tam olarak ne dediği umurumda bile değil."
"Kızgınsın."
"Eh, biraz."
"Özür dilememin bir yararı olur mu?"
"Dene bakalım."
"Özür dilerim, Carolyn. Biz seninle ortağız ve seni herşeyden elbette haberdar etmek istedim ama işler bir ara kontrolden çıktı. Abel'in dairesine girip giremeyeceğimi bilemiyordum. Bu yüzden kendi başıma işe kalkıştım. Özür dilerim."
Carolyn bir an konuşmadan oturdu. Sonra koltuğun kenarına dayanmış kaşınan Rus Mavisine, "Yapma, Ubi" dedi. Kucağımdaki Archie yanlış anlaşılması imkânsız bir moral üstünlükle mırıldandı.
"Hayır, işe yaramadı" dedi Carolyn. "Özür dilemem mi?"
"Evet. Öfkem geçmedi. Ama geçecek. Wanda'yı kim öldürdü?"
"Pek emin değilim."
"Ya Abel'i?"
"Ondan da emin değilim."
"Peki..."
Telefon çaldı. Archie'yi kenara çekip açtım. Oklahoma'dan Bay Arnott arıyordu. Ödemeli de aramamıştı. Bir beş sentliğe 130.000 dolar ödeyen bir insanın telefon faturasını düşünecek hali yoktu herhalde.
"Sikkeyi benden alan kişi adının bilinmesini istemiyor" dedi, "Hırsızdan mı, yoksa vergi tahsildarından mı korktuğunu anlayamadım. Ama sikke satılık değil. Hâlâ kendisindeymiş ve elinden çıkarmaya niyeti yokmuş."
"Canı cehenneme" dedim. "Ben de gidip bir tablo alırım."
"O zaman duvara asacak bir şeyiniz olur."
"Ben de o fikre vardım zaten."
"Sizin muhabir olduğunuza bir an bile inanmamıştım" Konuşmamı Carolyn'e naklettim. "Amott'un sikkesi de esrarengiz kişinin elinde. Ancak o pek elden ele dolaşmamış bir örnek olduğundan Onsekizinci Sokak'tan Riverside Caddesi'ne götürdüğümüz olamaz."
Carolyn'in kaşları çatıldı. "Sikkeler toplam beş adetti "
"Doğru."
"Bir tane Washington'da, bir tane Boston'da, bir tane Cincinnati'de ve bir de Philadelphia'da var, öyle mi?"
"Evet."
"Ve bir tanesini de Oklahoma'daki dostun esrarengiz birine sattı. Şu halde esrarengiz kişi Colcannon olmalı. Ama olamaz, çünkü o sikke elden ele dolaşmıştı ve Colcannon'ki gibi gün yüzü görmemişti."
"Haklısın."
"Şu halde beş beşlik ve Colcannon sikkesi var."
"Doğru."
"Colcannon'ki artık kendisinde değil ve Abel'deydi ve şimdi nerede olduğu belli değil."
"O da doğru."
"Bu da bizim çaldığımız sikkenin sahte olduğunu gösterir."
"Olabilir."
"Ama sen o fikirde değil misin?"
"Hayır. Ben çaldığımızın gerçek olduğundan eminim."
"O zaman altı tane beş sentlik var."
"Hayır. Yalnızca beş tane."
Carolyn bir an şaşkın bir halde durup düşündü, sonra ellerini havaya kaldırdı. "Bern, Tanrı aşkına bilmece gibi konuşmayı bırak. Anlayabileceğim bir biçimde açıkla şunu."
Anlattım. Basitçe. Anlayabileceği gibi.
"Ooo!" dedi.
"Anladın mı şimdi? Mümkün mü?"

"Sanırım. Ya sana daha önce sorduğum sorular? Wanda'yı öldüren bir Üçüncü Hırsız vardı. Onun kim olduğunu biliyor musun?"
"Bir fikrim var."
"Abel'i kimin öldürdüğü hakkında bir fikrin var mı peki?"
"Olabilir. Ama emin değilim, kanıtlayamam da..."
"Bana söyle, Bernie."
"Şu aşamada söylemek istemiyorum."
"Neden? Sürprizi bozmak istemediğinden mi? Bern, birkaç dakika önceki özür dilemende gerçekten samimiysen bunu kanıtlarsın."
Oturduğum yerde kıpırdandım. Solucan gibi kıvrandım diyenler de çıkabilir. "Buradan çıkmamız gerek" dedim. "Telefon numaranı vermek bir hata olabilirdi. Sikkeyi satın almak isteyen kişi benim adımı ve beni nerede bulabileceğini öğrenmişse Emniyet Müdürlüğü'nde tanıdıkları olabilir ya da telefon şirketinin D özel rehberlerinden birine erişme imkân' vardır. Yakalanacağımız bir yerde olmamızı istemiyorum. Benim saat ikide bu telefonun başında olacağımı biliyor, o yüzden..."
"Zamanımız var, Bern. Bana geliştirdiğin kuramları anlatabilirsin."
Archie patilerini uzatıp gerindi. "Archie kedi adı değil" dedim. "Mehitabel olmalıydı."
"O erkek kedi, aptal. Rex Stout'nun Archie'si o."
"Ya."
"Evcil bir hamam böceği alıp ona Mehitabel diyebilirim. Ben dişi olduğunu bilirsem. Ben neden şimdi hamam böceklerinden söz ediyorum, ha? Konuyu değiştirdin."
"Sanırım öyle oldu."
"Eh, bir daha değiştir. Wanda ile Abel'i kim öldürdü?"
Pes edip anlattım.

Daha sonra telesekreteri kurduk, kısa bir mesaj kaydedip arayan kişiye beni Denise'in numarasında aramasını bildirdim. Carolyn'in dolabında Chagall'ın yanında duran evrak çantamı aldım sonra. Oradan çıkıp bir taksiyle Fino Fabrikası'na gittik. İki dakika sonra oradan çıktığımızda çantam biraz daha ağırlaşmıştı. Carolyn dükkânı kilitledi ve başka bir taksiye atladık. Narrowback Galerisi'ne gittik.
Carolyn yolda neden Denise'e gitmek zorunda olduğumuzu sordu. Ona bunu zaten bir kere anlattığımı söyleyip ikisinin daha iyi geçinmeleri isteğimi belirttim.
"Kanatların olmasını istesen daha iyi" dedi. "Bir korkuluk olarak fena değil aslında ama sen daha zevkli olamaz mısın? New York'ta güzel ve normal bir kadın olmalı. Angela'ya tanıyorsun?"
"Kim?"
"Bum Rap'deki garson kız."
"Onun sevici olduğuna karar verdiğini sanıyordum."
"Bunun araştırma gerektiğine karar verdim. Pazartesi günü ona bir soru soracağım ve sevici olup olmadığını anlayacağım."
"Ne soracaksın?"
"'Angela, benimle evlenmeye ne dersin?' gibi bir şey"
"Bu biraz fazla örtülü olmadı mı?"
"Eh, sözcükler üzerinde biraz daha uğraşabilirim."

Denise'in beni görmekten alacağı zevk Carolyn'i gördüğü anda uçup gitmişti. Duyduğu dehşet yüzünden okunuyordu. "Köpekçi kadın" dedi. "Adınızı pek hatırlıyamadım."
Ben, "Carolyn" derken Carolyn, "Bana Bayan Kaiser diyebilirsiniz" demişti bile. Epey uzun bir öğleden sonra olacağını anlamıştım ve çoğunlukla orada olmayacağıma gayet memnundum.
"Sizi tanıyamadım" dedi Denise. "Bu kadar kısa boylu buğunuzu sanmıyordum, ilk görüşte sizi çocuk sandım."
"O benim masum havamdan" dedi Carolyn. Gösterimde olan tablolardan biri önünde durup, ellerini beline dayayıp başını yana attı. "Hiçbir

şeye benzetmemeye çalışarak resim yapmak eğlenceli olmalı" dedi, "Boyayı canınızın istediği gibi sürüyorsunuz, değil mi?"

"Ben kahve yapayım" dedi Denise. "Bayan Kaiser'in de bir şeyler yemek isteyeceğinden eminim."

"Sanmıyorum" dedi Carolyn. "Son zamanlarda iştahım pek yok. Herhalde zafiyete tutuldum. Bazı kadınların yaşlılık dönemlerinde öyle olurmuş diye duymuştum."

Aralarındaki konuşma böyle devam etti durdu; eğer ikisi de sevdiğim insanlar olmasaydı arkama yaslanıp keyifle seyrederdim. Hakeme ihtiyaçları yoktu. Kendi başlarına gayet iyi iş çıkarıyorlardı ve skor konusunu umursanmıyorlardı. Jared'in dışarda olduğunu öğrendim. Akıllı çocuktu doğrusu.

Saat ikide telefon çaldı. Açıp kulaklığı kulağıma dayadım ve tanıdık sesi duyunca Carolyn'e uzattım.

"Aradığınız bey henüz gelmedi" dedi Carolyn. "Lütfen tam on beş dakika sonra bir daha arayın."

Carolyn telefonu kapayarak yüzüme baktı. Evrak çantamı alıp ayağa kalktım. "Gidiyorum. Telefon ettiğinde ne söyleyeceğini biliyorsun."

"Evet. Madison Caddesi ile Yetmiş Dokuzuncu Sokak köşesindeki Squires kahvesine gidecek, kapıdan en uzak masaya oturacak. Sen ya onun masasına gideceksin ya da onu Madison adıyla anons ettireceksin."

"Sana sikkeyi sorarsa..."

"Sende olduğunu söyleyeceğim."

"Tamam."

"Siz beni bir şeylere bulaştırıyorsunuz" dedi Denise, "hâlâ hırsızlık yapıyorsun, değil mi, Bernie? Elbette. Leopar beneklerini değiştirir mi hiç? Ya da anlaşıldığı kadarıyla hüküm çizgili üniformasını."

"Cezaevlerinde artık çizgili üniforma giymiyorlar."

"Giymeliler. Çok daha ince gösterir insanı. Ama ne giyip giymediklerini sen bilirsin, değil mi? Orada yattın çünkü. Ve da hırsızlık yapıyorsun. Katil misin aynı zamanda?" Carolyn baktı. "Ya sen nesin? Onun yardakçısı mı?"

"Carolyn her şeyi açıklayacak" dedim. Ve zavallıya hiç gıpta etmedim.

Birden sürekli taksiye binmeye başlamıştım. O gün üçüncü olarak On Sekizinci Sokak ile Dokuzuncu Cadde kavşağına üçüncü bir taksiyle gittim. Saat ikiyi çeyrek geçe 444 I numaralı kalın demir kapının karşısında yerimi almıştım. Tam saatte Herbert Franklin Colcannon telefonda olmalıydı. Ve be ki de öyleydi, çünkü on dakika sonra kapı açıldı ve adam dışarı çıktı. Beni göremeyeceği bir kapının gölgesine sığınmıştım. Ama bana bakmadı bile, sola dönüp kararlı adımlarla Onuncu Cadde'ye doğru yürüdü. Ya otomobilini oraya park etmişti, ya da oradan bir taksiye binecekti.

Onun köşeye varmasını bekledim, sonra karşı kaldın koştum. Ayağımda aşırı genişliğine aldırmadığım Pumalarımdı. Parlak ve güneşli bir öğleden sonrasıydı ve sokaklar kalabalıktı. Ama bu kere aldırış ettiğim yoktu. Hangi maymuncuğumun kapıyı açacağını biliyordum. O yüzden anahtar elimde olduğu halde karşı kaldırıma vardım ve birkaç saniye içinde kapıyı açarak arkamdan kilitledim.

Lastik eldiven de giymemiştim. Bu kere parmak izine ş etmiyordum. Eğer işler istediğim gibi gitmezse, çok kötüye gitmiş olacaktı ve parmak izi için kaygı duymayacaktım. Eğer işler yolunda giderse kimse parmak izlerimi nereye bıraktığıma aldırmayacaktı.

Kapıyı kapadıktan sonra çantamı açıp tabancayı çıkarım. Tabanca mavi çelikten yapılmış gibiyse de, yüzeyi insanın eline daha sıcak geliyordu. Üzeri fenol reçinesi gibi bir şeyle kaplıydı. Herhalde kimseye sezdirmeden bir uçağa bile sokabilirdim. Elimi tabancanın ağırlığına alıştırdım, dolup olup olmadığını kontrol ettim.

Astrid'in öğleden sonrasını bahçede geçirebileceğini düşünerek tabancanın elimde olmasını istemiştim. Öyle olacağını sanmıyordum ama köpek saldırmak üzere eğitilmişti ve hazırlıksız yakalanmak hoşuma gitmezdi. Tünelin ucunda tabancam yere dönük olarak durup bahçeyi dikkatle gözden geçirdim.

Astrid görünürlerde yoktu. Herhangi bir insan da. Tabancayı pantolonun beline, ceketin altına sıkıştırdım ve küçük havuza, yarım daire şeklindeki taş sıraya ve lalelere bakmadan yürüdüm.

İnsanın böyle bir bahçesi olduktan sonra neden orada burada hayali sikkeleri arardı ki? Tabii, bahçe onun olmayabilirdi, hatta öndeki eve ait olabilirdi, ama yine de orada oturabilirdi ya.

İki basamağı çıkıp zili çaldım. Adamın çıktığını görmüştüm ama evde yalnız olup olmadığını nereden biliyordum ki? Kapıya kulağımı dayayıp dinledim. İçerden kulağımı dayamasaydım da duyacağım bir havlama geliyordu. Sonra sanki merdivenden aşağı bir şey düşmüş gibi bir gümbürtü koptu. Bir konsol ya da heyecanlı bir Bouvier des Flandres. Havlama yaklaştı ve Astrid'le aramda artık yalnızca beş santim kalınlığında tahta bir kapı vardı.

Ben de kapıyı açmaya koyuldum.

Kilitler ilk seferinde kolay açılmıştı; ikinci, sefer ise daha kolay açılırdı. Kolu çevirerek kapıyı ancak bir santim kadar araladım. Havlama arttı.

Tabancayı çektim, dolu olup olmadığına bir daha baktım Bunu yapmamanın bir yolu yok muydu? Kapıyı kilitlesem ve oradan çekip gitsem? Belki Madison ile Dokuzuncu Sokak köşesine bir koşuda gitsem Colcannon'la bir anlaşmaya varırdık...

Oyalanmayı bırak, Rhodenbarr.

Tabancayı sağ elime aldım, kapı kolunu sol elimle tuttum. Sonra sert bir hareketle kapıyı içeri doğru ittim. Kapkara bir canavar olan köpek refleks bir hareketle geriledi, sonra boğazıma atlamak üzere gerildi.

Tabancayı doğrultarak ateş ettim.

Küçük ok tam nişanladığım yere, Astrid'in sol omzuna saplandı. Bouvier türlerinin tüyleri sık ve kıvırcıktır, okun yolda sapıp sapmadığını garanti mümkün değildir. Köpek etkilenmediği için şimdi öyle olduğunu sandım.

Uyuşturucu sonra etkisini gösterdi. Astrid sıçramaya başlamıştı, ön patileri yerden kesilmişti bile ama birden gözleri donuklaştı, çenesi gevşedi. Patileri sanki havaya tutunmak istermiş gibi direndi. Sonra sıçramasını tamamlayamadan çöktü, yüksek topuklu ayakkabı giymiş bir çocuk gibi sarsak sarsak yürüdü, ardından da inler gibi bir ses çıkararak yana devrildi.

Bir köpeğin nabzını nasıl ölçersiniz? Köpeğin bileği olması gereken yeri yokladım ama sonra ne yaptığımı fark edip vazgeçtim. Ne önemi vardı ki? Eğer yaşıyorsa, uyuyup kendine gelirdi, yok eğer ölmüşse, kimsenin yapabileceği bir şey yoktu.

Ve benim de fazla zamanım olamazdı.

Koşa koşa yukarı çıktım. Yatak odası derlenip toplanmıştı. Tavan penceresinin yerine kontrplak levhalar çakılmıştı ve duvarda kır manzarası yine kasanın yerini örtüyordu. Tüylü koyunları ve elma yanaklı kız çobanıyla resmi çıkartıp yatağın üzerine koydum.

Kasanın şifresini hatırlayıp hatırlamayacağımdan emin değildim. Takside gelirken bütün rakamları bir sıraya dizmiştim ama elim kadrana değince düşünceyi kafamdan uzaklaştırarak her şeyi parmaklarıma bıraktım. Ve,parmaklarım gayet iyi hatırlıyordu. Kasa sanki şifre üzerinde yazılıyormuş gibi kolaylıkla açıldı.

Beş dakika sonra -haydi en fazla on dakika diyelim- resmi yerine asıyordum. Bir iki şey daha yaptım, ikinci kattaki kütüphanede deri kaplı masanın başına geçip eski pirinç telefonların modern bir türünden

Narrowback Galerisi'ni aradım. Durum raporu verdim ve Carolyn'in Madison ve Yetmiş Dokuzuncu sokakların köşesindeki kahveye göndermesinden son Colcannon'dan bir haber çıkmadığını saptadım.

Astrid'in ne kadar baygın kalacağını sordum. "Bilemem" dedi Carolyn, "insanın yanında bulundurması iyi diye aldım onu ama hiç kullanmadım. Doğrusunu istersen senin de kullanacağını pek sanmıyordum. Yıkadığımda tam bir hanımefendi gibi davranan bir köpektir. Hırlamaz bile."

"Eh, birkaç dakika önce öldürmeye hazırdı."

"Her halde bulunduğu yer sorunu. Eğer kendi alanında olmasaydı çok yumuşak başlı olurdu."

"Ben daha ne kadar zamanım olduğunu bilmek istiyorum."

"İşin gerektirdiğinden daha uzun kalma. O ilacın küçük köpeklerde etkisi daha uzun olur ve Astrid de küçük bir köpek değildir. Elini çabuk tutmaya bak, Bern. ikinci dozu kullanmak zorunda kalırsan hayvan ölebilir. Ya da ilaç etki etmez, bilemiyorum işte."

Telefonu kapatıp bu kere Squires kahvesine ettim. Telefonu açan kadına Bay Madison'u anons ettirip telefona çağırtmasını istedim. Adam bir an sonra, "Neredesiniz?" dedi.

"Sizin gibi bir kahvenin telefonundan arıyorum. Adlarımızı kullanmayalım, tamam mı? Açık hatta konuşmaktan hoşlanmam."

"Öyleyse neden buraya gelmediniz?"

"Sizden korktuğum için" dedim, "Kim olduğunuzu biliyorum, oysa siz benim hakkımda çok şey biliyor gibisiniz. Belki de şiddetten hoşlanan bir insansınız, bu riske girmek istemiyorum."

"Sikke sizde mi?"

"Bu sabah aldım. Şu anda yanımda değil ama. Güvenli yerde ve kısa bir sürede gidip alabilirim. Sizi bir fiyat kokmak için aradım."

"Kaç para istediğinizi söyleyin siz."

"Sizin için değeri nedir?"

"Hayır, öyle yapmayacağız." Artık kendine güveni gelmiş iki konuşuyordu. Pazarlığa alışkın bir tavrı vardı. "Siz fiyatınızı söyleyin ben evet ya da hayır diyeceğim."

"Elli bin dolar."

"Hayır."

"Hayır mı?"

"Gazetelere göre sikke alındığında bir kadın öldürülmüş."

"Evet, ama sikkenin kadının ölümüyle ilişkili olduğunu bilen yok. Sizinle benden başka, yani. Ve bir de tabii kocası."

"On bin dolar veririm. Para konusunda asla pazarlık etmem."

"Ben de. Yirmi bin."

"İmkânsız."

Sonunda on iki bin dolara anlaştık. Adam herhalde daha fazla da verirdi ama ben elimde satacak sikke olmadığını bildiğimden pazarlık gücüm kısıtlanmış durumdaydım. Fiyat üzerinde anlaştık, o da paralan yüzlükten küçük ve eski banknotlar halinde getirmeyi kabul etti. Bankalar kapalı ve kasasında da nakit olmadığından parayı nereden bulacağını bilemiyordum. Ama belki başvuracağı bir arkadaşı vardı, ya da evin başka yerlerinde de saklı parası olabilirdi. Evi Abel'in evini aradığım gibi didik didik etmemiştim ve koca Astrid ne zaman uyanacağı bilinmeden aşağıda yatarken böyle bir şeye de niyetim yoktu.

"İşi yarın gerçekleştireceğiz" dedim. "Bu hafta bir dostum öldü, yarın Brooklyn'de bir anma töreni yapılacak. Beni orada kimse tanımaz, sizi de tanıyacaklarını sanmam ama bilemem tabii. Cobble Hill'de fazla bir tanıdığınız var mıdır?"

"Hayır."

"O zaman iyi işte. Tören yarın saat iki buçukta Redeemer Kilisesi'nde. Henry Sokağı'nda. Ve şimdi orasını siz de benim kadar biliyorsunuz işte. Sikkeyi bir zarfa koyacağım, siz de parayı bir zarfa koyarsınız. Bir tuvalet vardır nasılsa, kiliseler, de genellikle tuvalet vardır, orada buluşur ve malın tamam olduğundan emin oluruz."

"Brooklyn'de buluşmamız için hiçbir neden görmüyorum."

"Ben zaten orada olacağım ve törene giderken sikkeyi alacağım. Ve işi herkese açık bir yerde yapmak istiyorum ama polisin görebileceği kadar da değil. Eğer istemezseniz doğrusu canı cehenneme deyip parayı bir çiklet otomatına atacağım. Milyon dolar olan değeri on iki bin dolara düştü ve doğrusunu . isterseniz o da benim için o kadar büyük bir para değil. Belki de öyle harcamak en iyisi."

Beni bu fikrimden vazgeçirmesine izin verdim. Sonra, "Bir dakika" dedim. "Birbirimizi nasıl tanıyacağız? Hiç karşılaşmadık ki."

"Ben sizi tanırım" dedi. "Resminizi gördüm."

Daha iyisini yapmıştı. Beni sözde tek taraflı aynanın öteki tarafından gözetlemişti. Ve ben de kendisini aynı yerde görmüştüm ama o bunu bilmiyordu. Resmime hiç benzemediğimi söyleyerek oyunu sürdürdüm ve benim de onu tanımak istediğimi söyleyerek yakalarımıza kırmızı karanfil takmamızı önerdim. Bunu kabul etti. Ben de Pazar günü açık çiçekçi bulmanın güç olacağından çiçeği bugünden almasını salık verdim.

Bu arada sürekli olarak merdivende Astrid'in ayak seslerini bekliyordum. Her an uyanabilir ve saldın köpeklerinin neden o adı aldıklarını göstermek isteyebilirdi.

"Yarın" dedi. "Saat iki buçukta. Bu iş sona erince sevineceğim doğrusu, Bay... az daha adınızı söyleyecektim."

"Aldırmayın."

"Dediğim gibi, bu iş sona erince çok memnun olacağım."

Memnun olacak bir tek o değildi.

Silahın namlusunda küçük oklardan birinin daha olduğuna emin olduktan sonra aşağı inerek Astrid'e baktım. Bıraktığım gibi yatıyordu; göğsünün ağır ağır kalkıp indiğini görüyordum. Ben orada dururken hafif bir ses çıkardı, ön patileri titredi. Bunu başaran küçük ok boynuna saplanmış duruyordu. Onu oradan alıp yine evrak çantama yerleştirdim.

Sonra yukarı çıkıp yine telefonun başına oturdum. Konuşmak istediğim pek çok kişi vardı ama hepsi de şehirlerarası olan üç numara çevirdim yalnızca. Konuşmalarımın hiçbiri fazla uzun sürmedi. Üçüncüsünden sonra aşağı indiğimde koca kara köpek hemen hemen uyanmıştı ama henüz ayağa kalkamıyordu. Talihsiz gözlerini bana çevirdiğinde onu bir tehdit olarak görmek imkânsızdı. Değil insanın boğazını parçalamak, düşmanca bir düşünce beslemekten bile âciz görünüyordu. Ama havlayışını ve sıçramak üzere nasıl gerildiğini hatırladım sonra.

Sahibi döndüğünde yine eskisi gibi olacağını umut ettim.

Dışarı çıktım, kapıyı arkamdan kilitledim. Beni bir gözetleyen varsa farkında bile değildim. Havuzda balık olup olmadığını düşünerek yürüdüm, çiçekler arasında kırmızı ya da başka renk bir karanfil arandım. Adama yakasına lale takmasını söylemiş olmayı istedim.

O karanfil işine neden girmiştim ki? Herhalde olaya gerçek görüntüsü vermek için. Ama şimdi işim biraz daha karışmıştı. O kadar şeyin arasına bir de açık bir çiçekçi bulmak girmişti. Yapacak o kadar şey ve bunları yapacağım yalnızca yirmi dört saatim vardı.

19

"Bilemiyorum, Bern. Çok karışık bir işe giriyorsa gibime geliyor."

"İstediğin bu değil miydi? Benim Colcannon hırsızlığıyla da Abel Crowe'un ölümüyle de bir ilgili olmadığını biliyordun ama işleri karıştırmak için çevremde dolanıp durdun."

"O işlerin ikisine de boğazına kadar batmışsın sen, Bern. Bilemiyorum diyorum işte."

Ray Kirschmann'ın izin günü olduğundan üzerinde kahverengi gabardin pantolon ve basma bir spor gömlek vardı. Pantolonun oturak yeri geniş, beli dardı ve gömleği de Kore'den ithal edilenlerden olup açık yeşildi ve kollan ile cep kenarlarında koyu yeşil şeritler vardı. Giyecek eşya satın almaya çıktığında yanına karısını da alsa ne iyi olurdu.

"Bilecek ne var, Ray?" dedim. "Sana bir kahraman olma fırsatı veriyorum. Bir iki esaslı tutuklama yapacaksın, bir iki dosyayı

kapatacaksın ve cebine de birkaç dolar girecek. Başka ne yapmayı bekliyorsun ki? Canavarı öldürüp kralın kızıyla mı yatacaksın?"

"Ben canavardan falan anlamam, Bern."

"Prensesten de pek hoşlanmayacaksın. Şiltenin altına bir fasulye tanesi koysan sabaha kadar rahatsız oldum diye şikâyet eder dururlar."

"Bak o masalı hatırladım şimdi. Bana cebime koyacağım dolarlardan söz et."

"Malını bulmak için ödül vermeye hazır bir adam var."

"Kim?"

"Yarın göreceksin."

"Ne malı?"

"Onu da yarın öğreneceksin."

"Malı nasıl bulacağım? Onu da yarın öğreneceğim, değil mi? Bu o eski radyo programlarına benzedi. 'Yarın şu saatte açın ve Jack Armstrong'un başına neler geldiğini öğrenin.' Jack Armstrong'u hatırladın mı, Bern? Ona ne olmuştu?"

"Attica Cezaevi'nde yatıyor."

"Neler de gelir aklına! Kaç paralık bir ödülden söz ediyoruz?"

"On bin dolar."

Başını salladı. "Ama bu resmen verilecek bir şey değil. Herif ya cayarsa?"

"Resmi olmadığına göre bildirilmesi de gerekmez. Vergisi yok yani. Amirlerinden biriyle kırışmaya da gerek yok."

Yüzünde şeytanca bir ifade belirdi, gözleri tamahkârlıkla parladı. Spinoza tamahkârlık için iyi şeyler söylemiyor olabilir ama o olmadan çarklar nasıl dönerdi?

"Bakalım" dedi. "Liste sende mi?"

Başını sallayıp yeşil spor gömleğin cebinden katlanmış bir kâğıt parçası çıkardı. "Son iki yılda Colcannon işine benzeyen soygunların bir listesi -yani zorla girilme ve olay yerinin hortum geçmiş gibi bırakılması. Dediğin bölgede - Manhattan'ın Kırk ikinci Sokağı'nın güneyinde, Beşinci Cadde'nin batısında ve Ondördüncü Sokak'ın. kuzeyinde kalan kısmı. Bilgisayar çok esaslı şey doğrusu. Ne istediğini söylemen yeterli, yanıtı şıp diye alıveriyorsun."

"Polisin elinin altında bu modern araçların olması insana ne kadar rahatlık veriyor bilemezsin."

"Tahmin edebilirim. Tavşan Margate'in bu tür bir işi daha önce de yapmış olabileceği yalnızca senin aklına gelmiş değil. Onu soru yağmuruna tutuyorlar, iki yıl geçmişi ve senin ilgilendiğin bu alanla sınırlı da değil üstelik."

"Bir yere vardılar mı?"

"Hâlâ Humphrey Bogart'ı oynuyor."

"Dün James Cagney demiştin."

"Aynı şey."

"Yarın onu da getireceksin, değil mi?"

"Çok ters bir şey bu. Eğer kaçarsa açıklamakta güçlük çekerim. Ama bu riski göze alacağım sanırım."

"Ve kiminle çalıştığını bilmiyorsun, değil mi?"

"Henüz bilmiyorum. Ama ergeç konuşacaktır."

"Öyleyse yarın görüşürüz."

"Tavşan'dan başka getirmem gereken başka birisi var mı?

"Yalnızca tabancan."

"Ondan hiç ayrılmam ki?"

"Sahi mi? Duş yaparken de mi? Dur düşüneyim. Kelepçe, Ray. Bol bol kelepçe getir."

"Jesse James çetesini tutuklayacakmışım gibi sanki. Eh, geçmişte sözünü tutmuşsundur Bern, o yüzden dediğini yapacağım. Bu arada istediğin bir şey var mı? Seni bir yere bırakabilir miyim? işini kolaylaştırmak için yağlamam gereken kişiler var mı?"

Bir an düşündüm ama sonra bu ayartıya uymamaya karar verdim. "Hayır, gerekeni ben yaparım" dedim.

Marilyn Margate'i Hair Apparent güzellik salonunda buldum. Pek inandırıcı olmayan bir kestane rengi saçlı sert yüzlü kadının saçlarını tarıyordu. Kadın, "Adam karısıyla yattığını ama hiç zevk almadığını, bunu görev duygusuyla yaptığını kabul ediyor" dedi. "Ama bence hep aynı şeyi söylediklerinden insana neye inanacağını şaşırıyor."

"Ne demek istediğini çok iyi anlıyorum" dedi Mariyln.

Bir anlığına boşalınca kenara çekip Abel'in anma törenin yapılacağı yer ve saat yazılı kâğıdı eline tutuşturdum. "Oraya gelmen çok önemli" dedim. "Harlan Reese'i de getir."

"Harlan'ı mı? Sence o dönüp Wanda'yı öldürdü mü? Harlan öyle şeyler yapmaz ama."

"Sen onu getirmeye bak."

"Bilemem. Odasından bile çıkmıyor. Ve polis onu yakalamaya kalkışmadan kaçmayı düşünüyordu. Birinin cenaze töreni için ta Brooklyn'e kadar gideceğini hiç sanmam."

"Yine de getir onu. Kardeşin de orada olacak."

"Tavşan orada mı olacak? Yani onu salıverdiler mi?"

"Ayin için salıverecekler. Ben ayarladım."

"Sen..." Gözleri irileşmişti. "Bir avukat bile yapamazdı bunu. Kefaletle bırakmayı kabul etmedilerdi. Dur hele bir avukatına söyleyeyim bunu."

"Avukatına hiçbir şey söyleme."

"Peki."

"Yarın Harlan'la orada ol."

"Tavşan orada olacaksa elbette geleceğim. Ve Harlan'ı da getireceğim."

Narrowback Galerisi'ni arayınca telefona Denise çıktı. "Yarın boş olduğunu umarım" dedim. "Brooklyn'de bir cenaze törenine gelmeni istiyorum."

"Resim önlüğümle en iyi gülümsememi giyerim. Suç ortağınla konuşmak ister misin?"

"Lütfen."

Carolyn'e işlerin yolunda gittiğini söyledim. "Abel'in daimine girmem gerek" dedim. "Ne yaptığımı öğrenmemesi için Ray'den yardım istememeye karar verdim. Parlak bir fikrin, mı?"

"Yeni bir doktor randevusu için biraz geç."

"Hem Cumartesi, hem yemek saatine yaklaşıyor. Belki güç elbette."

"Yapabileceğim bir şey varsa..."

"Şu anda aklıma bir şey gelmiyor. Girmenin bir yolunu bulursam bütün gece orada olacağım sanırım. İşim bitince de gelmek isterdim."

"Benim bir randevum var, Bern."

"Ya. Öyleyse yarın Abel'in töreninde buluşuruz. Adres vermiş miydim, istersen bir daha yaz." Adresi yazdırdıktan sonra yine Denise'i vermesini istedim.

"Adresi Carolyn'e yazdırdım" dedim. "Ondan alırsın eğer hâlâ konuşuyorsanız. Bu akşam çok işim olacak ama g| de olsa sana uğrarım diye düşünmüştüm."

"Oh."

"Seni görmek istiyordum."

"Bu gece uygun değil, Bernie."

"Eh, ne yapalım. Öyleyse yarın Brooklyn'de görüşürüz

"Herhalde. Gore ile Truman'ı da getirebilir miyim?"

"Onlar da listemdeydi zaten." '

Murray Feinsinger'in telefonuna telesekreter çıktı, adım ve numaramı bırakmaya ya da doktorla konuşmak istiyorsan Pazartesi saat dokuzda

aramaya davet etti. Bir mesaj bırakmadan kapatıp, Manhattan rehberinde Feinsingerleri taradım ve aynı adreste bir Dorothy Feinsinger bularak o numarayı aradım. Telefona Murray'in kendisi çıktı.

"Dr. Feinsinger? Adım Bernard Rhodenbarr, dün sizi görmeye gelmiştim. Ayaklarım hakkında."

"Bay Rhodenbarr, insanlar genellikle beni o nedenle görmeye gelirler. Muayenehanem kapalı ve..."

"Beni hatırladınız mı bilemiyorum. Morton Ayağı var deftiniz ve bana tabanlık yapacaktınız."

"Henüz hazır değil. İki hafta kadar sürer."

"Orasını biliyorum ama size bir avans vermiştim ve..."

"Siparişinizi gönderdim bile, Bay Rhodenbarr. Bir sorun mu vardı?"

"Sorun falan yok. Bu öğleden sonra beklenmedik bir yerden para geldi. Doğrusunu isterseniz atyarışında biraz kazançlı çıktım ve hepsini harcamadan borcumun geri kalanını size takdim etmek istiyordum. Şu anda yakınlarda olduğumdan gelip borcumu ödeyebilirim. İki yüz yetmiş dolar tutuyor sanırım, otuz dolarını ödemiştim..."

"Çok düşüncelisiniz, Bay Rhodenbarr. Neden Pazartesi uğramıyorsunuz?"

"Pazartesi benim için güç bir gün. Parayı da o zamana kadar harcayabilirim. Oraya kadar gelip ödemem fazla uzun sürmez..."

"İş saatleri dışında para alamam. Şu anda evimdeyim. Muayenehanem karşı dairededir ve kapalıdır. Açıp size makbuz vermem ve parayı deftere işlemem gerek ki, şu anda bunları yapamam."

"Makbuz benim için önemli değil, parayı size verip giderim."

Bir duraklama oldu. Artık karşısında bir deli olduğundan emin olmalıydı ve bir deliyi neden yukarı alacaktı ki? Adamla görüşmenin bir yolu olmalıydı ama işi berbat etmiştim bir kere, bundan sonra her söyleyeceğim durumu kötüleştirmekten başka bir işe yaramazdı.

"Eh, öyleyse Pazartesi'ye görüşürüz" dedim.

Brooklyn istihbarat'ta J. L. Garland'ın Cheever Pla diye bir yerde bir numarası vardı. Santral memuru orasının Cobble Hill'de olup olmadığını bilemiyordu. Her şeyi göze alarak numarayı çevirdim, karşıma kısık sesli bir adam çıktı. Jessica ile görüşmek istediğimi söyleyince kadın telefona geldi.

"Ben Bernie Rhodenbarr" dedim. "Yarın geleceğim, yer: ve saati bir kere daha doğrulamak istedim. Redeemer Kilisesi saat iki buçuk. Tamam mı?"

"Evet."

"Güzel. Sizin davet etmeniz gereken bir iki kişi var. Büyükbabanızın komşuları."

"Ben lobiye bir ilan astım. Ama siz uygun gördüklerinizi çağırabilirsiniz."

"Ben de birkaç kişiyi çağırdım. Ama bunları siz telefon edip çağırırsanız çok memnun olurum. Lütfen yazar mısınız?"

Kadına adları ve numaraları vererek ne söylemesi gerektiğini anlattım. Birden aklıma onun Abel'in dairesine girebileceği geldi. Onunla gitmek pek istediğim bir şey değildi ama bunun başka çaresi yok gibiydi.

Cinayetten sonra daireye girip girmediğini sordum, "Anahtarım yok" dedi. "Kapıcı polisin kimsenin içeri girmemesi için emir verdiğini söyledi. O yüzden herhalde beni yukarı bile bırakmazlar. Neden sordunuz?"

"Nedeni yok" dedim. "Merak etmiştim yalnızca. O telefonları edecek misiniz?"

"Hemen şimdi."

Saat sekizi birkaç dakika geçe Abel Crowe'un apartmanına gittim. Benim ona yabancı olduğum gibi o da benim için yabancıydı. Köpek Astrid kadar

saldırgan bir tavrı olduğundan omzuna bir uyuşturucu ok atmak zorunda kalmayacağımı umdum.

Tabancam, maymuncuklarım, avuçları kesilmiş lastik eldivenlerim ve geniş tabanlı Pumalarımla birlikte evrak çantam - Haydi- Ayağımda bu kere siyah ayakkabılar vardı, mokasenlerim veya Pumalarım kadar rahat değilse de, üzerimdeki üç düğmeli cenaze elbisesine ve gayet ciddi, çizgili kravata daha uygun düşüyorlardı.

Kapıcıya, "I I-J'de bayan Pomerance'a çıkacağım. Rahip Rhodenbarr. Beni bekliyor" dedim.

20

"Çok Avrupalı bir havası vardı" dedi Bayan Pomerance. "Herkese iyi bir sözü vardı, herkese gülümserdi. Yaz sıcağından rahatsız olurdu, yürüyüşünden ayaklarının ağrıdığı anlaşılırdı ama ağzından bir şikâyet duyan olmamıştır. Adlarını verebileceğim başkalarına hiç benzemezdi."

Küçük not defterime 'gerçek centilmen' ve 'Hiç şikâyet etmezdi' diye yazdım ve gözlerimi kaldırınca Bayan Pomerance'ın bana kaçamak bakışını yakaladım. Beni nereden tanıdığım çıkaramıyordu ve bu da kendisini deli ediyordu. Jessica Garland'ın telefon edip geleceğini bildirdiği Brooklynli rahip olduğuma göre bir gün önce kendisiyle asansörde birlikte olan Stettiner'lerin oğlu olamazdım. Peki ama, eğer Cobble Hill'den Rahip Rhodenbarr isem neden öyle tanıdık geliyordum?

Kadın yirmi dakika kadar ölülerden iyilikle söz edip yaşayanlara verip veriştirdi; yalnız yaşıyordu, sevgili Moe'su öteki dünyaya kavuşmuştu.

Saat sekiz buçukta ikinci fincan kahveyi reddedip kalktım. "Çok yardımcı oldunuz" dedim. "Yarın sizi törende bekleyeceğim."

Kadın beni kapıya kadar geçirdi, mutlaka geleceğini söyledi. "Size anlattıklarımı kullanıp kullanmayacağınızı merak ediyorum" dedi. "Hayır, üstteki kilidi de çevireceksiniz. Tamam. Bir şey söyleyeyim mi? Bana birini hatırlatıyorsunuz."

"Stettinerler'in oğlunu mu?"

"Onu tanıyor musunuz?"

Başımı salladım. "Ama bir benzerlik olduğunu söylerler" dedim.

Kadın kapıyı kapatıp kilitledi. Koridorun öteki ucuna yürüdüm. Abel'in kapısını maymuncuğumla açarak içeri girdim. İçerisi bıraktığım gibi, ancak pencerelerden günışığı girmediği için daha karanlıktı.

Birkaç ışık yaktım. Normal koşullarda perdeleri çekmeden böyle bir şey yapmazdım ama en yakın binalar nehrin karşı kıyısında olduğundan beni kim görecekti ki?

Önce daha önce yaptığım araştırmaya hiç benzemeyen üstünkörü bir yoklama yaptım. Yatak odası dolabına baktım, onu bunu elledim, puro kutusuna ikinci bir ziyarette bulundum. Sonra okuyacak bir şey bulmak için kitapları karıştırdım.

Aslında kendi Robert B. Parker romanımı isterdim. Tabanlığı olmadan jogging yapan ve fıtık olmadan ağırlık kaldıran bizim Spenser kimbilir şimdi neler yapmaktaydı? Ama orada öyle hafif türden bir roman, bulmak 1913 V Beşliğini bulmak kadar güçtü ve ilginç olabilecek kitapları da Almanca, Fransızca ve Latince bilmediğimden okumam imkânsızdı.

Sonunda Schopenhauer'in Karamsarlık Üzerine'sini okudum. Kitap ucuz bir kopyaydı, ya Abel ya da daha önceki sahibi pek çok yerin altını çizmiş, hoşuna giden bazı yerlerin de kenarına ünlem işaretleri serpiştirmişti.

Şöyle bir paragraf gözüme çarptı: "Bir adam karşılaştığı bütün sefil yaratıklardan nefrete kalkışırsa, başka bir iş yapacak enerjisi kalmaz; oysa onları büyük bir kolaylıkla hor görebilir.

Bundan hoşlanmıştım ama Schopenhauer'in azı bile çoktu. Biraz müzik çalmayı düşündüm ama o anda ışıkları yakmakla içine girdiğim tehlikenin yeterli olduğunu düşünerek vazgeçtim.

O yıllanmış Armagnac iyi giderdi. Onun yerine biraz süt içtim ve saat on ile on bir arasında oturma odasının ışıklarını söndürdüm, yatak odasına geçerek soyundum.

Yatağı yapılmıştı. Herhalde yaşamının son günü kalktığında kendisi yapmış olmalıydı. Yatağın' yanındaki saati iki buçuğa ayarladım, yatağa girdim, lambayı söndürdüm ve uyudum.

Çalar saatin sesi rüyamı deldi geçti. Rüyamda ne gördüğümü hatırlamıyorum ama herhalde bir eve girmek üzereydim ki, çalar saatin sesi hırsız alarmına dönüşüvermişti. Kendimi rüyamdan güçlükle koparıp saate bastırmak üzere uzandım ama o sırada o da kendiliğinden susmuştu.

Karanlıkta birkaç dakika sessizce ortalığa kulak vererek kimsenin zil sesini duymamış olacağını umdum. Ama kimsenin duyduğunu sanmıyordum. Bu eski binaların sesgeçirmezliği de esaslı olurdu. Herhangi bir şey duymadım ve bir süre sonra kalkıp lambayı yaktım ve giyindim.

Bu kere siyah ayakkabılarım yerine pumalarımı giyip eldivenlerimi ellerime geçirmiştim.

Abel'in dairesinden çıktım, kapıyı kapayınca yaylı dilin ileri gitmemesi için mandalı çektim. Sonra sessiz adımlarla merdivenden yedi kat aşağıya inerek 4-B'ye vardım.

Kapının altında ışık olmadığı gibi içerden ses de gelmiyordu. Kapıda bir tek kilit vardı, onu da çocuk oyuncağı gibi rahatça panayırlarda satabilirdiniz, içeri girdim.

On dakika sonra çıktım, kapıyı arkamdan kapadım, yedi kat yukarı çıkarak Abel'in dairesine girdim, kapıyı bir güzelce kilitledikten sonra emektar Pumalarımla diğer eşyaları çıkardım saati yediye kurdum ve yine yattım.

Ama ilk başlarda uyuyamamıştım. Kalktım, dolapta bulduğum bir sabahlığı giydim. Bütün gün bir kuşu doyuracak kadar bile yemek yemediğim aklıma gelmişti, mutfağa gidip Kara Orman pastasının geri kalanıyla sütün tümünü içtim. Sonra dönüp uyudum.

Sabah saat çalmadan kalkmıştım. Bir duş yaptım, bulduğum bir jiletle tıraş oldum. Çok garipti doğrusu, eski dostumun evinde yaşamakla sanki onun kısa bir süre önce terk ettiği yaşamı sürdürüyor gibiydim. Ama bunun üzerinde fazla durmadan bir fincan neskafe hazırlayıp içtim, giyindim. Yine siyah ayakkabılarımı giymiş, Pumalarımı çantaya yerleştirmiştim. Yanlarına daha önce gözden geçirdiğim kitaplardan birini de kattım.

Ne asansörcü ne de kapıcı yüzüme bile bakmadılar. Beni daha önce hiç görmemişlerdi ama sabahın uygar bir saatinde çıkıyordum ve Riverside Caddesi'ndeki bu apartmanda her iki cinsten bazı kiracıların geceyi evlerinde geçiren ve sabahın erken saatinde çıkıp giden konukları olurdu.

Hair Apparent Dokuzuncu Cadde'de, Chelsea Commons lokantasının bitişiğindeydi. Kuvaför kapalıydı ve kapısında benim Barnegat Kitabevi'ndekine benzeyen demir bir parmaklık vardı. Parmaklık iri bir asma kilitle tutturulmuştu. Orada herkesin gözü önünde bir parça yay çeliğiyle kilidi açtım.

Kimsenin bana dikkat ettiği yoktu. Ortalık aydınlıktı ve güzel bir gün başlıyordu. Ben iyi giyimli ve herhalde saygın görünüşlüydüm ve bakan biri benim maymuncuk değil bir anahtar kullandığımı sanırdı.

Kapıyı açmak biraz daha uzun sürdüyse de, sonunda onu da halletmiştim.

Sonra kapıyı açtım ve hırsız alarmı çalmaya başladı.

Bu işler rüyalarda olduğu gibi gerçek hayatta da olur. Bir gün önce Marliyn Margate'i ziyarete geldiğimde alarmı görmüş, şalterinin ilk koltuğun yakınındaki duvarda olduğunu tesbit etmiştim. Dükkâna girdim, gidip şalteri indirerek alarmı susturdum.

Önemli bir şey olmamıştı. Komşular herhalde buna alışkındırlar. Dükkân sahipleri sabah dükkânlarını açarken alarmlarını çaldırırlardı.

Bir alarm zili gecenin yarısında çaldığında ya da uzun bir süre çalmaya devam ettiğinde insanlar hemen telefona sarılarak polisi çağırırlar. Ama bir an sonra kesilen bir alarmın gayet normal olduğunu düşünürler.

Üstelik bir güzellik salonunu hangi enayi soyardı ki?

Orada yarım saat kadar geçirdim. Çıktığımda her şey bulduğum gibiydi, yalnızca çıkarken tekrar çaldırırım korkusuyla alarmı bir daha kurmamıştım. Yazarkasadaki birkaç kuruşa da, Marilyn'in beni tehdit edip sonra yerine bıraktığı tabancaya da elimi bile sürmedim.

Dokunmuş olacağım her yeri dikkatle sildim -lastik eldiven kıyafetime pek uymazdı. Sonra kapıyı kapadım, demir parmaklığı çektim ve asma kilidi yerine taktım.

Carolyn'in numarasından yanıt yoktu. Denise'in numarasını çevirirken fikrimi değiştirdim. Yola koyulup Yedinci Cadde'de sağa dönerek kent merkezine doğru yürüdüm. Arada sırada bir kilise önünden geçiyordum,' dindar insanlar sanki mevsimi kutlamaya hazırlanmışlar gibi taptaze yüzlü ve iyi giyimliydiler. Güzel bir sabah, diye düşündüm. Abel Crowe'u gömmek için bundan güzeli olamazdı doğrusu.

Aslında onu bugün gömmeyeceğimizi hatırladım sonra. Gömme işi daha sonra yapılacaktı. Ama tören umduğum gibi giderse belki de eski dostumun vücudunu olmasa, bile ruhunu huzura kavuşturabilirdik. Geceyi onun dairesinde, öldürüldüğü evinde geçirmiştim ve huzursuz bir ruhun varlığını hissettiğimi söyleyemezdim. Ama ben öyle hayaletleri falan hisseden insanlardan değilim. Belki de bu tür şeylere daha duyarlı olanlar Abel'in o oturma odasındaki varlığını, o doğu işi halı üstünde dolaştığını, intikam çağrılarında bulunduğunu hissetmiş olabilirdi. Benim böyle şeyleri fark edememem onların var olmadıkları anlamına gelmez.

On Dördüncü Sokak'ta bir kahvede esaslı bir kahvaltı ettim. Sunday Times'ı aldım, kimsenin okumadığı bölümlerini atıp gerisini Washington Meydanı'na götürdüm. Orada bir sıraya oturdum ve bana modern insanın bildiği bütün ruh düzenleyici kimyasal maddeleri satmaya çalışan gençleri görmezden gelerek gazetemi okudum. Çocuklar maymun parmaklıklarına tırmanıyorlardı. Genç anneler çocuk arabaları itiyorlardı. Gençler frizbi atıyorlardı. Serseriler dileniyor, sarhoşlar sendeliyorlardı. Satranç oyuncuları taşlarını oynadıkça meraklılar başlarını sallayıp dillerini şaklatıyorlardı. Gezdirilen köpekler yol üzerine dikilmiş tabelalara aldırış etmeyip yolları pisletmekteydi. Sosisçiler, dondurmacılar, helyum dolu baloncular mallarını atmak için uğraşmaktaydılar. En sevdiğim satıcıyı da gördüm: Parlak turuncu gagalı sarı renkli kocaman ördekler satan bir zenci. Bunlar gördüğüm en saçma şeylerdi ve insanların onları neden aldıklarına akıl erdirebilmiş değilim.

Parktan metroya bindim ve saat bir buçukta Cobble Hill'de, yirmi dakika sonra Redeemer Kilisesi'ndeydim. Jessica Garland ve birlikte yaşadığı genç erkekle buluştum. Adı Clay Merriman'dı. ikisine de aklımdan geçenleri anlattım. Adam beni anlamakta biraz güçlük çektiyse de, Jessica'nın herhangi bir sıkıntısı olmadığı görülüyordu. Ne de olsa Abel'in torunuydu, değil mi?

Törenin yapılacağı odayı gözden geçirdik. Ona gelecekleri nereye oturtması gerektiğini anlattım. Sonra onu da, Clay'i de gelen konukları karşılamaları için bıraktım, ben de rahip odasına benzer bir yere girip zamanımı kollamaya başladım.

Saat iki buçukta org çalınmaya başladı. Artık konuklar gelmeye başlamışlardı. Ancak her zaman gecikenler olacağı için tören daha on dakika başlamayacaktı. O on dakikayı rahibin çalışma odasında geçirirken vaaz vermeye hazırlanan biri gibi aşağı yukarı yürümeyi ihmal etmiyordum.

Sonra, saat geldi. Evrak çantamdan iki kitabı çıkardım, çantayı kapayarak odanın bir köşesinde bıraktım. Koridordan geçerek epey bir kalabalığın toplanmış olduğu büyük odaya geçtim. Yan koridordan geçtim, iki basamak yüksekliğinde platforma çıktım ve kürsüdeki yerime geçtim.

Bütün o insanlara bakıp derin bir soluk aldım.

"İyi günler" dedim. "Adım Bernard Rhodenbarr. Herkes gibi ben de burada Abel Crowe'un dostu olduğum için bulunuyorum. Dostumuz ve komşumuz bu hafta kendi evinde uğradığı bir saldırıda hayatını kaybetti ve bugün hepimiz onun anısını son bir kez saygıyla anmak üzere burada toplanmış bulunuyoruz."

Dinleyicilerime şöyle bir bakınca kalabalık arasında pek çok tanımadık yüz olduğunu gördüm. Yaşlılar Abel'in Riverside Caddesi'nden komşuları, gençler de Jessica'nın Cobble Hill'den arkadaşları olmalıydı. İkinci sırada Bayan Pomerance'ı görebiliyordum, onun hemen arkasında da benim neşeli ortopedistim oturmaktaydı. Sol tarafta oturan Ray Kirschmann'ın yanında geniş alınlı ve daracık çeneli zayıf bir genç oturmaktaydı ki, George Edward Margate ile karşı karşıya olduğumu anlamak için dahi olmaya gerek yoktu. Kulakları başkalarının kulaklarından uzun değildi, burnu da sürekli titremiyordu ama yine de kendisine neden Tavşan denildiğini anlamak o kadar güç olmasa gerekti.

Ablası Marilyn sağda en ön sıradaydı. Üzerinde siyah bir etek ve koyu gri bir kazak varsa da, yine de kiliseye gelmiş bir fahişeden farksızdı. Yanında oturan yuvarlak yüzlü, tombulca serserinin de Harlan Reese olduğu kuşkusuzdu.

Denise ile Carolyn arkada yanyana oturuyorlardı. Carolyn ceketini giymişti. Denise'in üzerinde kazağı vardı ama altına pantolon mu etek mi giydiğini göremiyordum. Ama önlük giymemişti ve gülümsemiyordu,

Jessica Garland önde ortada oturuyordu. Yanında Clay Merriman vardı. Bu mutsuz olaydan, önce bir araya gelmemiş olmamız çok yazıktı doğrusu. Abel bir akşam hepimizi evine çağırabilirdi ve o iki savaş arası Avrupası'ndan hikâyeler anlatır biz de pasta tıkınırdık. Ama ne gariptir ki, anlatırken bir torunu olduğundan hiç söz etmemişti.

Üçüncü Sıranın sağında koyu renk elbiseli üç adam oturuyordu. Ortaya yakın olanı uzun boylu, seyrek saçlıydı, uzun burnu ve incecik dudakları vardı. Yanında oturan üçünün en yaşlısıydı, geniş omuzlu, kar beyazı saçlı, beyaz bıyıklı altmışında bir beyefendiydi. Kenarda oturan üçüncüsü düğme gözlü ve kalın camlı gözlüklü olup ufak tefek biriydi.

Onları daha önce hiç görmemiştim ama kim olduklarından emindim. Ortadaki beyaz adamla gözgöze gelecek kadar durakladım, yüzündeki aksi ifade değişmediyse de, başını hafifçe eğdi.

İkinci sıranın öteki ucunda tanıdığım bir adam daha vardı. Oval yüzlü, kırpık bıyıklı, kır saçlı. Onu daha önce görmüştüm elbette ama Jessica da kendisini oturtacağı yeri bilmişti -çünkü Herbert Franklin Colcannon'un yakasında bir karanfil vardı.

Karanfili görünce birden irkildim. O kadar koşuşturma arasında kapanmadan önce bir çiçekçiye yetişememiştim. Kuşkusuz o sabah kapalı bir çiçekçi dükkânına girebilirdim ama o da gözüme bu koşullar altında epey riskli görünmüştü.

Ayrıca kendimi tanıttığım için Colcannon kim olduğumu biliyordu.

"Dostumuzun geçimini çalınmış mallar alarak sağladığı söylendi" diye söze başladım. "Ancak ben onu başka bir kimlik altında tanıyordum - felsefe meraklısı olarak. Abel Crowe için Spinoza'nın yazılan özellikle önemliydi ve kendisini anmak için şimdi burada bir iki parça okumak istiyorum."

Abel'e verdiğimiz ve Cuma günü evinden alarak çantama yerleştirdiğim meşin ciltli kitaptan "Duyguların Kökeni Üzerine" adlı kısımdan bir parça okudum. Epey kuru bir metindi ve dinleyicilerimin dikkatleri dağılmış görünüyordu.

Spinoza'yı kapadım, dün gece Abel'in raflarından alıp getirdiğim diğer cildi açtım.

"Bu Abel'in bir kitabı" dedim. "Thomas Hobbes'un eserlerinden seçmeler. Devlet ve Toplum Üzerine Filozofça Düşünceler'den kendisinin altını çizdiği bölümü okuyorum şimdi: 'Karşılıklı korkunun nedeni kısmen insanın doğal eşitliğinden ve kısmen insanların karşılıklı zarar verme iradesinden doğar; ve bu var olduğunda ne başkalarından güvencede olmayı bekleyebiliriz, ne de kendimize asgari bir güvenceyi vaad edebiliriz. İnsana bakıp da vücudunun ne kadar zayıf olduğunu, o yok olduğu takdirde bütün gücünün, canlılığının ve bilgeliğinin de yok olacağını; en zayıfa insanın en güçlüsünü bile öldürmesinin ne kadar kolay olduğunu görürüz; kendi gücüne güvenen bir insanın kendisinin doğa tarafından başkalarının üstünde yaratıldığına inanması için bir neden yoktur. İnsanlar birbirlerine karşı eşit şeyler yapabilen eşitlerdir, ancak en büyük şeyleri yapanlar, yani öldürenler, eşit şey yaparlar."

Başka bir işaretli bölüme geçtim. "Bu da Leviathan'dan. 'İnsanın doğasında kavga için üç neden görüyoruz. Birincisi, rekabet; ikincisi, çekingenlik; üçüncüsü, şan. Birincisi insanın kazanç ikincisi güvenlik, üçüncüsü ün araması işidir.'"

Hobbes'u Spinoza'nın yanına koydum. "Abel Crowe kazanç için öldürüldü" dedim. "Onu öldüren kişi şimdi burada, bu odada."

Sözlerim etkisiz kalmadı. Herkes bir anda soluğunu tutar gibi oldu. Bakışlarım bir anlığına Denise ve Carolyn'e çevrildi, Onlar ne diyeceğimi biliyorlardı ama yine de sözlerim onları da aynı biçimde etkilemişti, sanki o anın dramı birbirlerine karşı nefretlerini unutturmuş gibi biraz daha yaklaşmışlardı.

"Abel beş sent için öldürüldü" dedim, "insanlar her gün pek küçük paralar için öldürürler ama bu beş sentlik o kadar da önemsiz değildi. Değeri çeyrek milyon dolar gibi bir paraydı. Kalabalığın soluğu bir daha kesildi. "Abel Salı gecesi o paraya sahip oldu. On iki saat sonra da ölmüştü."

Sonra I9I3 V-Beşliklerinin tarihini anlattım biraz. "Bu beş sentliklerden biri Chelsea'de arabalıktan bozma bir evde turan bir adamın kasasındaydı. Adam ve karısı kent dışına çıkmışlardı ve ertesi günden önce dönmeleri beklenmiyordu. Cuma gecesi iki hırsız çatı penceresinden girerek evi yağmaladılar."

"Biz beş sentliği almadık!" Başlar Tavşan Margate'e çevrildi. "Biz parayı da almadık, kasayı da açmadık. Kasayı bulmuştuk ama yanımızda alet yoktu. Benim beş sentlikten haberim yok."

"Doğru."

"Ve biz kimseyi öldürmedik. Kimseye zarar vermedik. Oraya girdiğimizde evde kimse yoktu ve çıktığımızda da gelmemişlerdi. Benim ne beş sentliklerden ne de cinayetten haberim yok."

Margate yerine oturdu. Ray Kirschmann dönüp bir şeyler söyledi, Tavşan'ın omuzları çöktü. Ray'in ne söylediğini bilmiyorum ama herhalde insanların ve Tann'nın huzurunda hırsızlık yaptığını itiraf ettiğini söylemişti.

"Doğru" dedim. "İlk hırsızlar olan Tavşan Margate ve Harlan Reese" - Harlan adının yüksek sesle söylendiğini duyunca nasıl da şaşırmıştı- "yalnızca hırsızlıkla yetinmişlerdi. Onlardan sonra ikinci bir hırsızlık yer aldı. Margate ve Reese'den çok daha becerikli olan bu hırsız doğruca duvar kasasına gitti, kasayı açtı, bir çift küpe, değerli bir saat ve 1913 beşliğini aldı. Onları doğruca Abel'e götürdü ve satılmak üzere orada bıraktı."

Saat ve küpeler karşılığında para aldığımızı söylemenin bir anlamı yoktu. Bu insanlara bütün ayrıntıları anlatmak gereksizdi.

"İkinci hırsız kasadan aldıklarını Abel Crowe'a teslim ederken evsahibi ve karısı evlerine döndüler. Hırsızlardan hiçbirinin bilemeyeceği bir plan değişikliği yapmışlardı ve Gotların yağmalamasından sonra Roma'nın halini andıran eve girdiler. Ancak o

sırada ev üçüncü kez soyulmaktaydı. Adamla karısı bayıltılarak bağlandılar ve adam kendine gelip de iplerinden kurtulduğunda karısının ölmüş olduğunu gördü."

Colcannon'a baktım. O da bana baktı, yüzünde hiçbir ifade yoktu. Onun başka bir yerde olmak istediği ve o gün parasını geri satın alma fırsatını bulamayacağını düşündüğünü hissettim. Kötü bir filmden çıkmak isteyen ama bir yandan da daha sonra neler olacağını öğrenmek isteyen bir insana benziyordu.

"Beşlik sikkenin sahibi polise haber verdi. Kendisine ikinci hırsızın yüzünü görme fırsatı verildi ama onu teşhis edemedi Sonunda birinci hırsızlığı yapanlardan birini teşhis edebildi."

"Beni asla görmedi. O bir tezgâhtı" diye bağırdı Tavşan Margate.

"Yalnızca bir yanlışlık diyelim. Beyefendi ağır bir stres altındaydı. Karısını kaybetmişti, evi vahşi bir biçimde yağmalanmıştı ve bir servet değerinde olan sikkesi kaybolmuştu."

Colcannon'a bakarak, "İlginç bir şey daha var" diye devam ettim. "Kendisi polise sikkeden hiç söz etmemişti. Tek kelime bile. Sigortadan talepte bulunabilmek için çalınan eşyayı polise bildirmek gerekir. Ancak burada sigorta söz konusu olmadığından bunun bir anlamı yoktu. Ve sikkenin sigortalanmamış olmasının da gayet geçerli bir nedeni vardı. O beyin o sikkeye sahip olmaya hakkı yoktu çünkü."

"Bu iş fazla ileri gitti." Konuşan Colcannon'du ve kalabalıkla birlikte beni de şaşırtmıştı doğrusu. Ayağa kalkarak öfkeyle bana baktı. "Buraya gelmek için nasıl aldatıldığımı anlamıyorum. Merhum Bay Crowe'u tanımazdım. Buraya sahte birtakım söylemlerle çekildim. 1913 V Beşliğinin çalındığını bildir-mememin ve böyle bir sikkeyi sigorta ettirmemenin sizin ilen sürdüğünüzden çok daha geçerli bir nedeni vardır. O da benim asla böyle bir sikkeye sahip olmamış olmamdır."

"Bir süre buna ben de neredeyse inanacaktım" dedim. "Hayır, sikkenin sizde olduğunu biliyordum ama onun sahte olduğunu düşünmüştüm. Gerçek V Beşliklerini araştırdım sizin aldığınızın hangisi olduğunu saptayabilmek için. Ama hepsi de yerlerindeydi. Dördümüze koleksiyonlarındaydı ve özel koleksiyonda olan fazla elden ele dolaştığından diğerlerinden kolaylıkla ayırt edilebiliyordu ve kesinlikle sizin kasanızdan aldığım beş sentlik değildi."

Yeniden soluklar tutulmuştu. İkinci Hırsızın kimliği böylece açıklanmış oluyordu. Eh, böyle şeyler olurdu arasıra.

"Ama o sikkeye çok dikkatle bakmıştım ve sahte olacağına inanmıyordum" diye devam ettim. "Bunun üzerine biraz daha araştırma yaptım, müze yetkililerini sikkelerine daha dikkatle bakmaları için ikna ettim ve dört kişiden üçü bana sikkelerinin gerçek olduğunu bildirdiler.

"Dördüncü müzenin koleksiyonundaki parça sahteydi."

Koyu renk elbiseli üç adama baktım. Kenarda oturan düğme gözlü Milo Hracec'ti ve konuşma sırasının kendisine geldiğini anlamıştı. "Kötü bir kopya değildi" dedi. "Bir 1903 beş sentliğinin örnek kopyasından yapılmıştı. '0' kaldırılmış, yerine T konulmuştu. İyi bir çalışmaydı ve vitrine bakan kimse bunun sahte olduğunu fark edemezdi, ancak gerçek olarak satışı imkânsızdı."

Beyaz saçlı adam öksürdü. "Adım Gordon Ruslander" dedi. "Bay Hracec bu bulgusunu bana ilettiğinde hemen görmeye gittim. Kendisi haklıdır, sikke iyi bir kopya ama yakından bakıldığında sahteliğini anlamamak mümkün değil. Baltimore Tarih Derneği'ne karşılığında bir tablo verdiğim sikke değildi bu. Benim onlardan aldığım gerçekti. Bana sahte bir sikke yutturmayacaklarından emin olmama rağmen röntgen muayenesi yaptırtmıştım. Onun yerine konulan sikkenin ise herhangi bir Muayeneye gerek kalmadan sahte olduğu belliydi."

"Sikkeyi gördükten sonra ne yaptınız?"

"Müdürün evine giderek durumu açıkladım." Ruslander'in 3teki yanındaki uzun burunlu, çıplak kafalı adam oturduğu yerde küçülmüş gibiydi. "Howard Pitterman'ın sorunları olduğunu biliyordum" diye

Ruslander devam etti. "Güç bir boşanma içindeydi ve bazı yatırımları tersine dönmüştü. Ne kadar sıkıntı içinde olduğunu fark etmiş değildim, yoksa kendisine mutlak yardım ederdim." Adam kaşlarını çattı. "Ama o birkaç ay önce kendisi bazı girişimlerde bulundu. 1913 beşliğinin yerine sahtesini koyup en önemli parçamızı değerinin çok altında bir fiyata sattı."

"Yirmi bin dolara sattım" dedi Howard Pitterman titrek bir sesle. "Aklımı kaçırmış olmalıydım."

"O adamın kim olduğunu bilmiyorum" dedi Colcannon "Ama onu daha önce hiç görmemiş olduğumu söyleyebilirim."

"Eğer sikkeyi satan alan bu kişiyse, onu benden almış değildir" dedi Pitterman. "Ben onu Philadelphia'da kuşkulu bir üne sahip birine sattım. Belki o bu Bay Colcannon'a satmıştır, ya da sikke ondan önce başka bir elden geçmiştir. Size o aracının adını verebilirim ama bunu yapmamayı tercih ederim, herhangi bir şeyi kabul edeceğini sanmam, zaten ben de sikkeyi ona sattığımı kanıtlayamam." Sesi titredi. "Sizlere yardımcı olmak isterdim ama yapabileceğim herhangi bir şey yok."

Colcannon, "Tekrar ediyorum" dedi. "Philadelphia'da kötü ünlü bir sikke tüccarı tanıdığım yoktur. Bay Ruslander'in Amerikan ve Uluslararası Nümizmatik Galerisi'nin kurucusu ve Liberty Bell Darphanesi'nin sahibi olduğunu biliyorum ama ne kendisiyle ne de yanında çalışanlardan herhangi biriyle tanışmış değilim."

"Öyleyse dün neden Samuel Wilkes'e telefon ettiniz?" "Ben Samuel Wilkes adında birini tanımıyorum." "Rittenhouse Meydanı yakınlarında bir bürosu vardır" dedim. "Sikke ve madalyon işiyle uğraşır, karanlık işler çevirir. Dün onu evinden aradınız ve adınızı bıraktınız, sonra bürosunu aradınız ve Amerikan ve Uluslararası Nümizmatik Galerisi'ni de aradınız. Bu konuşmaları ev telefonunuzdan yaptınız ve şehirlerarası konuşmalar olduğu için kayıtları vardır."

Kayıt olacaktı elbette. Colcannon bana bakıyor, etmediği telefonların kaydının nasıl olacağını merak ediyordu. Çok geçmeden evinden çıkıp Madison Caddesi ve Yetmiş Dokuzuncu Sokak köşesine gitmeye kandırıldığını hatırlayacaktı ve hatta buğunda evine girildiğini bile düşünebilirdi, ancak şu anda her şeyi inkâr etmekle yetiniyordu.

"Wilkes diye birini tanımıyorum ve kendisini aramadım" dedi. "Galeriyi de aramadım."

"Bunun ne önemi var ki?" diye sordu Ray Kirschmann; bütün bunların ne kadarını anladığını pek bilemiyordum aslında. "Crowe bu beş sentlik için öldürüldüyse, peki ama o sikkenin kasaya nasıl girdiği kimin umurunda? Crowe sikke kasadan çıkarıldıktan sonra öldürüldü."

"Önemli olan sikkenin kasada olduğunu kimsenin bilmediğiydi" dedim. "Üçüncü Hırsız dışında yani."

"Kim?"

"Tavşan Margate ve Harlan Reese sikkenin varlığından haberdar değildiler" diye devam ettim. "Onlar yalnızca Colcannon'ların o gece kent dışında olacaklarını biliyorlardı. Bunu da Wanda Colcannon saçlarını Tavşan'ın ablası Marilyn'in çalıştığı Hair Apparent güzellik salonunda yaptırttığı için biliyorlardı. Kadının son bir buçuk yıldaki müşterilerinden sekizi kent dışında tatildeyken soyuldular. Bu soygunların sekizinde de aynı, yöntem kullanıldı. Kaba bir biçimde içeri girme, berbat bir soygun ve âdeta bir alameti farika olan vandallık. Marilyn müşterilerinin kent dışına çıkacaklarını duyduğunda haberi kardeşine iletiyordu. Saçınızı yapan tatlı kadının kardeşi hırsızsa, postacıya postayı, sütçüye sütü bırakmamasını tenbih edip ışıklarınızı ayarlı bir sisteme bağlamanızın ne yararı olurdu ki?"

Bunları söylerken Marilyn'den yana bakmamıştım. Şimdi de Carolyn'le gözgöze geldim. "Wanda köpeğini yıkanmak üzere birkaç kapı ötedeki yere getirdiğinde benim kitapçı dükkânıma uğrardı." Carolyn'i işe hiç karıştırmamak en iyisiydi. "Onu son gördüğümde köpeği çiftleşmek üzere

kent dışına çıkacağını söylemişti. Böylece Tavşan ve Harlan gibi ben de Colcannonlar'ın o gece evde olmayacaklarını biliyordum.

"Ancak Üçüncü Hırsız böyle bir şey bilmiyordu. Üçüncü Hırsız Colcannonlar'ın eve dönmelerini bekliyordu. Bir üçüncü hırsızın da işe karıştığını fark ettiğimden beri onu tıpkı Macbeth'teki Üçüncü Katil gibi büyük başharfli olarak düşünmüşümdür. Shakspeare araştırmacıları Üçüncü Katil'le pek eğlenmişlerdir. Shakspeare ona fazla bir konuşma imkânı vermediği için kanıtlar pek eften püftendir ve bir düşünce akımına göre Üçüncü Katil Macbeth'in kendisidir."

Odada bir sessizlik oldu.

"Bilinçaltımın gösterdiği ipucu buydu işte. Ama hepsini birbirine eklemem biraz uzun sürdü, içerden bilgi edinmiş biri Üçüncü Hırsız olamazdı, çünkü o zaman Colcannonlar'ın o gece dönmeyeceğinden emin olurdu. Birinin bir rastlantı sonucu çatı penceresinden girip sonra da cinayeti işlemesi pek uzak bir olasılıktı. Ama bilinçaltım bana bir şeyler söylemeye çalışıyordu ve sonunda bunu görmeyi başarabildim. Shakspeare Üçüncü Katil'in Macbeth olmasını amaçlamış olsa da, olmasa da, burada Üçüncü Hırsız Herbert Franklin Colcannon'du."

Adam ayağa fırladı. "Sen aklını kaçırmışsın. Çılgının birisi sen. Kendi evimde hırsızlık düzenlediğimi mi söylemeye çalışıyorsun? Olmayan bir sikkeyi kendi kendimden mi çaldım?"

"Hayır."

"O zaman..."

"Üçüncü hırsızlık yoktu" dedim. "Tavşan ile Harlan bütün bildikleri her şeyi aldılar. Sonra da ben kasandan o üç parçayı aldım. O gece başka hırsızlık olmadı. Üçüncü bir hırsızlık yoktu, Üçüncü Hırsız da. Ve sizi başınıza vurup bağlamak için bekleyen kimse de yoktu. Karını sen öldürdün."

22

Bir süre kimseden ses çıkmadı. Colcannon onlara benim aklımdan zorumun olduğunu söyledi. "Onu neden dinliyoruz ki?" dedi. "Adam hırsız olduğunu itiraf etti ve biz de burada elikolu bağlı oturup onu çevresindekileri hırsızlık ve katillikle suçlamasını dinliyoruz. Sizleri bilmem ama ben daha fazlasına katlanmak niyetinde, değilim. Ben gidiyorum."

"Şimdi gidersen ikramı kaçırırsın."

Colnannon'un burun delikleri kabardı, yerinden kalktı. O sırada bir el dirseğinden tutunca döndü ve Ray Kirschmann'la gözgöze geldi.

"Sakin olun" dedi Ray. "Neden Bern'in anlatacaklarını dinlemiyorsunuz? Belki de ilginç bir şeyler söyler."

"Çek elini!" diye bağırdı Colcannon. Sesi bir Bouvier'den çok bir finonun havlamasına benziyordu. "Sen kim oluyorsun?"

"Ben sanırım bir polisim" dedi Ray. "Bern de senin katil olduğunu düşünüyor. Bu tür fikirlere kapıldı mı sözü de çok uzatır. Hele lafını nasıl bağlayacağını bir dinleyelim de."

Nasıl bağlayacaktım acaba? "Bay Colcannon bir konuda haklı" dedim. "Ben bir hırsızım. Daha doğrusu, hırsızlık huyundan kurtulmaya çalışan bir kitapçıyım. Ama bir şey olmadığım kesin: Ben polis değilim ve Colcannon'un karısını öldürdüğünü kanıtlama polise düşer.

Ama ben onlara nereye bakmaları gerektiğini söyleyebilirim, Colcannon'un mali durumundan başlamak fena olmaz. Colcannonlar iyi yaşıyorlardı ve pek çok değerli mala sahiptiler ama zenginler de bizler kadar parasal sıkıntıya düşerler.

Beni kuşkuya düşüren şeylerden biri, açtığımda duvar Asasının boş olmasıydı. Bir saat, bir çift küpe, bir sikke ve birkaç parça kâğıt. Oysa duvar kasası olanlar bunları daha çok kullanırlar, özellikle de saldırı köpekleri besleyip evlerinini güvenli duruma getirdiklerini düşünenler. Dün birkaç yere telefon ettim ve Bay Colcannon'un son yıllarda aldığı bazı sikkeleri satmakta olduğunu öğrendim."

"Bu hiçbir şey kanıtlamaz" dedi Colcannon. "İnsanın ilgi alanı değişebilir. İnsan bir şey satıp yerine başka bir şey alır."

"Olabilir ama sanmıyorum. Bence siz son zamanlarda bir iki kumara girdiniz -kasanızdaki birkaç hisse senedinden ağır bir zarara uğradığınız anlaşılıyor. Ve sanırım o 1913 sikkesine Bay Pitterman'ın aldığı yirmi bin dolardan çok fazlasını ödediniz. Sikke satışa çıktığı zaman aslında onu alacak paranız yoktu ama hırslı bir insan olduğunuzdan almak zorundaydınız ve eğer Spinoza yanılmıyorsa hırs da bir tür çılgınlık türüdür, hem de soyu tükenmek üzere olmayan bir çılgınlık türü.

Sikkeyi satın aldınız, diğer borçlarınızı ödemek için para bulmak zorunda olduğunuz bir sırada ona da para ödediniz. Sonra da köpeğinizi çiftleşmeye götürdünüz -Astrid yavrulayınca karşılığını alacağınıza rağmen bu da masraftı- ve Pennsylvania'da gecelemek yerine New York'a döndünüz. Ve belki de karınızla tiyatroda ya da daha sonra yemekte kavga ettiniz. Polis biraz uğraşarak bunu saptayabilir.

Ama önemli de değil aslında. İkiniz eve girince soyulduğunuzu gördünüz. Belki de hırsızların götürdüğü mallardan bazılarını satmayı planlamıştınız. Belki de sigortanız yeterli değildi. Belki gümüşün fiyat yükselişini karşılayacak kadar sigortanızı artırmamıştınız ve şimdi bu ani yükselişten doğan kâr umudunuz hırsızlar tarafından söndürülüvermişti.

Belki de tam o sırada karınız ukalaca bir şey söyledi ve bu da bardağı taşıran son damla oldu. Belki de o anda duvar kasanızda kalan birkaç şeyden birinin de ikinizin yaşam sigortası olduğu geldi aklınıza. Biriniz ölecek olursanız sağ kalan eş yarım milyon dolar alacaktı. Kaza durumunda çifte tazminat maddesi vardı ve sigorta şirketleri cinayeti kazaen ölüm olarak kabul ederlerdi. Belki de karınıza ilk kez öfkeyle vurdunuz ama sonra gözünüzde bunun kârlı olacağı olasılığı belirdi. Belki de soyulmuş evinize baktınız ve soygunun cinayeti maskeleyeceğini düşündünüz, İtiraf etmenize kadar bunu bilemeyeceğiz ve siz de herhalde suçunuzu itiraf edeceksiniz, Bay Colcannon, çünkü amatörler genellikle öyle yaparlar. Hırsızlığa gelince tam bir profesyonelsiniz, bayım ama cinayette amatörsünüz doğrusu."

Ben onun karakolda itiraf etmesinden söz ediyordum, bizim önümüzde değil. Ama adamın yüzünden bir bulut geçer gibi oldu ve biraz susup ona imkân vermeyi düşündüm.

Dudakları titredi. Alnında bir damar gerildi. "Onu öldürmek istemedim" dedi.

Ray'e baktım, Ray bana baktı ve dudaklarında bir gülümseme belirdi.

"Ona bir kere vurdum. Aslında bu bir kazaydı. Dırdır edip duruyordu. Öyle bir cadı olabilirdi ki. Benimle param için evlenmişti, bu sır değildi. Ama para suyunu çekince... Ona vurdum. Köpek evde olsaydı bunu asla yapamazdım. Köpek kolumu parçalardı. Ona vurdum, o da düştü ve düşerken başını sanırım bir yere çarptı."

Gayet güzel süslüyordu. Resimleri görmüştüm ve kadın sistematik bir şekilde dövülerek öldürülmüştü. Ama şimdilik Colcannon'a karışmamak gerekirdi. Bu açılıştı. Nasıl olsa sonra hindistancevizi gibi ortadan yarılıverecekti.

"Sonra nabzını yokladım ve öldüğünü anladım. Yaşamım sona erdi diye düşündüm. Ama sonra bunu hırsızlara yükleyebilirim diye düşündüm. Onu bağladım, kendi başıma da bir şey indirdim. Sahneyi hazırladıktan sonra polisi çağırdım. Beni sorguya çekerek ağzımdan gerçeği alacaklarını düşünmüştüm ama eve bakıp da bir soygun yapıldığını gördüler ve bu da onları tatmin etti."

Ray tavana bakarak gözlerini yuvarladı. Bazı polislerin işitecekleri vardı sanırım.

"Ama ben Abel Crowe'u öldürmedim!" Colcannon öfkelenmişti. "Bu toplantı onun için düzenlendi, değil mi? Çalıntı mal alan birinin öldürülmesi için. Ben Abel Crowe'u hayatımda görmüş değilim, adını bile duymadım ve de onu öldürmedim."

"Hayır, siz öldürmediniz" dedim.

"Sikkemin onda olduğunu bilmiyordum. Onu sende sanıyordum."

"Evet, öyle."

"Hâlâ da sende sanıyordum. Bugün buraya onun için geldim. Lanet olsun! Beni Crowe'u öldürmekle nasıl suçlarsın?"

"Suçlayamam."

"Ama..."

Bakışlarımı dinleyicilerim üzerinde dolaştırdım. Dikkatlerini toplamıştım. Katilin yüzüne baktım ve orada da diğerlerinin yüzlerindeki dikkatten başka bir şey göremedim.

"Bence siz Abel'i öldürürdünüz" dedim Colcannon'a, "Eğer o yolla sikkenizi geri alacağınızı bilseydiniz. Hatta bilebildiğim kadarıyla sikke için on iki bin doları ödemek yerine bugün beni bile öldürmeyi planlamış olabilirsiniz. Ama siz sikkenin Abel'de olduğunu bilmiyordunuz ve bunu bilmenize imkân da yoktu."

"Abel ona söylememişse" dedi Carolyn. "Belki de Abel parayı ona satmak istemiştir."

Başımı salladım. "O aşamada bunu yapmazdı. Kayıp bildirildikten sonra sigorta şirketiyle anlaşmaya çalışabilirdi. Ama o anda sikkenin sigortalı olduğunu bilemezdi ve onu sahibine satmak istemeyi düşünmeyecek kadar erkendi.

"Aklıma ilk gelen şey Abel'in sikkeyi görmek için müstakbel bir alıcıyı davet ettiğini, ancak adamın karakterini iyi değerlendirememesin canıyla ödediği oldu. Ama Abel'in yapacağı tek şey bu muydu?"

Başımı salladım. "Değildi" diye kendi kendimi yanıtladık

"Abel altı rakamlı bir fiyatı olan bir sikke almıştı eline. Bunu bir hırsızdan almıştı ve hırsız da onu daha önce sahipliği bilinmeyen bir insanın evinden çalmıştı. Abel her şeyden önce sikkenin gerçek olup olmadığını saptama durumundaydı. Sikkeyi yakından inceleyerek bundan kendisi de emin olabilirse de, herhangi bir riski göze alamazdı. Bay Ruslander sikkeyi ünlü bir müzeden aldığı halde gerçekliğinden emin olmak için röntgen testine tabi tutmuştu. Abel ise ondan asla geri kalmazdı.

Abel o sırada bana ilk işinin sikkenin gerçekliğinden emin olmak olduğunu söylemişti. 'Daha uygun bir saatte,' demişti. Demek ki sikkenin gerçeklik testini binadan çıkmadan yapabilecekti. Ben o zaman bir nümizmatik uzmanı çağırtacağını düşünmüştüm. Böyle bir uzmanın gece yarısı iş ziyaretleri yapmadıkları da bilinen bir şeydi.

Ama o bunu kastetmemişti.

Binada sikkenin gerçekliğini kanıtlayacak biri olduğunu anlatmak istemişti. Binada bir para uzmanı olabileceğini düşündüm, ama sonra Abel'in sikkenin kendisinde olduğunun bilinmesini istemeyeceği aklıma geldi. 1913 V beş sentliği çok ünlüdür ve bu alandaki gerçek uzmanlar çok ahlaklı insanlar olup çalıntı bir sikke konusunda susmaları beklenemez.

Hayır, Abel'in bir fikre ihtiyacı yoktu. O sikkeyi röntgen ışınlarına tutmak istiyordu."

Dinleyicilerime baktım. Katilin yüzü o kadar ifadesizdi ki, vardığım sonuçtan kuşkulanacaktım neredeyse. Carolyn'e bakınca başını sallamakta olduğunu gördüm. Artık her şeyi anlamıştı.

"Bir röntgen filmi çektirmek için nereye gidersiniz? Laboratuara, bir hastaneye ya da bir radyologa, değil mi? Ama bu binadan çıkmadan yapamazsınız. Ya da bir dişçiye. Ve binada bir 'e dişçi vardı. Dr. Grieg adında biri. Sanırım kök ve kanal işleri uzmanıdır." .

"Öyle" dedi Bayan Pomerance. "İnsanın canını da acıtmaz ama bir servet alır."

"Hepsi öyle" dedi bir başkası. "Grieg de diğerlerinden farklı değil."

"Abel'in dişleri takmaydı" dedim. "O neden ucuz ya da pahalı, Dr. Grieg'e pek ihtiyacı olmazdı. Ama Abel adamla dost olmuş olabilirdi ve sikkelerle mücevherleri kontrol için zaman zaman röntgen aletinden

yararlanabilirdi. Fakat Abel komşularıyla da yakın bir ilişki kurmuş bir insan değildi.

Ancak Abel'in binada röntgen cihazı olan bir başkasıyla profesyonel bir ilişkisi vardı. Abel'in ayaklarından bir sıkıntısı vardı. Morton Ayağı mı vardı, yoksa kondromalcia mı bilemeyeceğim ama ayakları hastaydı ve şişmanlığı da ayaklarına ağır bir yük yüklemekteydi. Dolabındaki ayakkabıları ısmarlamadır, reçeteyle yapılmıştır, yok topuklarında, yok içlerinde çeşitli eklemeler vardır."

Katile baktım. Yüzü artık ifadesiz değildi. Gözlerinde korkuya benzer bir şey sezdim.

"Abel, Murray Feinsinger'in sürekli hastasıydı" diye devam ettim. "Oraya sık sık gelen koşucu ve dansçılara benzemekten çok uzaktı ama dosyasından oraya sık sık uğradığı görülüyor. Öldürüldüğü sabah da bir randevusu vardı."

"Çılgınlık bu!" Feinsinger yerinden fırlamıştı. "Böyle bir randevusu yoktu. Benim hastam olduğu doğrudur, aynı zaman da dostumda O yüzden buradayım zaten. Öldüğü gün benimle randevusu yoktu."

"Çok garip. Bu hem sizin randevu defterinizde hem onun dosyasında yazılı." O sabaha kadar yazılı değildi ama bunun ne önemi vardı ki? "Ortopedik nedenler dışında röntgen cihazınızı ilk kez kullanıyor değildi, değil mi?"

Feinsinger omuzlarını silkti. "Belki. Arada sırada uğrar, aleti kullanmak için izin isterdi. Ben pek aldırmazdım. Hem hastamdı, hem de dostum. Ama o sabah gelmedi, geldiyse de benim haberim yok. Ve ben onu öldürmüş değilim."

"O zaman öldürmediniz elbette. Öğle tatilinde bekleme odanızın boşalmasını beklediniz. Sonra yukarı çıktınız, o da hiç düşünmeden sizi içeri aldı. Sikkeye bakmak istediniz, o da size posterdi, siz de onu öldürüp beş sentliği aldınız."

"Neden? benim paraya ihtiyacım yok ki? İşim gayet iyidir. Sikke koleksiyoncusu da değilim. Adamı neden öldüreyim ki?"

"Hırs" dedim. "Başka bir şey değil. Sikke koleksiyoncusu değilsiniz, ama 1913 V Beşliğini bilmek için koleksiyoncu olmak gerekmez. Onu herkes bilir. Ve işinizde gelişme size iyi yaşama zevkini vermişti -tabanlık için ölçümü alırken bunu siz söylemiştiniz." Ve o tabanlıklar şimdi ne olacak, diye düşündüm. Laboratuara sipariş edilmişti, ama ortopedistim cinayetten yatarken tabanlıklar beni nasıl bulacaktı?

Boş ver. "Bunun yanıtı Spinoza'da" diyerek işaretlediğim yeri açtım. '"Başka bir insanın bir şeyden zevk aldığını anladığımız anda o nesneyi biz de severiz ve ondan zevk almayı isteriz. Ancak bu zevk başkasının o nesneden almakta olduğu zevkle engellenir. O zaman da onun sahipliğine engel olmaya çalışırız.'" Kitabı kapadım. "Diğer bir deyişle, siz Abel'in sikkeden zevk aldığını gördünüz, onu kendiniz için istediniz ve Abel'i öldürüp sikkeye sahip oldunuz."

"Bunu kanıtlayamazsın. Hiçbir şey kanıtlayamazsın."

"Kanıtlamak polisi ilgilendirir. Ama bu kere fazla zorlanacaklarını sanmam. Siz yalnızca sikkeyi almadınız. Colcannon'un kasasından çaldığım zümrüt küpeleri ve Piaget marka saati de aldınız. Onların da muayenehanenizde olmalarına hiç şaşmam. Örneğin masanızın kilitli olan orta çekmecesinde."

"Onları oraya sen koydun."

"Bunu nasıl yapabilirim ki? Abel'den aldığınız bu kadarla da kalmadı. Evinden çıktıktan sonra kapıyı kilitlemek için anahtarlarını da aldınız. Bu da cesedin bulunmasını geciktirdi ve size izlerinizi örtecek zaman tanıdı. Anahtarları atacak kadar düşünceli olacağınızı sanırdım."

"Attım" dedi, sonra ne dediğini fark edip başını salladı.

"Ben anahtar falan almadım. Onu ben öldürmedim. Sikkeyi almadım. Mücevher falan almadım ve anahtarları da almadım."

"Anahtarları atmamışsınız" dedim. "Küpeler ve saatle birlikte çekmecedeler." Öyleydi de. Onun aldığı takım değildi ama bunu orada kim bilecekti ki?

Ama o biliyordu. "Onları oraya sen koydun" dedi. "Beni suçlamak için."

"Sikkeyi de ben mi koydum?"

"Sikkeyi benim evimde bulamayacaksın."

"Bundan emin misiniz? Polis evi didik didik ettiği zaman da mı? Ne aradıklarını bilerek aradıkları zaman mı? Bulamayacaklarından emin misiniz? Bir kere daha düşünün."

Düşündü ve sanırım inandırıcı olmalıydım ve onun polislerin bir saman yığını içinde bir iğneyi bulacaklarına olan inancı benimkinden çok fazla olmalıydı ki, kimse ne olduğunu anlayamadan iskemlesini geri itti, yanında oturan kadını da iteleyerek kapıya doğru yollandı.

Ray tabancasını çıkarmıştı ama ters pozisyondaydı ve kendisiyle Feinsinger arasında başkaları vardı. Onun kaçmasına göz yumabilirdim; zaten nereye kadar kaçacaktı ki?

Ama ceketimin altından tabancamı çıkardım, Durması için seslendim ve namussuz herife uyuşturuculu bir ok salladım.

23

Carolyn, "Bize şimdi birer İrlanda kahvesi gerek" dedi. "Ve bunun için de McBell'e gitmeliyiz."

Mcbell Village'deydi, Altıncı Cadde'de. Oraya taksiyle gittik. Manhattan'a gitmeye razı olan bir Brooklyn taksisi bulmak pek güç değildir ama Manhattan taksisini Brooklyn'e gitmeye ikna etmek epey güç bir iştir ki, bu yaşadığımız dünyanın ne kadar eşitsiz olduğunu bir kere daha kanıtlar.

Bu sırada gürültü patırdı sona ermiş, krallar ve tutsaklar gitmişlerdi. Bu olayda krallar Ray Kirschmann ile mahalle karakolundan çağırdığı birkaç memurdu. Eh tutsaklar da az değildi: Murray Feinsinger, Herbert Franklin Colcannon, Tavşan Margate, Marilyn Margate ve Harlan Reese.

Jessica ile Clay törenden sonra birkaç kişiyle bizi evlerine davet ettiler ama başka sefere dedik. Philadelphia'dan gelen üç temsilciyle de konuşarak zaman harcamamıştık. Göründüğü kadarıyla patronunun sürülerini yürütmediği zaman iyi bir müze müdürü olan Howard Pitterman'a bir şey yapılmayacaktı. Milo Hracec'in bir ödül alacağı anlaşılıyordu; sikkenin yasal sahibinin eline geçtiğinde Ray Kirschmann'ın cebine de on bin dolar konulması için gerekli girişimleri yapmıştım. Normal sürece göre sikkeye kanıt olarak el konulması gerekirse de, aradaki polis görüldüğü zaman normal süreç bir yana bırakılabilirdi ve Gordon Ruslander de gerekeni yapmayı kabul etmişti.

Taksi bizi Brooklyn Köprüsü'nden geçirdi, kusursuz bir Pazar gününün kusursuz bir görüntüsü uzanıyordu önümüzde. Ben ortada oturuyordum, Denise sağımda, Carolyn solumdaydı. Ne kadar talihli bir insan olduğumu düşünüyordum, iki cinayeti çözümlemiştim. Bir oda dolusu insan önünde hırsızlık ettiğimi itiraf etmiştim ve suçlanmak gibi bir korkum yoktu. Bir yanımda sevgilim bir yanımda en iyi arkadaşım olduğu halde Manhattan'a gidiyordum ve ikisi de birbirlerini iğnelemeyi bırakmışlardı. Bir insan bundan fazla ne isteyebilirdi ki?

Carolyn İrlanda kahvesi konusunda haklıydı. Gerçekten ona ihtiyacımız vardı ve kahve de tam olması gerektiği gibiyi Koyu, esmer şekerle tatlandırılmış, İrlanda viskisi cömertçe doldurulmuş kaymağı da tıraş tüpünden çıkan krema değil de, elle dövülmüş gerçek kaymak. Birer kahveden sonra ikincileri de içtik, sonra günü bir kutlama yemeği ile tamamlamaktan söz ettim. Eğer kimsenin başka bir planı yoksa...

"Tüh!" dedi Denise. Üçümüz küçücük bir masanın çevresinde oturuyorduk. Masada ancak üç fincana ve bir kül tablasına yer vardı. Tabla da Denise'in arka arkaya içtiği Virginia Slim'lerle dolmuştu.

Denise elindeki son izmariti bastırarak ayağa kalktı. "Daha fazla dayanamayacağım" dedi.

"Ne oldu?"

"Tükendim artık. Siz konuşun, tamam mı? Ben oğlum neye benzediğimi unutmasın diye eve gidiyorum. Sen de daha sonra bana gelirsin, tamam mı?"

"Tamam sanırım" dedim.

Ama o benimle değil Carolyn'le konuşuyordu. Carolyn bir an duraksadıktan sonra başını salladı.

"İyi" dedi Denise. Çantasını aldı, derin bir soluk aldı, destek sağlamak için elini masaya dayadı ve uzanıp Carolyn'i ağzından öptü. Sonra kıpkırmızı kesilmiş yanaklarla dönüp yürüdü.

Birkaç dakika ikimiz de konuşmadık. Sonra Carolyn garsonla gözgöze gelip bir martini istedi. Ben de ısmarlamayı düşündüm ama aslında canım çekmiyordu. Zaten İrlanda kahvesinin ikincisinin yarısı da hâlâ önümdeydi ve onu da bitirmek içimden gelmiyordu.

"Sormak istediğim bir iki şey var, Bern" dedi Carolyn. "O hırsızlıkları Marilyn Margate'in ayarladığını nasıl bildin."

"Bayan Colcannon'u tanıdığını düşündüm. Bana gelip de tabancayla tehdit ettiği o gün kadından Wanda diye söz etmişti. Arkadaş olduklarını anladım ama nasıl bir arkadaş kardeşine arkadaşının evini soydururdu? Tavşanla Harran'ın evde kimsenin olmadığı bir anda oraya girmiş olmaları da pek rastlantı olamazdı.

"Hair Apparent'e uğradığımda bir kadının özel bir şeyden söz ettiğini duydum ve kadınların berberlerine her şeylerini söylediklerini anladım. Sonra da güzellik salonun çevresinde yapılmış benzer soygunların bir listesini aldım."

"Ve bu sabah oraya gittiğinde soyulanların adlarını kuaförün randevu defterinde buldun, değil mi, Bern? Bu işi yokuşa sürmek değil miydi? Soygun kurbanlarını arayıp saçlarını nerede yaptırdıklarını soramaz miydin?"

"Onu düşündüm. Ama bu Wanda'nın saçlarını Hair Apparent'de yaptırdığını kanıtlamazdı. Ayrıca öteki adları randevu defterinde bulamadığım takdirde ben yazabilirdim."

"Sahtekârlık yapardın yani."

"Bence bu sahtekârlıktan çok kanıt sağlamadır. Bir şeye daha var, saatlerce telefon edip kimseyi bulamayabilirdim. İnsanlar Cumartesi gecesi genelde dışarı çıkarlar. Ama sanırım en önemli neden benim bir hırsız olmamdır; hırsızlar sorunlara hırsızca yaklaşımlarda bulunurlar ve bir başka neden de tabancayı görmek istememdi."

"Tabanca mı?"

"Marilyn'in evime geldiğinde elinde olan tabanca. Onu çekmecede görünce içim rahat etti. Orada olmasaydı çantasında demekti ve bu da onun hırsızlıklardaki rolünü açıkladığımda tabancayı çekmesini önlemek için Ray'e her şeyi anlat.' anlamına gelirdi."

"Anlıyorum."

"Şey, Carolyn..."

"Herhalde Denise hakkında konuşmak istiyorsundur."

"Bunu isteyip istemediğimi bilmiyorum. Ama sanırım konuşmamız gerek. Değil mi?"

"Sanırım öyle." Martinisini bitirdi, boşuna garsona bakın di, sonra pes edip kadehini bıraktı. "Nasıl olduğunu gerçekten bilemiyorum, Bern. Tanrı bilir ya, herhangi bir şey planlamış değilim."

"Ondan hoşlanmıyordun bile."

"Hoşlanmak mı? Ona tahammül edemiyordum."

"O da senin için deli olmuyordu."

"Benden nefret ediyordu. İğreniyordu. Beni çişli köpek kokan bir cüce olarak görüyordu."

"Sen onu hantal ve bir deri bir kemik buluyordun."

"Yanılmışım, değil mi?"
"Peki ama nasıl..."
"Bilmiyorum, Bern." Yanından geçen garsonu ceketinin eteğinden yakalayıp boş kadehi eline tutuşturdu. "Acil durum" dedi. Sonra bana döndü. "Yemin ederim ki, nasıl olduğunu bilmiyorum. En baştan beri birbirimizi çekiyorduk sanırım ve o düşmanlık onu örtmek içindi."
"Watergate'ten bu yana en büyük maskeleme olayı."
"Hemen hemen. Ama ben kendimi çok kötü hissediyorum. Denise de aynı duygular içinde. Dün birbirimize tahammül etmeye çalışırken havada bir şey vardı ve bunu ikimiz de hissettik; ona asılmak istemediğimden bunu inkâr etmeye karar verdim. Bir kere senin sevgilindi, ikinci olarak da sevici değildi"
"Ee?"
"O giderek daha çok flört etmeye başladı, beni tanırsın. Bern, ayartılmaya dayanamam. Sonunda o bana sulandı... "
"Denise sana?"
"Evet."
"Onun sevici olduğunu hiç aklıma getirmemiştim."
"Sevici olduğunu sanmıyorum. Bence o normal biri, fakat şu anda benimle yatmak istiyor. İşi akışına bırakmayı düşünüyorum, bakalım ne kadar gidecek. Eğer bu seninle olan ilişkimiz bozacaksa, Denise'in canı cehenneme derim, Bern. Kadından bol ne var, ama bir başka dostu nerede bulabilirim?"
"Hiç önemi yok, Carolyn,"
"Önemi yok değil. Çılgınlık bu."
"Sen tasalanma, Carolyn. Denise ile yüzyılın aşkını da yaşıyor değildik. Geçen gün olduğum yeri kanıtlayabilmek için aramıştım. Bunu ona söylemek zorunda değilsin ama gerçek bu."
"Bunu biliyor. Yatmamızı haklı göstermek için bunu kendi söyledi."
"Eh, işe bak."
"Bozulmadın mı?"
"Ne olduğumu tam olarak bilemiyorum. Daha çok şaşırdım. Hani bir hikâye vardır, bir adamın karısı ölmüş ve cenazede bir arkadaşı kendisini bir yana çekip bunu atlatacağını söyler."
"Eee, sonra?"
"En iyi arkadaşı birkaç ay sonra yeniden kadınlarla çıkacağını, seveceği bir kadın bulacağını ve onunla yatıp yeni bir hayata başlayacağını söylemiş. Ama yaslı adam, 'Tamam, bunları biliyorum ama bu gece ne yapacağım?' demiş."
"Ha, şimdi anladım."
"Marilyn Margate söz konusu değil sanırım. Biri çıkması için kefalet yatırsa da, içimden bir ses beni açık kollarla karşılamayacağını söylüyor."
"Şimdi değil elbette. Onu neden kurtların önüne attın ki? Bu ille de gerekmiyordu, değil mi?"
"Eh, zararı olmadı. Colcannon'un suçlanmasını kolaylaştırdı."
"Hırsızlar arasında dayanışmadan falan söz ederler. Marilyn, Harlan ve Tavşan da meslektaş sayılırlar, doğrusu onları polise teslim edeceğin aklıma gelmezdi."
"Meslektaş mı? Onsekizinci Sokak'ta yaptıklarını görmedin mi?"
"Gördüm."
"Onlar hırsız falan değillerdi. Barbardılar. Hırsızlık mesleğine yapacağım en büyük yardım onları bu alandan uzaklaştırmaktı."
"Haklısın sanırım." Carolyn yeni martinisinden bir yudum aldı. "Kadın zaten çok ucuz görünüşlü biriydi."
"Doğru."
"O kırmızılı siyahlar içinde herhalde çok bayağı olmalıydı."
"Öyle de denilebilir."
"Yine de, o tiplerden hoşlanan biri için gayet çekici olabileceğini kabul ederim."

"Ya."
"O tiplerden ben de hoşlanırım."
"Ben de."
"Tabii, hoşlandığım tek tip o değildir."
"Benim için de aynı şeyi söyleyebilirsin."
"Bernie? Bana kızmadın, değil mi? Benden nefret etmiyorsun, ha?"
"Elbette ki, hayır."
"Hâlâ arkadaş mıyız?"
"Elbette."

"Hâlâ suçortağı mıyız? Hâlâ senin yardakçın mıyım?"
"Kesinlikle."
"O zaman her şey yolunda demek."
"Evet, her şey yolunda. 'Ama bu gece ne yapacağım?'"
"İyi soru." Carolyn ayağa kalktı. "Eh, ben bu gece ne yapacağımı biliyorum."
"Bundan hiç kuşkum yok. Denise'e sevgilerimi ilet."
Carolyn gittikten sonra bir İrlanda kahvesi ya da bir martini içmeyi düşündüm, ama aslında içecek bir şey istemiyordum. Abel'in o yıllanmış Armagnac'ı olsaydı belki ama burada onu bulacağımı hiç sanmıyordum. Hesabı ödedim, bir de bahşiş bırakıp yürüyüşe çıktım.
Ayaklarım beni Washington Meydanı'na doğru sürüklemişti. Bir dondurma alarak sıraları tek tek dolaşmaya başladım. Birinde birkaç dakika oturuyor, sonra bir başkasına geçiyor, orada da huzursuzlanınca bir üçüncüsüne atlıyordum. Uyuşturucu bağımlılarını, satıcılarını, genç anneleri, sevgilileri, üç kâğıtçıları, öteberi satıcılarını seyrettim. Koşucular parkı saat yönünün aksine dönüp duruyorlardı. Çocuklara baktım ve ilk kez olmayarak bu kadar enerjiyi nereden bulduklarını merak ettim.
Hâlâ huzursuzdum. Çocuklardan daha çok enerjim vardı, bu fazlalığı boşaltacak yer yoktu. Üzerimde takım elbise, elimde evrak çantası vardı, ayakkabılarım çok genişti ve Morton Ayağı hastalığına tutulmuştum ama ne fark ederdi ki.
Çantayı kolumun altına soktum ve koşmaya başladım.

Hikâyeyi burada bırakmak çok uygun olurdu. Ama Jessica Garland birkaç gün sonra dükkâna uğrayıp dedesinin anma töreninde okuduğum iki kitabı getirdi. Kendisinin ahlak felsefesi okumadığını söyleyip Abel'i anmak için Spinoza ile Hobbes'u isteyip istemediğini sordu.
"Yakında bana da ondan bir şey kalacak sanırım" dedi. "Bir vasiyetnamesi olmadığı anlaşılıyor ve torunu olduğumu kanıtlamakta biraz güçlük çekeceğim sanırım. Ondan gelen mektuplar var, daha doğrusu İngiltere'de annemde var. Bunların kanıt olup olmayacaklarını bilemiyorum. Herhalde bu miras işi çok uzun sürecektir. O zamana kadar dairesine girmem imkânsız."
"Miras sana kalsa bile ev önce profesyoneller tarafından aranacaktır" dedim. "Abel'in sahip olduğu şeylerin çoğunun yasal sahibi olduğunu sanmam. Sen ancak her şeyi bulmayacaklarını umabilirsin. Polislerle vergi memurları çok şey bulacaklardır ama gözden kaçıracakları şeyler de olacaktır. Telefonun içindeki parayı bulacaklarını hiç sanmam." Şaşırarak yüzüme bakınca gerek onu gerekse oraya buraya sıkıştırılmış diğer öteberiyi anlattım.
"Ben hiçbirini göremeden hepsi kaybolup gidecek" dedi. "Çalıntı olsun ya da olmasın geriye bir şey kalmayacaktır, değil mi?"
"Herhalde. Abel'in yasal olarak aldığı şeyler bile." Herkes benim ölüleri soymaktaki isteksizliğimi paylaşmazdı. "Belki de kapıcı seni içeri bırakır, o zaman hiç olmazsa telefondaki parayı alabilirsin."
"İçeri girmeyi denedim" dedi. "Güvenlik açısından çok sıkı korunan bir bina." Kaşlarını çattı, sonra yüzünde bir düşünce belirdi. "Acaba?" dedi.
"Acaba ne?"

"Acaba sen içeri girebilir miydin? Yani bu senin işin falan sayılır, değil mi? Oradan kurtaracağının yarısını sana vermeye hazırım. Aksi halde polis, vergi memurları ve miras vergisi arasında paylaşıldıktan sonra geriye hiçbir şey kalmayacağından eminim. Yapabilirsin, değil mi? Bu hırsızlık sayılmaz herhalde."

"O binaya girmek imkânsızdır."

"Biliyorum."

"Ben girmenin iki.yolunu buldum ve ikisini de kullandım. Ve bu kiracıların yarısının adımı, yüzümü ve en önemlisi mesleğimi öğrenmelerinden önceydi."

"Biliyorum" diyerek gözlerini yere indirdi. "Herhalde bir istemezsin, değil mi?"

"Öyle bir şey demedim."

"Ama girmenin yolu yoksa..."

"Her zaman bir yol vardır" dedim. "Bir kilidi açmanın, bir kapıcıyı aşmanın, bir kasayı açmanın her zaman bir yolu vardır. Becerikli ve kararlıysan bir yol bulunur."

Gözleri irileşmişti. "Tutkuya kapılmış gibisin" dedi.

"Eh, ben..."

"Bunu yapacaksın, değil mi?"

Sanki düşünüyormuş gibi görünmeye çalıştım ama kimi kandırıyordum ki?

"Evet, yapacağım sanırım" dedim.